

Pilisborosjenő szociális térképe

Kutatási eredmények

PÁZMÁNY

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcészeti- és Társadalomtudományi Kar

Budapest 2021

Készítette:

Dr. Pillók Péter, Simon Nikolett, László Tamás

A kutatásban részt vettek a Pázmány Péter Katolikus Egyetem szociológia szakos hallgatói:

Bakó Bálint, Bornemissza Krisztina Antónia, Dobi Dorottya Eszter, Fűzéry Blanka Veronika, Gilányi Petra, Judák Anna, Kacsó Emese, Koncsik Dorina Zsófia, Melczner Dóra Anna, Nagy Márk Attila, Palagyi Réka Evelyn, Szász Noémi Anna, Szilágyi Petra, Tárnok Emese, Valkó Petra, Varga Alexandra Rózsa, Vas Éva

Tartalom

1	A kutatás háttere és módszertana.....	5
1.1	A kutatás célja és keretei.....	5
1.2	Alkalmazott kutatási módszerek	6
1.2.1	A kérdőíves kutatás és konzultációk módszertani keretei.....	6
1.2.2	Interjú adatfelvétel.....	8
2	Pilisborosjenő múltja, jelene és jövője	9
3	Kutatási eredmények	13
3.1	Adatok és összefüggések a kérdőívek alapján	13
3.1.1	Háztartás, ingatlanviszonyok	13
3.1.2	Szociodemográfiai jellemzők.....	18
3.1.3	Szocioökonómiai jellemzők	23
3.1.4	Munka és közlekedés	31
3.1.5	Gyermekek, oktatás, nevelés.....	36
3.1.6	Idősek klubja	41
3.1.7	Jóllét, egészségügy.....	43
3.1.8	Sportolási lehetőségek.....	50
3.1.9	Szociális helyzet.....	51
3.1.10	Helyidentitás, közösség.....	59
3.1.11	Az Önkormányzat tevékenysége.....	68
3.1.12	Szükséges fejlesztések	70
3.2	A konzultációs kérdőíves kutatás	71
3.3	A lakossági és intézményi interjúk tanulságai	73
3.3.1	Intézmény helyzete.....	75
3.3.2	Kihívások, nehézségek.....	76
3.3.3	Segítség	77

3.3.4	Fejlesztési irányok.....	80
3.3.5	Helyi viszonyok, helyi identitás.....	87
3.3.6	Értékek	90
4	Összefoglalás, javaslatok.....	93
5	Felhasznált irodalom.....	97
6	Melléklet: Lakossági kérdőív (személyes)	98

1 A kutatás háttere és módszertana

A 2021-ben megvalósult kutatás elsődleges célja az volt, hogy megismerjük a Pilisborosjenőn élő emberek tapasztalatait és véleményét, továbbá, hogy megvizsgáljuk, milyen szociális helyzetben vannak az itt élők, valamint, milyen szolgáltatásokra tartanak igényt a településen. Mindemellett a lakossági felmérés és az azt megelőző kutatástervezés, illetve a szakértőkkel történő beszélgetések háttérben az állt, hogy Pilisborosjenő Önkormányzatának kezdeményezésére elkészüljön a település szociális térképe.

1.1 A kutatás célja és keretei

A település szociális térképének elkészítése segítséget nyújt a döntéshozók számára a jövőbeli szakpolitikai és településfejlesztési irányok meghatározásában, valamint a lakosságnak az igény szerint megfelelő intézményi- és szolgáltatási ellátottság k biztosításában.

A több kutatási szakaszból álló felmérés adatai alapján kutatók készítettek tanulmányt az önkormányzat részére, továbbá a Pilisborosjenő Önkormányzatával együttesen kidolgozott empirikus adatfelvételben a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Szociológiai Intézetének hallgatói is részt vettek.

A kutatás három, egymásra épülő fázisra tagolódott, mely során az önkormányzat, az egyetem hallgatói és a kutatók folyamatosan egyeztetve végeztek kutatómunkát. Az első fázis a kutatás előkészítéséből állt, a hallgatók ekkor készültek fel az empirikus adatfelvételre. Az ezt követő fázisban az egyetemi hallgatók – a kutatók koordinálása mellett – terepmunkát végeztek, mely során kérdőíveket vettek fel a helyi lakosokkal, emellett interjúkat készítettek a kutatás fókuszát adó témában jártas személyekkel, valamint helyi lakosokkal. Végül, a kutatás harmadik fázisában az egyetemi hallgatók a terepmunka nyersanyagait előkészítették az elemzéshez, majd a kutatókkal együttműködve adattisztítást végeztek. A kutatás produktumaként a kutatók elkészítették Pilisborosjenő szociális térképét, mely tanulmány leírja a helyi közösség helyzetét, ezáltal háttérdokumentumként szolgálhat a település közösség- és szolgáltatásfejlesztési stratégiáinak, programjainak kidolgozásához.

1.2 Alkalmazott kutatási módszerek

1.2.1 A kérdőíves kutatás és konzultációk módszertani keretei

A kérdőíves kutatás mintavételen alapuló, a reprezentativitást szem előtt tartó kutatási módszer. A konzultáció során az elsődleges cél az volt, hogy minél több választ be tudjunk gyűjteni az adott keretek között.

1.2.1.1 *Papíralapú lakossági adatfelvétel*

A papíralapú kérdőív 22 oldal volt és összesen 84 kérdést tartalmazott. Az adatfelvételt a Pázmány Péter Katolikus Egyetem 16 szociológia szakos hallgatója végezte egyetemi gyakorlat keretei között.

A pilisborosjenői önkormányzat a terepmunka megkezdése előtt több csatornán is tájékoztatta a lakosságot a kutatás céljáról, lefolyásáról, buzdítva a lakosságot a részvételre. A hallgatók az önkormányzat megbízólevelével rendelkeztek.

Az adatfelvétel 2021. július 3-án, szombaton kezdődött, majd 2021. július 5-től július 9-ig tartott.¹ Az időpont kiválasztása ellen szólt az a korábbi tapasztalat, hogy a nyári időszakban történő adatfelvételek esetében nehézségeket okozhat a bizonyos társadalmi és demográfiai csoportokban tapasztalható magasabb utazási hajlandóság. A koronavírus-járvány harmadik hullámának csökkenő intenzitása és a negyedik hullám berobbanásának közeli lehetősége mégis arra sarkalt minket, hogy még a nyár folyamán végezzük el az adatfelvételt, a járványhelyzet esetleges súlyosbodása, illetve az ennek nyomán várható korlátozó intézkedések (és általános óvatosság) ugyanis jelentősen megnehezíthette, akár hosszabb távon is ellehetetleníthette volna az érdemi és eredményes terepmunkát.

A kutatói csapat irányításával a hallgatók az adatfelvétel 6 napja alatt az 1757 címből 1148-at kontaktáltak, hozzávetőlegesen 500 címet több alkalommal.

A mintavétel alapját az anonim háztartásnyilvántartás képezte, amelyet a Pilisborosjenői Hírmondó terjesztési körzetei méreteinek segítségével korrigáltunk azért, hogy a területi heterogenitást megőrizzük. A válaszoló lakosság számára nem volt olyan súlyozási

¹ 2021. július 4-én nem történt adatfelvétel.

kritérium, amivel tudtunk volna a személyekre arányosítani, a kérdések nagy része egyébként is a háztartás egészére vonatkozott. Mivel jellemzően az idősebb korosztály képviselői voltak otthon, így a mintavételi lehetőségek mellett adott precíz felkeresési és kiválasztási kritériumok mellett is viszonylag nagy arányban szerepelnek idősek a végleges mintában. Ez különösen a kérdéssor gerincét adó, szociális és egészségügyi témájú, illetve elsősorban az idősebb korosztályt érintő kérdések vonatkozásában előnyös, mert a kapott válaszok alapját így nagyobb arányban alkotják személyes, közvetlen tapasztalatok.

A felkeresendő címeket véletlenszerűen választottuk ki a rendelkezésre álló címek közül. Az eredeti felkeresési protokoll szerint egy címet dokumentáltan több alkalommal, különböző napokon és különböző időpontokban is fel kellett keresniük a hallgatóknak.

Az első 3 adatfelvételi nap után világossá vált, hogy a teljes randomizálás mint felkeresési protokoll nagyon rossz elérési és válaszadási arányokat eredményez. Az addigi tapasztalatok alapján újragondoltuk a mintavételi tervet és a felkeresési protokollt. A teljesen randomizált címkiosztási módszerről áttértünk a kvázi területi alapú kvótás mintavételre. Ezen eljárás során a meglévő újságkiosztási területekből indultunk ki úgy, hogy az egyes területekről származó interjúk mintában elvárt darabszámainak (először arányainak) meghatározásához az újságterjesztési körzetek terjesztett újság arányait vettük figyelembe. Ezzel a módszerrel már sikerült a kérdezőbiztosi hatékonyságot növelni, így a 6 adatfelvételi nap végére összesen 209 kitöltött kérdőívet regisztráltunk. Az adattisztítás során egy eset kizárását követően végül 208 fős minta alapján elemeztünk.

A külső településrészekre a kutatási tervben külön figyelmet fordítottunk. A hallgatók között külön kérdezői csapatot szerveztünk azért, hogy a területet felül tudjuk reprezentálni a lakosság arányához képest a többi területtel szemben, ezen a területen 50 kérdőívet szerettünk volna felvenni.

Minden igyekezet és szervezés ellenére az ezen a területen megadott címek több mint 80 százalékának felkeresése után összesen 23 kitöltött kérdőívvel rendelkezünk. A tapasztalatok szerint itt extrém alacsony volt az elérhetőség, sok esetben nem volt egyáltalán beazonosítható a cím, és kifejezetten magas volt a válaszmegtagadás is.

Az adatfeldolgozás során a teljes kitöltött kérdőíveket tartalmazó adatfájl esetében a 20 terület belső arányait elemszámtartó súlyozással korrigáltuk.

1.2.1.2 Online és papíralapú konzultáció

Szándék volt már a kutatás tervezésének fázisában, hogy a kérdőíves kutatás lefolytatása után a lakosság minél szélesebb csoportjai számára lehetőséget biztosítsunk arra, hogy elmondják véleményüket a Pilisborosjenővel kapcsolatos témakörökben a kérdőív struktúrájában.

Ennek érdekében a Pilisborosjenői Hírmondó című újságban szeptember elején megjelent egy felhívás és egy QR-kód formájú hiperhivatkozás, amely a papíralapú kérdőív online verziójához vezetett. A kérdőívet www.alchemer.com kérdőívrendszerben programoztuk le és tartalmilag megegyezett a kérdezőbiztossal támogatott felmérés során használt kérdőívvel, leszámítva néhány, a különböző adatfelvételi csatornából fakadó különbséget. Az online kérdőívet 2021. szeptember 10-e és október 10-e között lehetett kitölteni, ezen a csatornán keresztül összesen 19 kérdőívkitöltés érkezett.

Azoknak, akik számára nehézséget jelentett az online kérdőív elérése vagy kitöltése, lehetőség nyílt egy rövidebb, de a legfontosabb kérdéseket tartalmazó papíralapú önkitöltő kérdőív megválaszolására. Ezekhez a kérdőívekhez a helyi újság mellékletként vagy az önkormányzat épületében lehetett hozzájutni és itt lehetett egy gyűjtődobozba bedobni. Összesen 45-en éltek ezzel a lehetőséggel.

A kvantitatív kutatási eredmények ismertetése során mindenekelőtt a település háztartásaira településrészek mentén reprezentatív mintára támaszkodtunk, azt kiegészítve a lakossági konzultáción kapott válaszokkal is. Az adatokat az SPSS statisztikai adatelemző szoftver segítségével dolgoztuk fel, az eredményeket pedig tematikus bontásban közöljük.

1.2.2 Interjú adatfelvétel

A Pilisborosjenő Önkormányzatának megbízásából készített kutatásunk során a lakossági kérdőíves mellett interjút készítettünk a településen található szociális és egészségügyi, valamint oktatási intézmények, továbbá egyházak és a kutatás témájában érintett civil csoportok, helyi közigazgatási szervek képviselőivel. A felkeresések célja a kérdőíves kutatással összhangban Pilisborosjenő szociális helyzetének, valamint a lakosok igényeinek felmérése és azonosítása volt.

Összesen 21 helyi, kulcsfontosságú intézmény vezetőjével, valamint három helyi lakossal készítettünk interjút. Az egyeztetések alkalmával folyamatosan artikulálódott a kutatás

fókuszát adó témákban jártas és az érintett területeken beágyazott személyek köre, valamennyijüket (az Önkormányzat előzetes felkeresését követően) felkértük a beszélgetésre, melynek mondhatjuk, örömmel tettek eleget és készségesen vállalták az interjút.

A szakértői interjúkat az önkormányzattal előre egyeztetett vezérfonal mentén folytattuk le. A félig strukturált kérdéssor lehetővé tette, hogy az interjúalanyokat könnyebben megszólítsuk és a beszélgetést rugalmasan alakítsuk. A helyi lakosság szociális és egészségügyi helyzetére rálátó személyekkel folytatott négy szemközti interjúk segítségével így árnyalt módon deríthettük fel a kutatás fókuszát adó területeket.

2 Pilisborosjenő múltja, jelene és jövője

Pilisborosjenő a Pilis-hegység délkeleti vonulatai mentén fekszik, Budapesttől északra található. Pilisborosjenő domborzatilag tagolt, az Ófalu településrész a Borosjenői patak völgyében helyezkedik el, míg a település nagy részét erdővel borított hegységek alkotják; a Nagy-Kevély, Kövesbérc, Vendel-hegy és Fehér-hegy. A kedvező környezeti adottságok, a jó levegő és a természeti örökség magával hozza az élénk turizmust, amelynek nagy jelentősége van a település életében.² A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) adatai szerint Pilisborosjenő területe 9,27 km², ebből 2,5 km² belterület és 6,77 km² külterület.³

A 2021-es adatok alapján⁴ a bejelentett lakosok száma 4 198 fő. A település legfrissebb, 2022. január 1-jei létszáma 4232 fő, 2104 férfi és 2128 nő. A lakosok közül 806 fő legfeljebb 14 éves (418 fő férfi, 388 fő nő), a nyugdíjaskorúak (65 vagy annál több évesek) 728-an voltak a vizsgált időszakban (318 fő férfi, 410 fő nő). Családi állapot szerint 1847 fő hajadon/nőtlen, 1732 fő házasságban él, további 230 fő özvegy és 367 fő elvált.⁵ Összességében a település korösszetétele kedvezőnek tekinthető, mivel a lakosok között sok a fiatal és a gyermekes család.⁶ Ennél fogva a népességszám folyamatosan nő és ezzel együtt a lakásépítés is nagy arányú Pilisborosjenőn, mely tendencia magától értetődően új lakossági igények felbukkanását eredményezi, valamint folyamatos kihívásokat jelent a településen élők és a településvezetők

² Károlyi, 2010, 3-8.o.

³ <https://statinfo.ksh.hu/Statinfo/index.jsp> (letöltés ideje: 2022.05.05.)

⁴ <https://pilisborosjeno.hu/hirek/pilisborosjeno-lakossaganak-korosszetetele/> (letöltés ideje: 2021.11.08.)

⁵ Pilisborosjenő Község Önkormányzata által rendelkezésünkre bocsátott adatok.

⁶ Bojár, 2018, 7.o.

számára. 2020-ban a belföldi odavándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) 429 eset, a belföldi elvándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) 251 eset volt Pilisborosjenőn. A vizsgált időszakban a település lakásállománya összesen 1420 darab volt.⁷

Pilisborosjenő és környéke már az őskorban is „lakott vidék” volt, ásatások bizonyítják, hogy a területen élt ősember. A római korban több kereskedelmi útvonal is áthaladt a településen, e korból, illetve ebből ered a „Vinidium”, azaz „Boros” elnevezés is. Legkorábban egy 1248-as oklevélben említik a falut mint lakott helységet. Pilisborosjenő a rendszerváltáskor nyerte el a jelenlegi közigazgatási területét és lett ismét önálló település.⁸ 1970-től a rendszerváltásig Pilisborosjenő és Üröm önkormányzata egy települést alkottak.⁹

A főváros közelségének köszönhetően az aktív korú lakosok nagy része Budapesten dolgozik. A nagyvárosok, ipari központok a kedvező életkörülmények és munkalehetőségek miatt sok embert vonzanak, azonban mindezek ellenére sokan inkább az ingázást választják és egy vonzóbb, nyugodtabb környezetben telepednek le. Ez a jelenség hívja életre az agglomerációt és alakítja ki a nagyváros és vonzáskörzete közötti szoros kapcsolatot.¹⁰ A beköltözési hullám a rendszerváltást követően kezdődött Pilisborosjenőn. A beköltözők száma 2007-ig egyre nőtt, aztán a megnövekedett bejutási idő, illetve a környező települések fejlettebbnek ítélt infrastruktúrájának köszönhetően a beköltözési kedv alábbhagyott.¹¹ Az 1989–2007 közötti időszakban a beköltözők jellemzően jómódú, fizetőképes családok voltak, a 2000-es évek közepén csúcsosodott ki a beköltözők száma. Pilisborosjenő vonzerejét a hegyes-dombos fekvése, a természeti és épített értékei, valamint a Budapesthez való közelsége jelentette (és jelenti mind a mai napig), emellett a folyamatosan karbantartott és fejlesztett épületei, terei és utcái. A 2007-ben kezdődő megtorpanás feltételezhetően a válság és a kedvezőtlen infrastrukturális fejlődés számlájára írható.¹²

Pilisborosjenőt, amellet, hogy a lakosság jelentős része „alvófaluként” használja, és más településen dolgozik, szolgáltatásait és az ellátórendszert is máshol veszi igénybe. A település és ezáltal a helyi intézmények sem voltak felkészülve a beköltözők nagy számára a

⁷ <https://statinfo.ksh.hu/Statinfo/index.jsp> (letöltés ideje: 2022.05.05)

⁸ <https://pilisborosjeno.hu/falunkrol/pilisborosjeno-tortenete/> (letöltés ideje: 2021.11.08.)

⁹ Fekete, 1974, 11.o.

¹⁰ Bartke, 2007, 730-732.o.

¹¹ Egyedné, 2014a, 144-145.o.

¹² Egyedné, 2014b, 138-155.

2000-es években, így az infrastruktúra csak lassan képes igazodni a szolgáltatások mennyiségével és minőségével a lakosság igényeihez.¹³ Minden kétséget kizáróan az infrastrukturális viszonyok és azok fejlettségi szintje nagyban meghatározza egy település fejlettségi szintjét, mindemellett a lakosság életkörülményeit és a település környezeti állapotát is. Pilisborosjenő a rendszerváltás után kedvezően és a történelmi értékeket megtartva tudott fejlődni, és a budapesti agglomerációban elmélyültek a város–faluközi különbségek.¹⁴

2020-ban Pilisborosjenő oktatási feladatellátási helyeinek száma 5, ebből 3 óvodai feladatellátási hely, ahova a vizsgált évben 156 gyermeket írtak be, 2 pedig általános iskolai feladatellátási hely, ahol nappali oktatásban 369 tanuló vett részt, a nemzetiségi oktatásban tanulók száma a nappali oktatásban pedig 345 fő volt. A településen 1 közművelődési intézmény található, ahol a 2020. évben összesen 18 darab művelődési foglalkozást tartottak, ezekben a rendszeres művelődési formákban pedig 330-an vettek részt. A vonatkozó évben 11 kulturális rendezvényt tartottak, ahol 334-en vettek részt.¹⁵ A statisztikai adatokból láthatjuk, hogy Pilisborosjenőn komolyan tesznek a kulturális élet felpezsdítéséért. A kutatás során azonban előkerültek olyan lakossági igények ezen a területen, melyek (részben vagy egészben) történő megvalósításával a közösség még több tagját aktívabbá lehet tenni, ezenfelül általuk a csoportkohézió is tovább erősíthető.

Mindemellett azt mondhatjuk, hogy a település a mai napig őrzi falusias jellegét. Ez abból is ered, hogy Pilisborosjenő lakórészét két fő típusra lehet felosztani: az Ófalura, mely a település magját adja, illetve a 20–21. század fordulóján kialakult kertvárosi részre. Az Ófalu ma is képviseli a sváb tradicionális építészetet és a lakórészt kertvárosias utcák veszik körül, melyek vegyes építészeti stílusokat képviselnek.¹⁶ Az Ófalutól, vagyis a településközponttól vannak azonban leszakadó településrészek is – a földrajzi adottságok miatt –, az ún. „külső településrész”, mely főként a Bécsi út és a Malomdülő környékét jelenti.¹⁷ A külső településrészekben élők nehezen, jóformán csak gépjárművel tudják megközelíteni

¹³ Egyedné, 2014a, 55-159.o.

¹⁴ Kőszegfalvi, 1994, 51-54.o.

¹⁵ <https://statinfo.ksh.hu/Stainfo/index.jsp> (letöltés ideje: 2022.05.05)

¹⁶ Bojár, 2018, 7-13.o.

¹⁷ Károlyi, 2010, 3.o.

Pilisborosjenő központját, ami tovább gátolja a közösség kiépülését, valamint speciális igényeket eredményezhet.

A jelen tanulmányban vázolt szociális térkép lehetővé teszi nem csak a külső településrészen élők, hanem (a reprezentatív mintavételnek köszönhetően) valamennyi helyi lakos igényének feltérképezését, ezenfelül hozzájárul a szolgáltatások lehetséges fejlesztési irányainak meghatározásához is. Továbbá a kutatás eredményeinek fényében azonosíthatóvá válnak az esetleges beavatkozási pontok, így ezen dokumentum a döntéshozók és a településen élők közti párbeszéd alapjául szolgálhat.

3 Kutatási eredmények

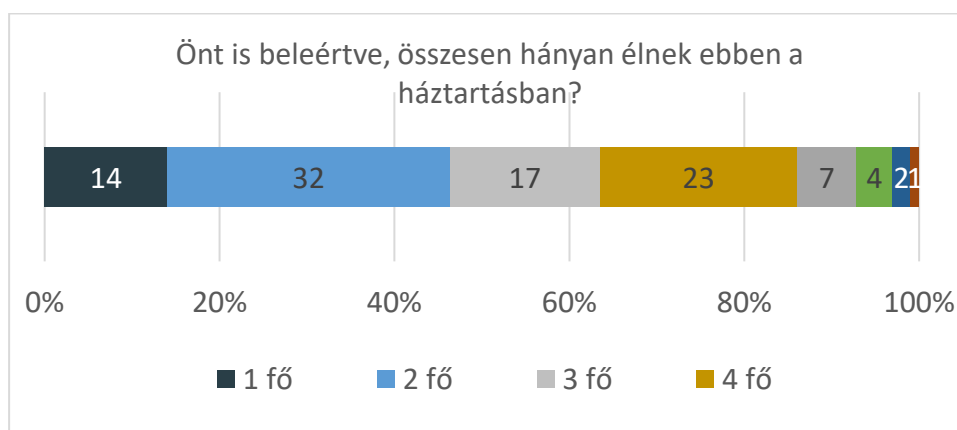
A kutatási eredmények ismertetése során elsőként a kérdőívből származó adatsorokat ismertetjük.¹⁸

3.1 Adatok és összefüggések a kérdőívek alapján

3.1.1 Háztartás, ingatlanviszonyok

Kérdőívünkben kitértünk a háztartások és az ingatlanviszonyok vizsgálatára. A válaszadók jellemzően kétfős háztartásban élnek (32 százalék), de számottevő a négyfős háztartás is (23 százalék). A megkérdezettek 14 százaléka él egyedül, míg ugyanekkora arányban legalább öten egy fedél alatt. A háromfős háztartások aránya 17 százalék a mintában. A három főt meghaladó (3,01) átlagos háztartáslétszám jóval az országos (2,3), és számottevően a községekben mért (2,6) értékek fölött van.¹⁹

1. ábra: Háztartásméret szerinti megoszlás (százalék)

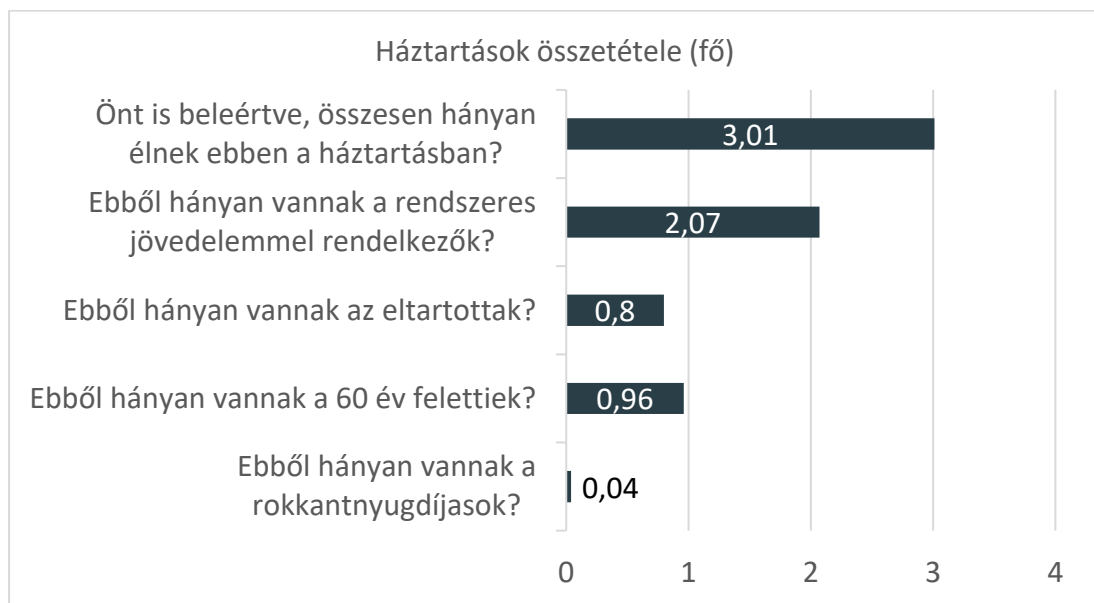

¹⁸ Az egyes kérdéseknél az értékeket – ahol arányokat jelenítünk meg – egészszázalékokra kerekítettük, így tüntetjük fel. Azoknál a kérdéseknél, ahol a mintának csak egy része válaszolt, az eltérő elemszámot is feltüntetjük (n=x).

¹⁹ https://www.ksh.hu/stadat_files/jov/hu/jov0042.html (letöltés ideje: 2021.11.22.).

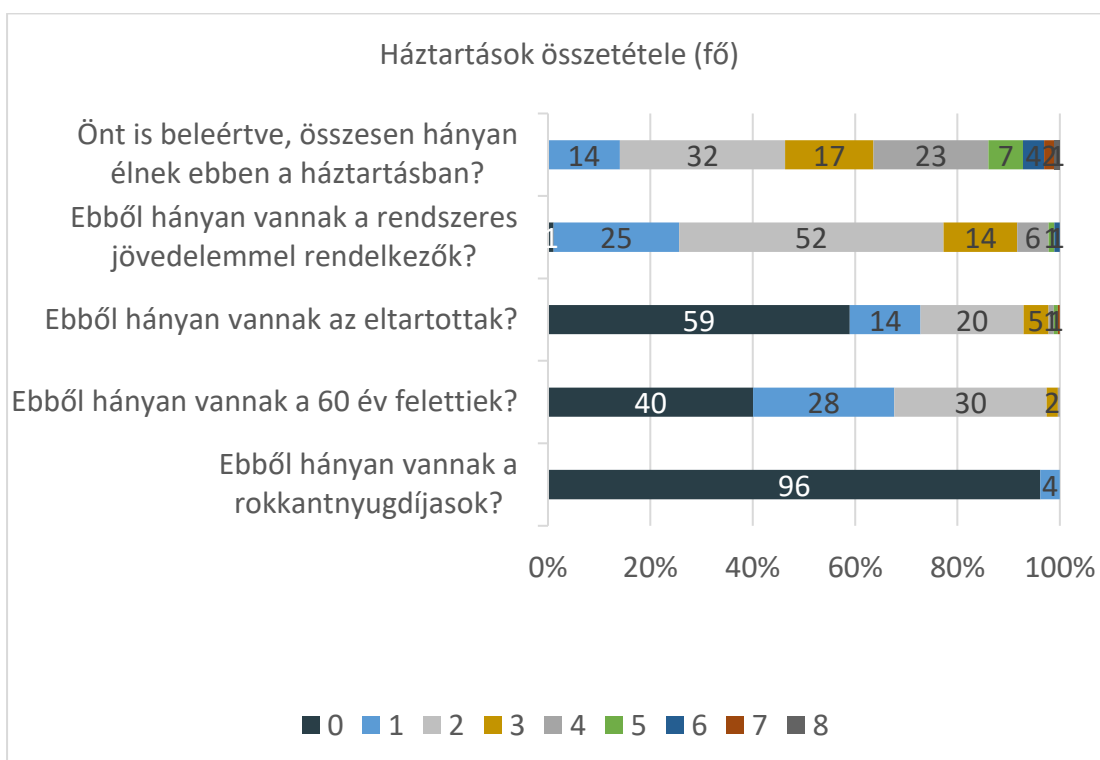
Szociodemográfiai státusz alapján a következőt mondhatjuk el a pilisborosjenői háztartásokról. Míg az átlagos háztartáslétszám szinte pontosan 3 fő, a rendszeres jövedelemmel rendelkezők esetében ez az érték majdnem pontosan 2 fő. Jellemzően (átlagosan) közel 1 fő eltartott van egy háztartásban a településen. Még inkább közelít az átlagos 1 főhöz a 60 év felettek száma a falubeli háztartások esetében. A rokkantnyugdíjasok viszonylag kis létszámban vannak jelen az adatok alapján.

2. ábra: Háztartások összetétele szociodemográfiai státusz szerint (átlag)

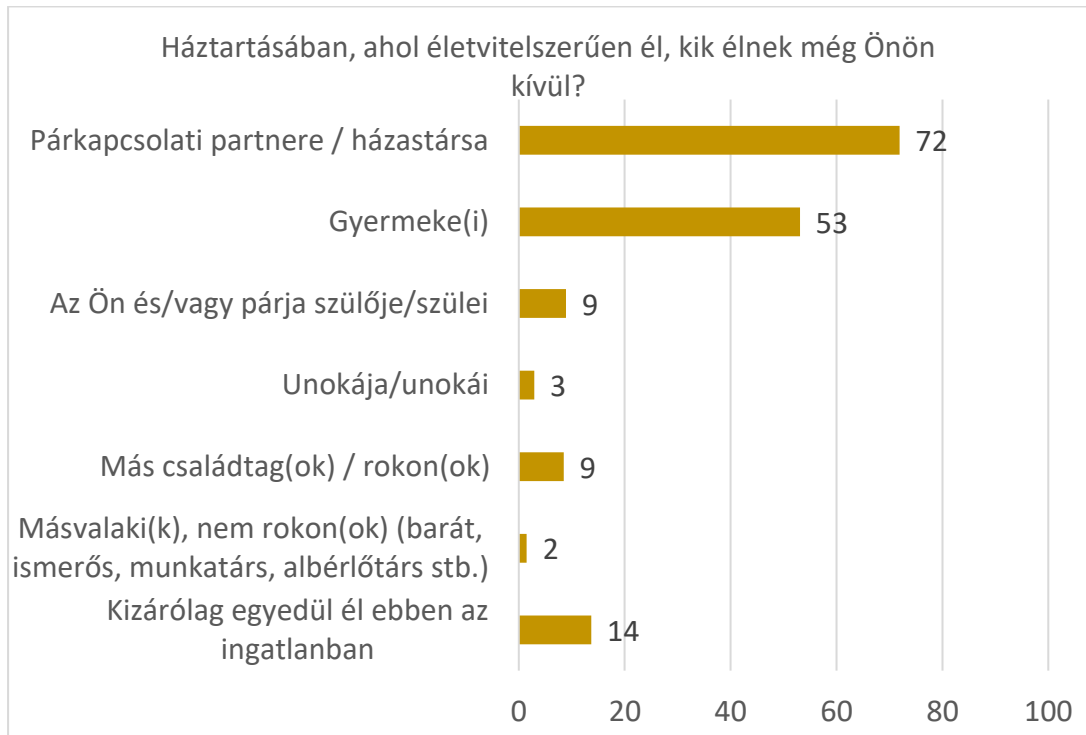
Hogyha az átlagokon túl a különféle létszámú háztartások arányát is vizsgáljuk, láthatjuk, hogy Pilisborosjenőn a két- és négyfős háztartások a leginkább jellemzők. Emellett a háztartások mintegy háromnegyedéről elmondható, hogy legalább két kereső (de legalább is rendszeres jövedelemmel rendelkező) személy bevételeire tudnak támaszkodni. Az otthon talált válaszadók háztartásaiban mintegy 40 százalékot tesznek ki azok, ahol van eltartott a rendszeres jövedelemmel rendelkezőkön kívül. Életkori szempontból az látható, hogy a mintába került háztartások 40 százalékára igaz, hogy csak 60 év alattiak alkotják. A viszonylag magas idős-, illetve nyugdíjasarány ellenére rokkantnyugdíjasok csak a felkeresett háztartások 4 százalékánál élnek.

3. ábra: Háztartások összetétele szociodemográfiai státusz szerint (százalék)

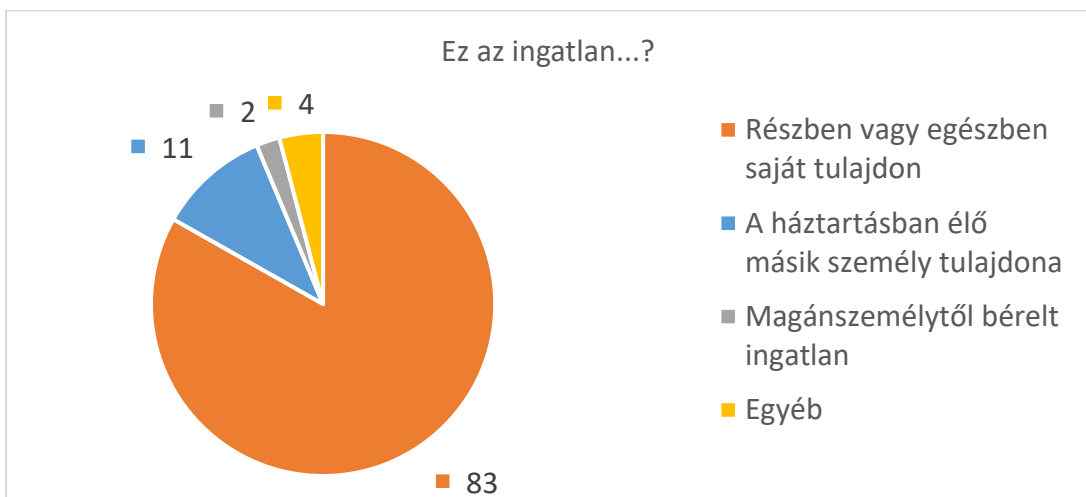
A háztartások összetétele a kapcsolatok jellege szerint a következőképpen írható le. A párkapcsolati partner vagy házastárs a háztartások 72 százalékánál szintén jelen van a háztartás tagjai között. A gyermekeket a megkérdezettek 53 százaléka említette. A (házas)pár szüleit az esetek 9, az unokákat 3 százalékában jelölték meg a válaszadók. Más családtagokat 9 százaléknyan említettek, a háztartások 2 százalékánál pedig a háztartásnak valaki más is tagja a felsorolt, fenti kategóriákon kívül. A megkérdezettek 14 százaléka egyedül él a háztartásban.

4. ábra: Háztartás összetétele kapcsolatok jellege szerint (említők aránya – százalék)

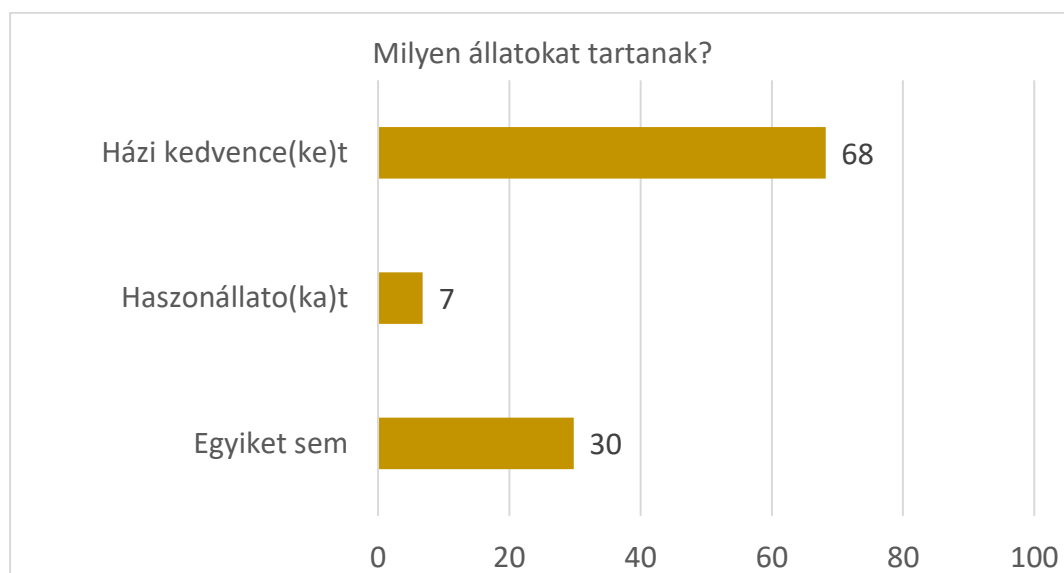
A minta túlnyomó többsége (83 százaléka) esetében – részben vagy egészben – saját tulajdonú ingatlanról beszélhetünk. Viszonylag nagy hányadot (11 százalékot) tesz még ki azon háztartások csoportja, ahol nem a válaszadó a tulajdonos, hanem a háztartásban élő valamely másik személy. Az egyéb kategórián belül jellemzően rokonsági kapcsolatokat említettek – ezeket vélhetően azért nem sorolták máshova, mert a tulajdonos családtag nem él egy háztartásban a válaszadóval.

5. ábra: Ingatlantulajdoni viszonyok (százalék)

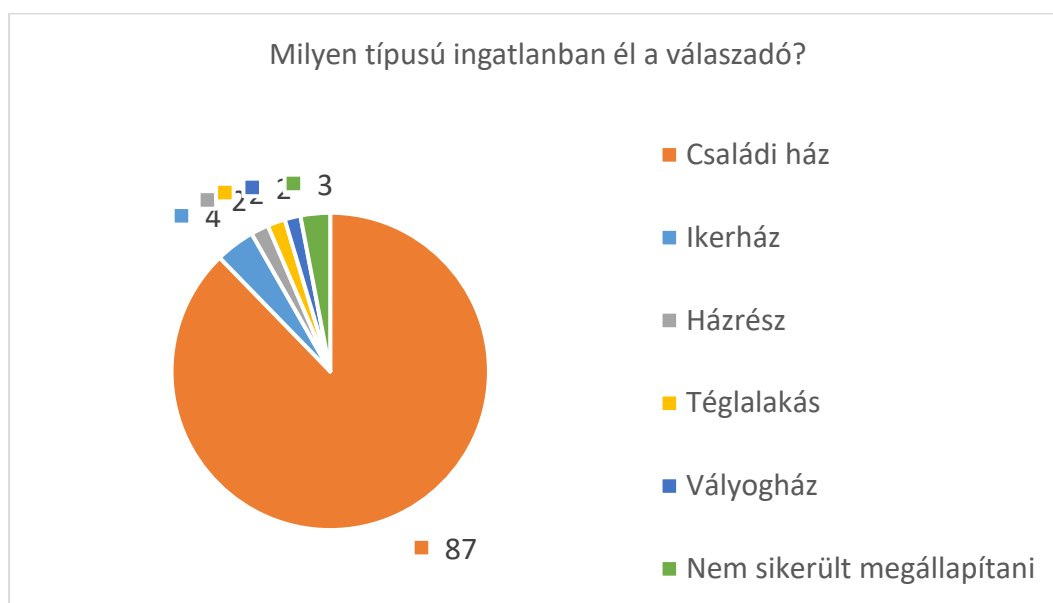
A falu háztartásainak csaknem harmadánál (30 százaléknál) sem házi kedvencként, sem haszonállatként nem tartanak állatokat. Viszonylag gyakoriak viszont a házi kedvencek – az esetek 68 százalékában említették, hogy tartanak ilyen célból, funkció szerint állatokat. Haszonállatot mindössze a válaszadók 7 százaléka említett.

6. ábra: Házi kedvencek és haszonállatok (említőik aránya – százalék)

A kérdezőbiztosok által utólag, a kérdést követően kitöltött kiegészítő, részben minőségbiztosítási célú egyoldalas kérdőív alapján a mintába került ingatlanok, háztartások túlnyomó többsége (87 százaléka) családi ház. A maradék 13 százalék az ikerház, a házrész, a téglalakás és a vályogház kategóriái között oszlik meg – illetőleg az esetek 3 százalékában nem sikerült megállapítani az ingatlan jellegét.

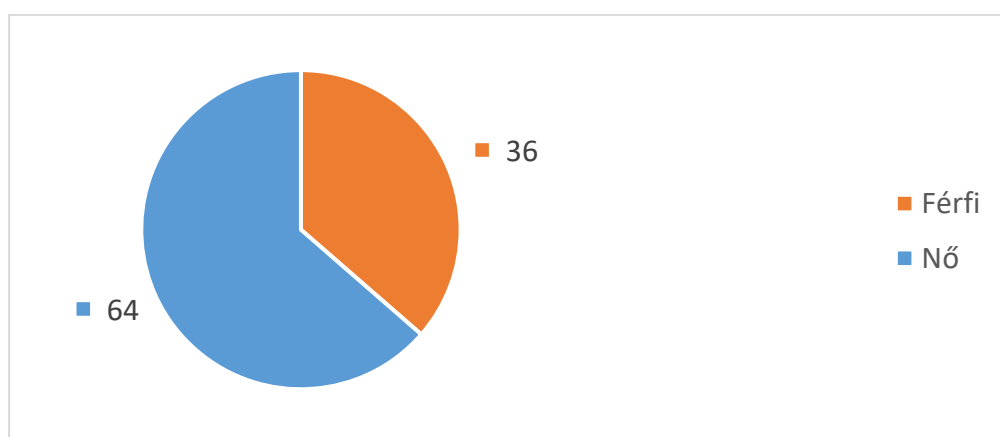
7. ábra: Ingatlan típusa – a kérdezőbiztos megítélése alapján (százalék)

3.1.2 Szociodemográfiai jellemzők

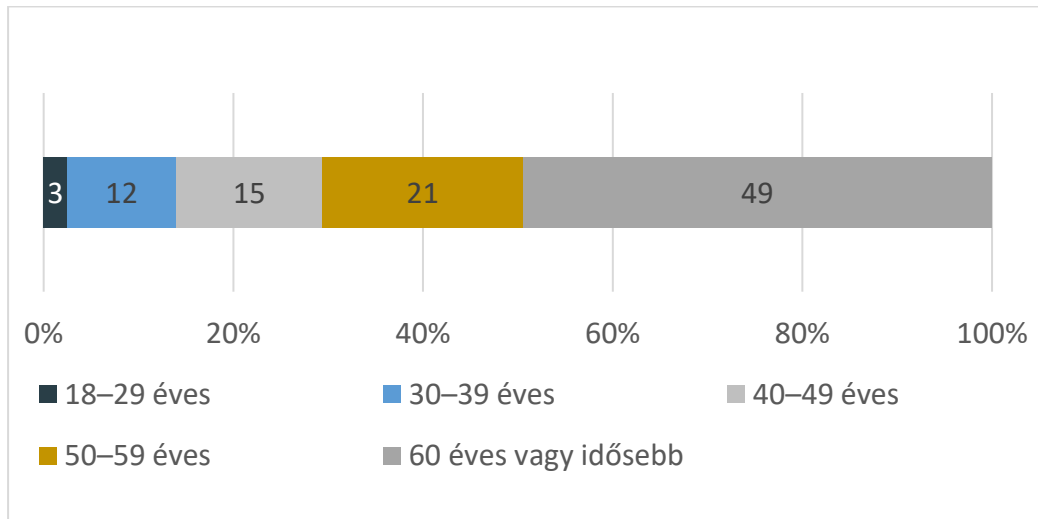
A kérdőíves felmérésben résztvevők (az egyes háztartások képviselőjeként válaszolók) bő egyharmada (36 százalék) férfi és közel kétharmaduk nő (64 százalék).

8. ábra: Nemek szerinti megoszlás (százalék)

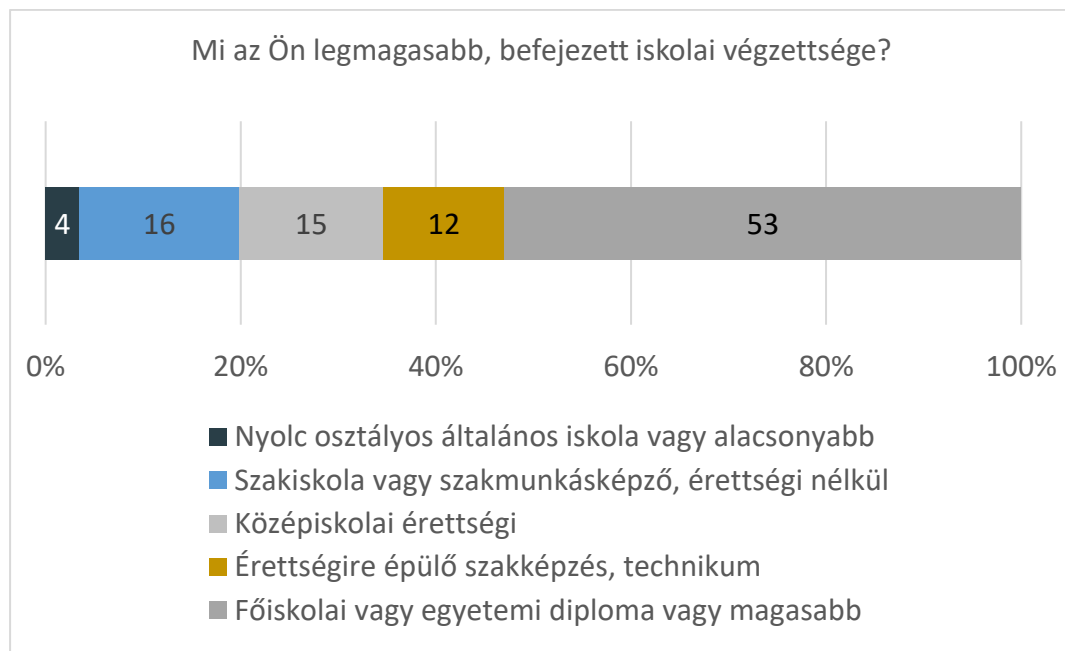
A válaszadók életkori megoszlását vizsgálva elmondhatjuk, hogy 3 százalékuk 18–29 év közötti, 12 százalékuk 30–39 éves, 15 százalékuk a negyvenes éveiben jár. A megkérdezettek több mint egyötöde (21 százalék) az 50–59 éves korcsoportba tartozik, míg legtöbben, a válaszadók majdnem fele (49 százalék) 60 éves vagy idősebb. Az idősek viszonylag magas aránya a mintán belül a gazdasági szempontból aktívakhoz képest számottevően több otthon töltött idővel magyarázható.

9. ábra: Életkori csoportok szerinti megoszlás (százalék)

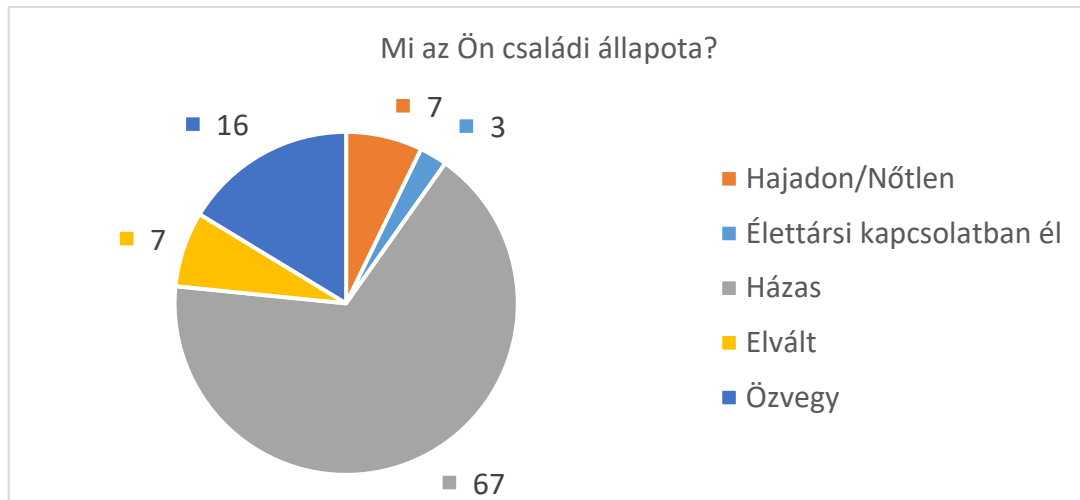
A legmagasabb, befejezett iskolai végzettség tekintetében a háztartások nevében válaszadók több mint fele (53 százalék) magasan kvalifikált, főiskolai vagy egyetemi diplomával rendelkezik. Legfeljebb nyolc osztálya a minta mindössze 4 százalékának, míg szakiskolai végzettsége a 16 százalékának van. Szinte ugyanekkora arányban (15 százalék) képviseltetik magukat a középiskolai érettségivel rendelkezők, míg a válaszadók további 12 százaléka érettségire épülő szakképzésben vett részt vagy technikuma van. A jellemzően viszonylag magas iskolai végzettség annak fényében különösen lényegesnek tűnik, hogy a válaszolók között nagy arányban képviselteti magát az idősebb korosztály.

10. ábra: Legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerinti megoszlás (százalék)

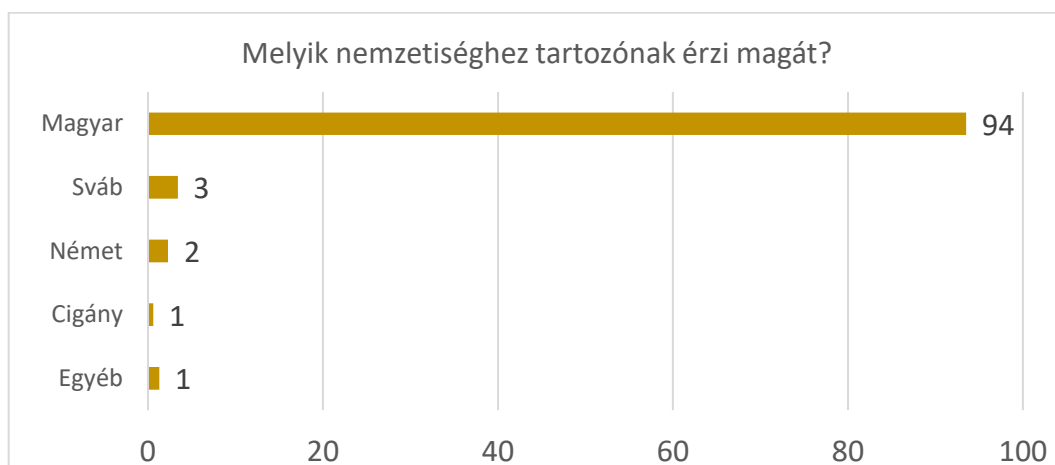
A konkrét válaszadók bő kétharmada (67 százaléka) házasságban, további 3 százaléuk élettársi kapcsolatban él. A megkérdezettek 7-7 százaléka hajadon/nőtlen vagy elvált, míg közel egyötödük (16 százalék) özvegy.

11. ábra: Családi állapot szerinti megoszlás (százalék)

A nemzetiségek tekintetében homogén képet kapunk, szinte valamennyi kérdezett (94 százalék) magyarnak vallja magát. Ezenfelül 3 százaléuk sváb, 2 százaléuk német, 1 százaléuk egyéb nemzetiségűnek vallja magát. A válaszadók 1 százaléka saját bevallása alapján cigány.

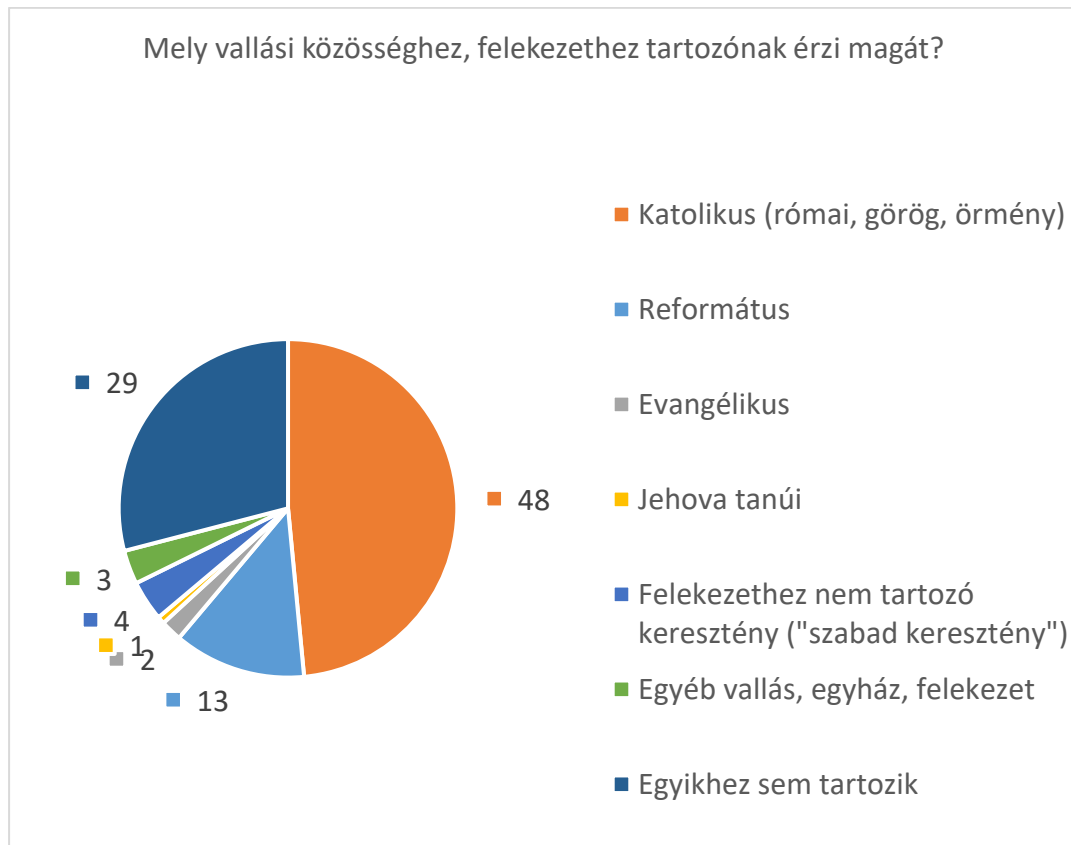
12. ábra: Nemzetiség szerinti megoszlás (említők aránya – százalék)

A vizsgált háztartásokban megkérdezett személyek közel fele (48 százalék) a katolikus közösséghez tartozónak érzi magát, azonban jelentős arányban (29 százalék) egyik felekezethez sem tartoznak. A református közösség számít jelentősnek a mintában (13

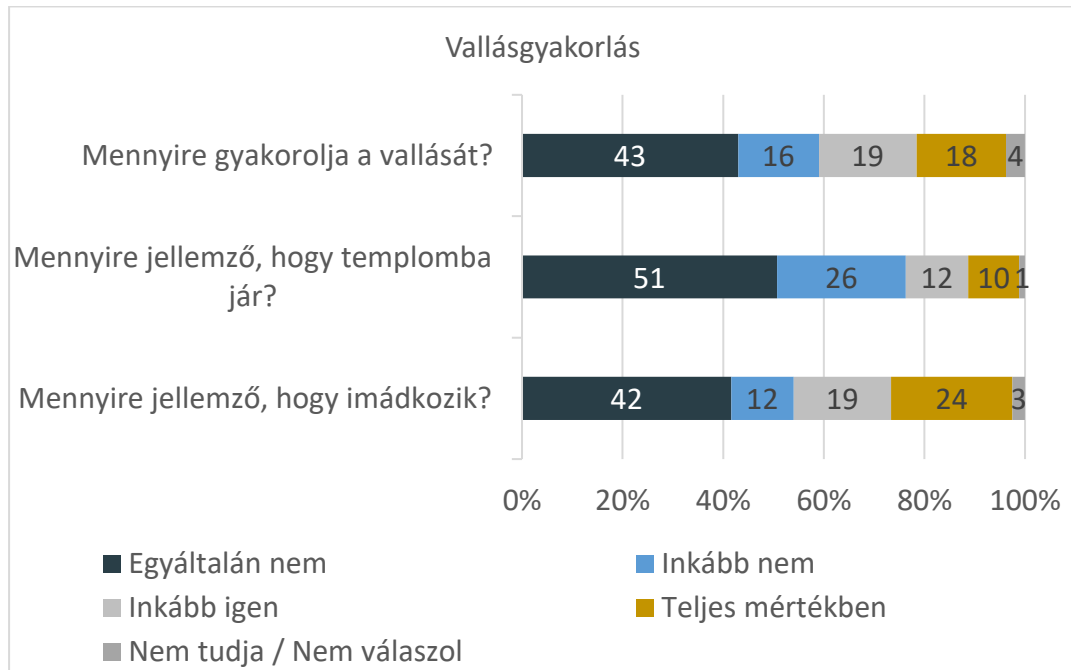
százalék), a többi, kérdőívben megjelölt felekezethez mindössze a minta néhány százaléka tartozik.

13. ábra: Felekezeti hovatartozás szerinti megoszlás (százalék)

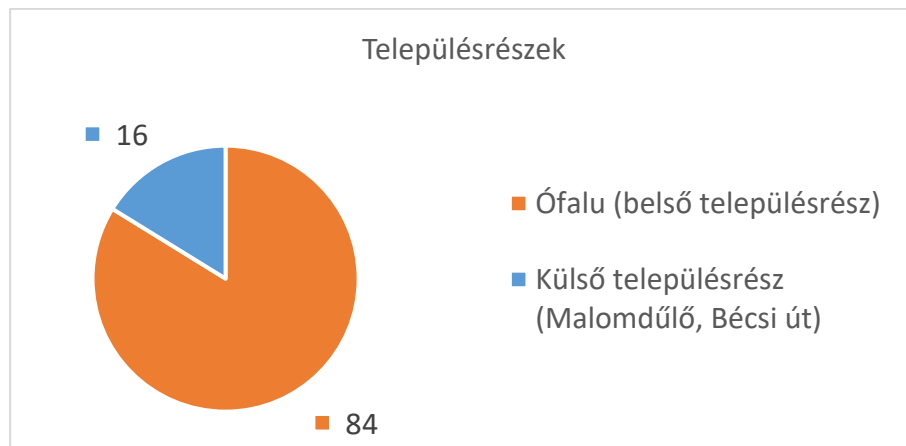
Tekintve, hogy a válaszadók jelentős része egyik megjelölt felekezethez sem tartozik, nem meglepő, hogy a vallásgyakorlás sem nagyarányú a megkérdezettek körében. A minta 37 százaléka vallásgyakorló és 22 százaléka jár templomba. Relatíve sokan, a válaszadók közel fele (43 százaléka) imádkozik.

14. ábra: Vallásgyakorlás különféle indikátorok mentén (százalék)

Pilisborosjenőt két nagy településrészre lehet osztani; a belső és külső területre. Előbbiben, vagyis az Ófaluban található a felkeresett és végül sikeresen megkérdezett háztartások többsége (84 százaléka), míg a külső településrészen 16 százalékuk.

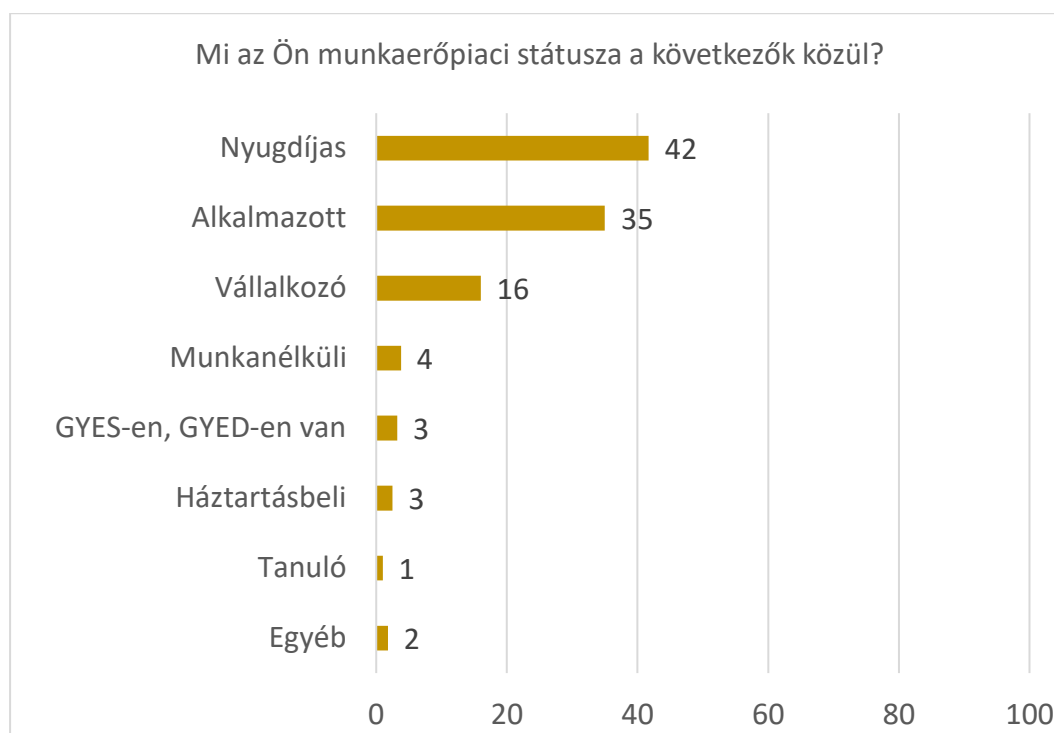
15. ábra: Településrészek szerinti megoszlás (százalék)

3.1.3 Szocioökonómiai jellemzők

A mintába került, a vizsgált háztartások nevében nyilatkozó lakosok fele 60 év feletti, ennél fogva a megkérdezettek jelentős százaléka (42 százaléka) nyugdíjas. További 35 százalékuk alkalmazott, 16 százalékuk pedig vállalkozóként tevékenykedik. Mindössze a válaszadók 4 százaléka munkanélküli, 6 százalékuk GYES-es/GYED-en van vagy háztartásbeli. A minta válaszadóinak 1 százaléka tanuló, 2 százalék pedig az egyéb kategóriába sorolta magát.

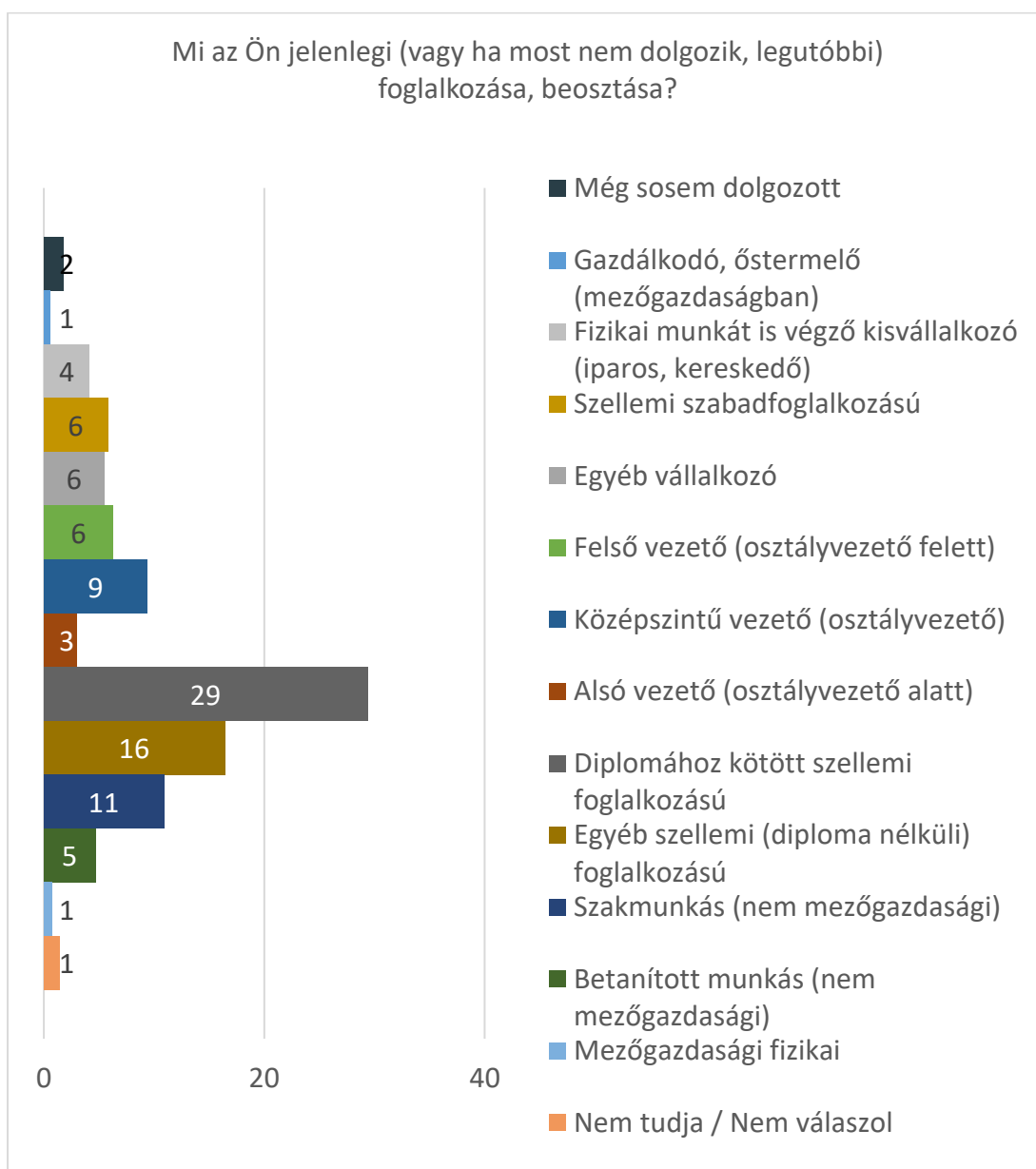
16. ábra: Munkaerőpiaci státusz (említők aránya – százalék)

A válaszadók 53 százaléka magasan kvalifikált,²⁰ ennél fogva nagy arányban (29 százalék) végeznek diplomához kötött szellemi foglalkozást a megkérdezettek közül. Jelentős még a diploma nélküli szellemi foglalkozás (16 százalék) és a nem mezőgazdasági szakmunkás beosztás is (11 százalék). A minta 18 százalékának vezető beosztása van.

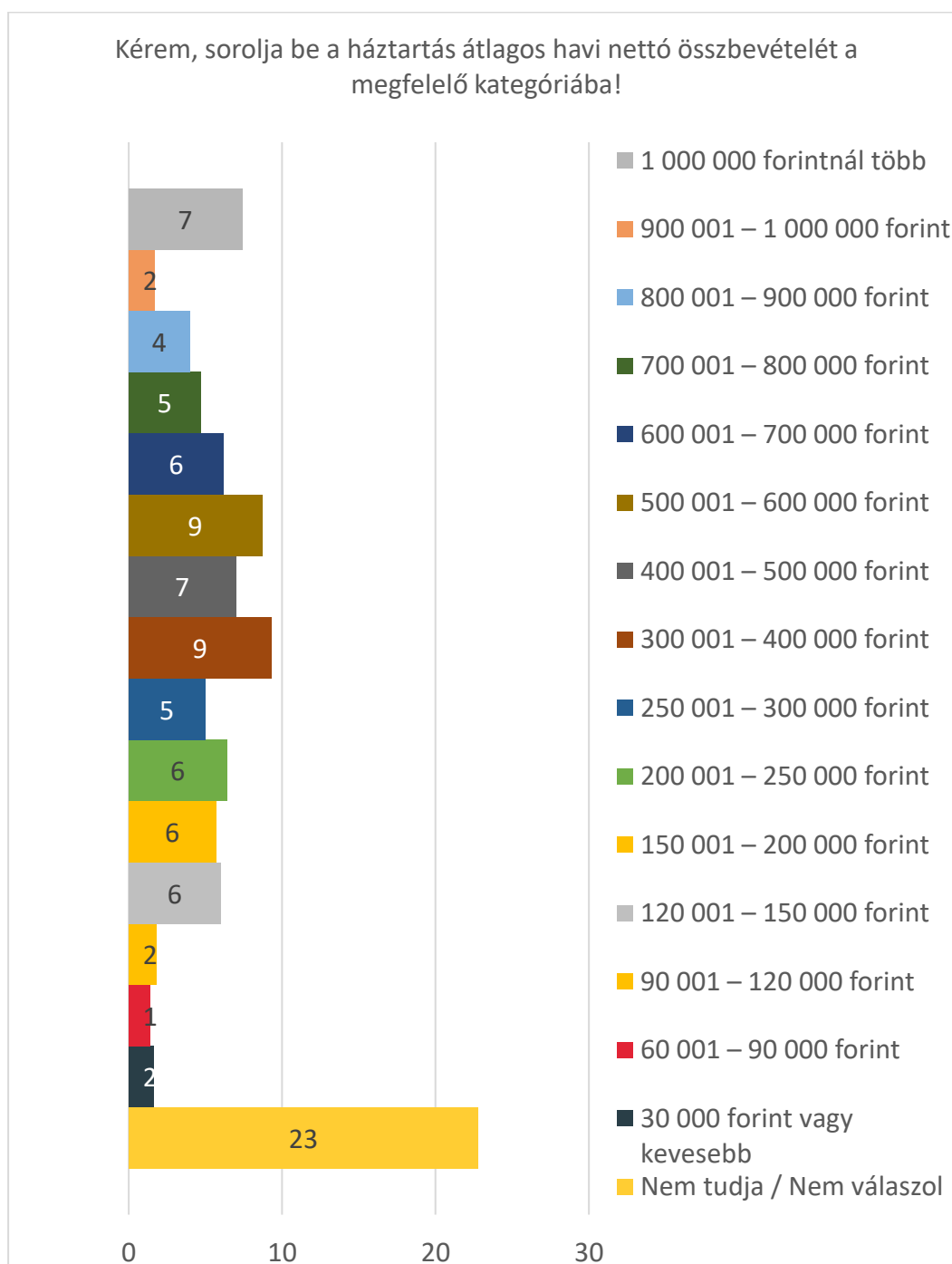
²⁰ A felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya a település háztartásainak válaszadói körében 53 százalék. Összehasonlításképpen, 2020-ban Magyarországon, a 15–74 éves népességen belül ez az arány mindössze 23 százalék volt. https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0006.html

17. ábra: Foglalkozás, beosztás (százalék)

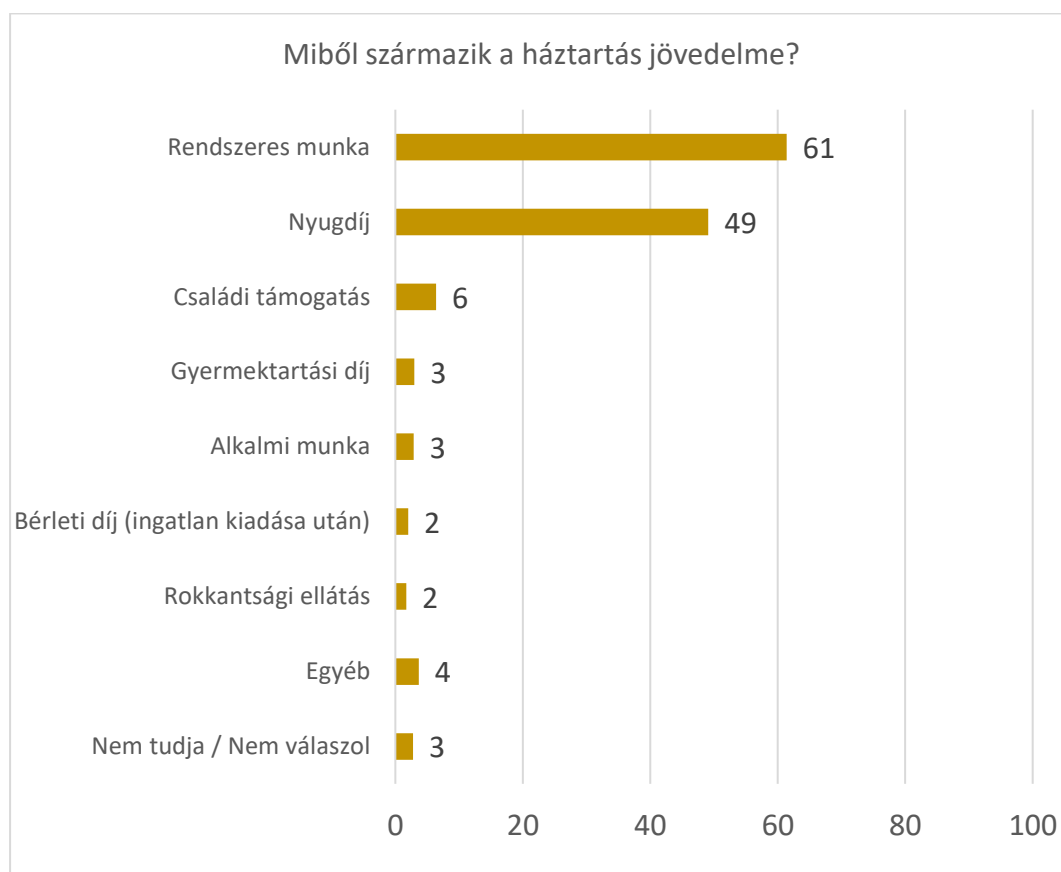
A háztartása jövedelméről a válaszadók jelentős része (23 százaléka) nem nyilatkozott. A megkérdezett háztartások egynegyedének 300–600 ezer forint közé esik a nettó havi bevétele, további 24 százalékuknak ennél nagyobb, míg 28 százalékuknak 300 ezer forint alatti az összbevétele.

18. ábra: Háztartás jövedelme kategóriák szerint (százalék)

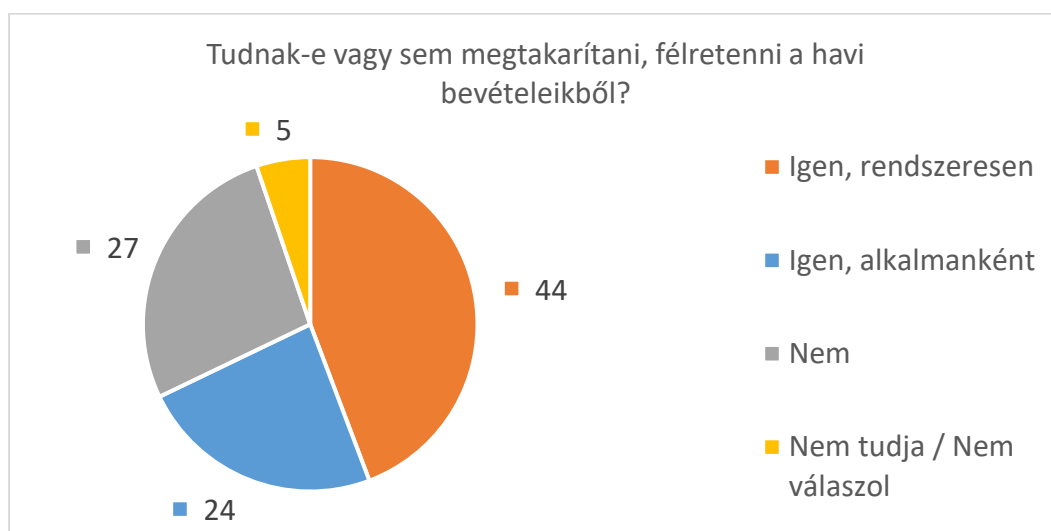
A település háztartásai nevében válaszolók összbevétele jellemzően rendszeres munkavégzésből (61 százalék), valamint – összhangban az otthon találtak között az idősök magas arányával – nyugdíjból (49 százalék) tevődik össze. Családtámogatásban a háztartások 6 százaléka, gyermektartásdíjban további 3 százaléka, rokkantsági ellátásban 2 százaléka részesül. Alkalmi munkája a megkérdezettek (vagy háztartásuk valamely tagja) 3 százaléka, ingatlanadóból származó jövedelme a 2 százaléka van.

19. ábra: A háztartás jövedelmi forrásai (említők aránya – százalék)

Félretenni a havi bevételeiből a megkérdezett háztartások bő kétharmada tud rendszeresen vagy alkalmanként. A minta 27 százalékának azonban nincsen megtakarítása.

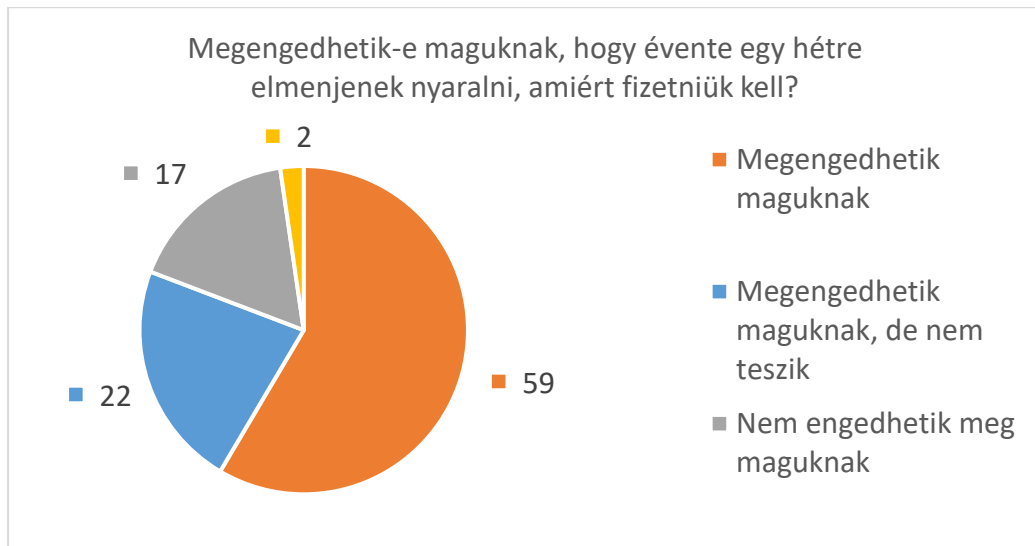
20. ábra: Megtakarítási lehetőségek (százalék)

Mivel a válaszoló háztartások közül sokan tudnak félretenni havi bevételeikből, ennél fogva jelentős (59 százalék) azoknak az aránya, akik megengedhetik maguknak, hogy egy

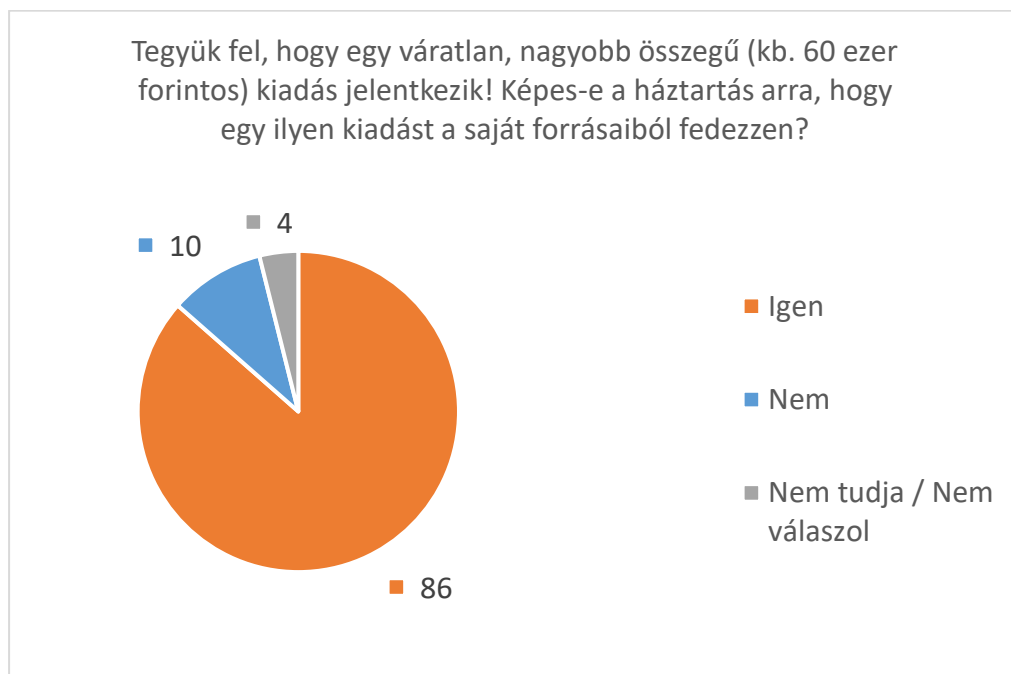
hétre elmenjenek nyaralni, amiért fizetniük kell. Emellett a megkérdezettek 22 százaléka megengedhetné ezt magának, de nem teszi (a magas arány összefüggésben állhat a koronavírus-járvány miatt megnövekedett kockázatokkal is), további 17 százalékuk költségvetésébe pedig nem férne bele egy egyhetes nyaralás.

21. ábra: Nyaralási lehetőségek (százalék)

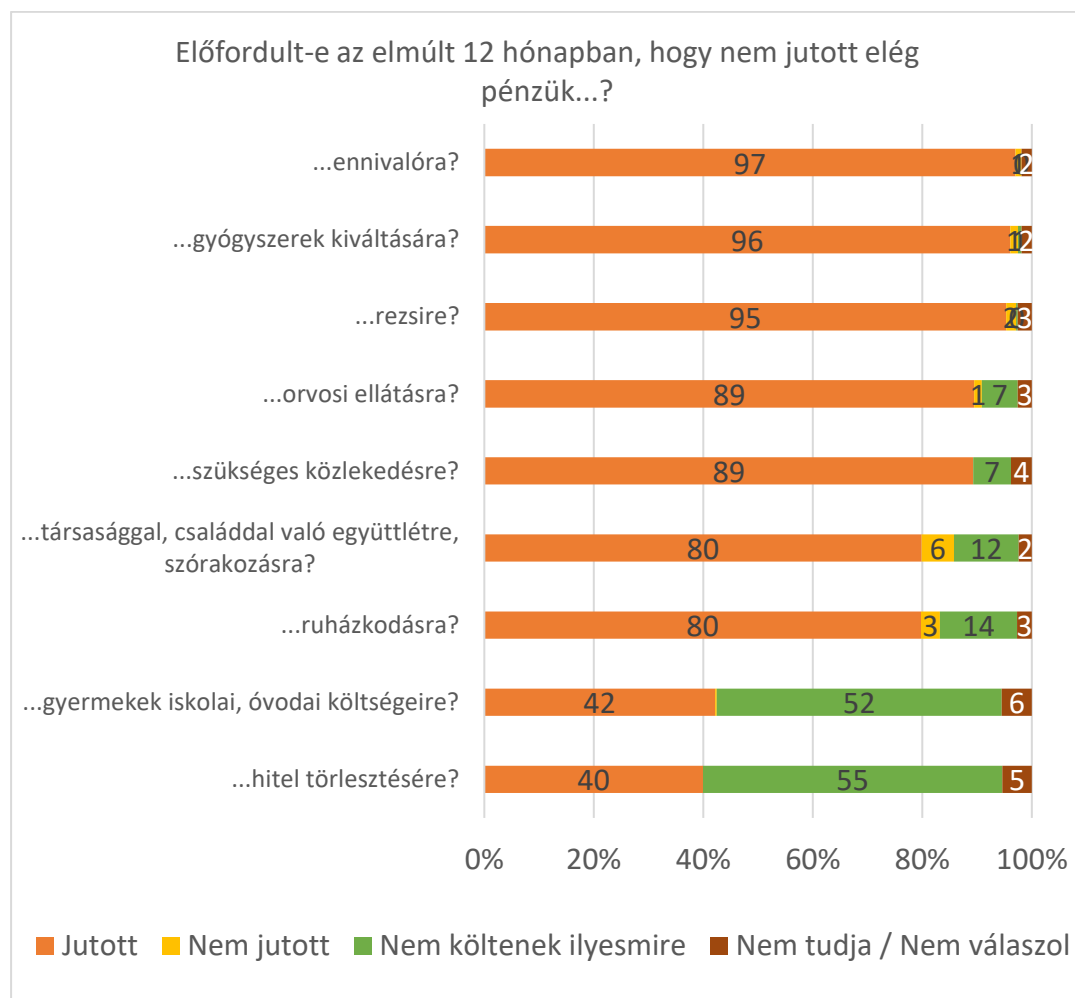
Egy váratlan, nagyobb összegű kiadást azonban már jóval többen (a háztartások 86 százalékában) tudnának fedezni, mint egy többnapos nyaralást. A mintába került háztartások egytizede azonban nem tudna fedezni egy kb. 60 ezer forintos kiadást a saját forrásaiból.

22. ábra: Váratlan kiadás fedezésének lehetősége (százalék)

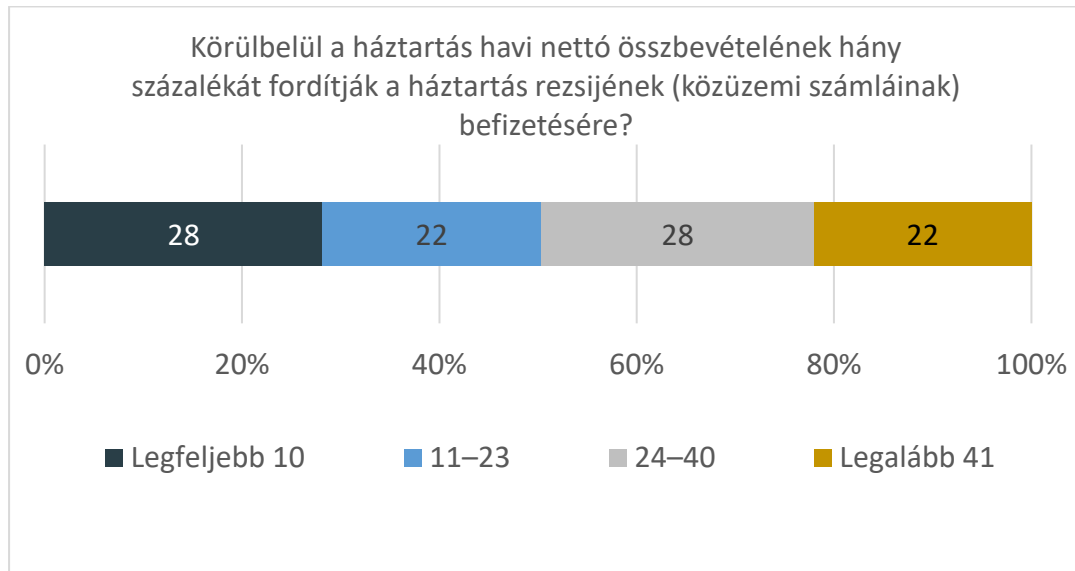
Különböző kiadási kategóriák mentén megvizsgáltuk a háztartások rászorultságát is. A felsorolt elemekre összességében jutott elég pénze a mintába kerülőknek. Mindössze két kategóriában jelent meg említésre méltó pénzhiány: a szórakozás és ruházkodás területén. Előbbi területre, vagyis a társasággal, családdal való együttlétre, szórakozásra a megkérdezett háztartásoknak 6 százaléka nem tudott áldozni, míg ruházkodásra további 3 százaléka nem tudott költeni az elmúlt évben. Emellett a háztartások 2 százalékánál az elmúlt 12 hónapban előfordult, hogy nem jutott elég pénz a rezsiköltségek megfizetésére.

23. ábra: Rászorultság kiadási kategóriák mentén (százalék)

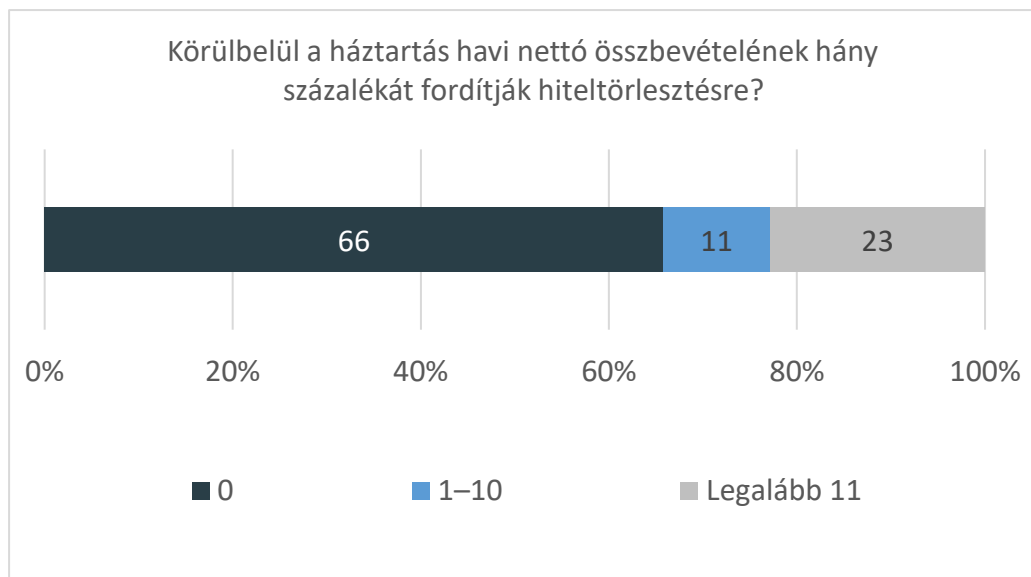
Az energiaszegénységet vizsgáló kérdéssel azt mértük fel, hogy az érintettek a háztartás havi nettó összbevételének hány százalékát fordítják a rezsiköltségek megfizetésére. A háztartás összbevételének legfeljebb 10 százalékát közüzemi számláinak kiegyenlítésére fordítja a megkérdezettek 28 százaléka, azonban jelentős összeget (az összbevétel legalább 41 százalékát) fordít ugyanerre a megkérdezettek több mint egyötöde (22 százaléka). A minta fele a háztartás összjövedelmének 11–40 százalékát költi rezsire.

24. ábra: Energiaszegénység (kategorizált változó – százalék)

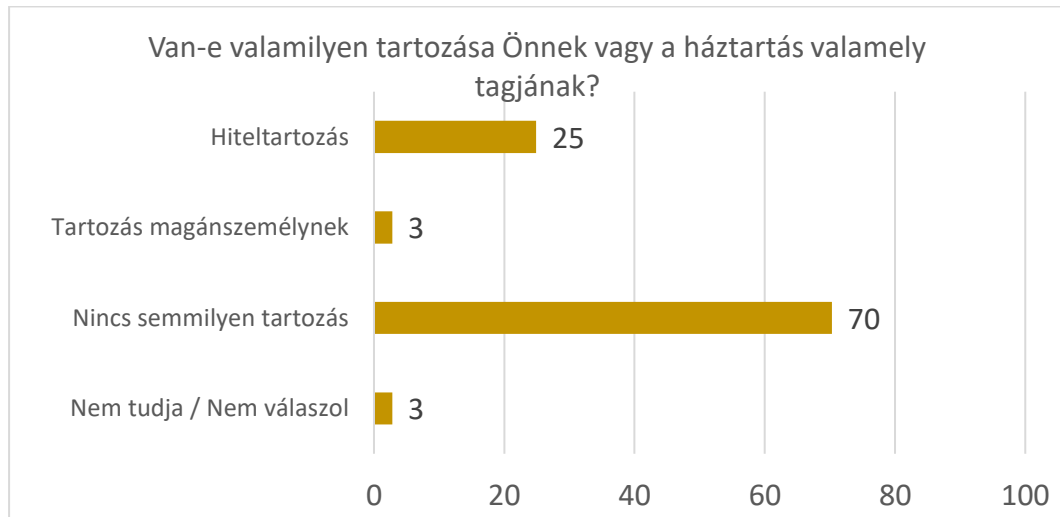
A háztartások kétharmada egyáltalán nem költ hiteltörlesztésre, míg bő egytizedük legfeljebb a havi nettó összbevétel 10 százalékát fordítja erre a célra. Ezenfelül közel egynegyedük (23 százalékuk) a háztartás összbevételének legalább egytizedét hiteltörlesztésre fordítja.

25. ábra: Hiteltörlesztés (kategorizált változó – százalék)

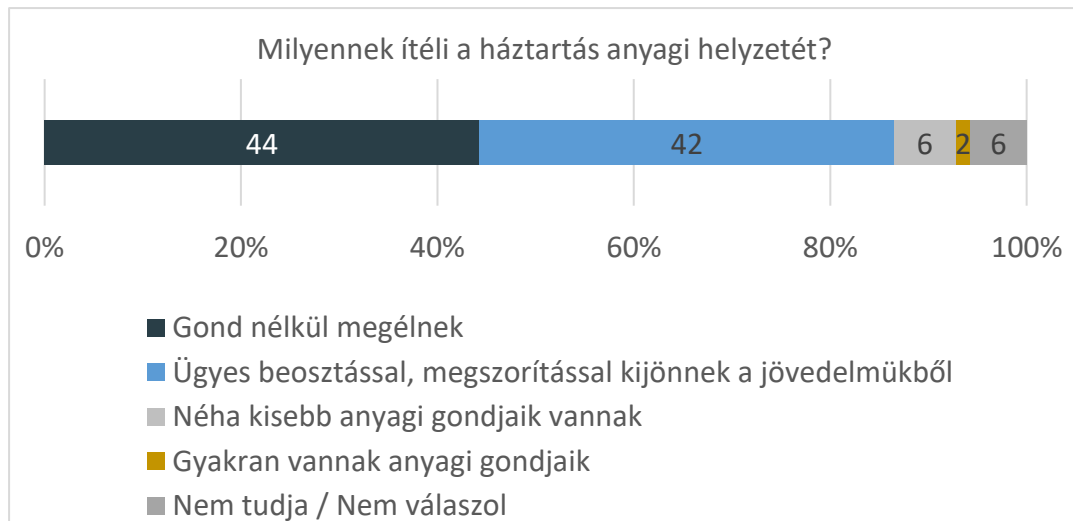
Hiteltörlesztésre a kérdezettek egyharmada fordítja a háztartás bevételeinek egy részét, mindemellett hiteltartozása (saját bevallása alapján) 25 százalékuknak van. Ezenfelül magánszemélynek a megkérdezett háztartások 3 százaléka tartozik, azonban 70 százalékuknak nincs semmilyen tartozása.

26. ábra: A háztartás tartozásai (említők aránya – százalék)

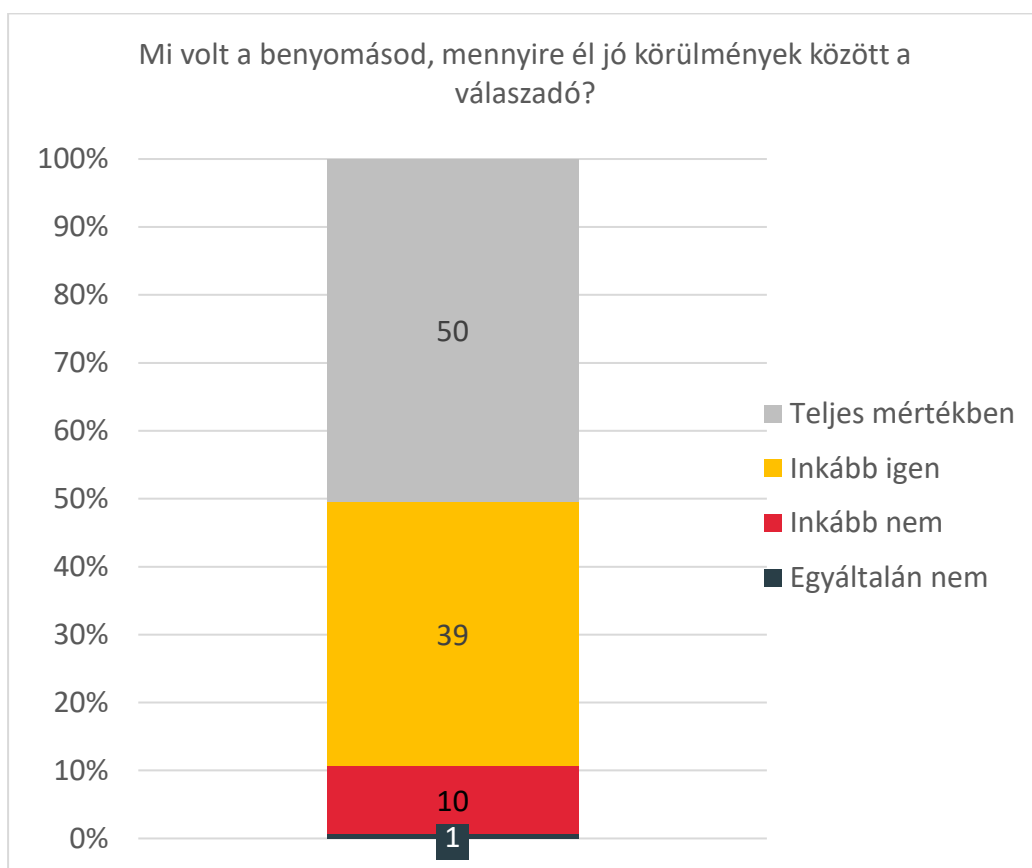
A háztartások anyagi helyzetére vonatkozó kérdésnél a válaszadók abszolút többsége (86 százaléka) jó anyagi helyzetről számolt be. 44 százalékuk gond nélkül megél, további 42 százalékuk ügyes beosztással, megszorítással kijön a jövedelméből. Mindössze a minta 8 százalékának van kisebb-nagyobb anyagi problémája.

27. ábra: Szubjektív jólét (százalék)

A háztartások anyagi helyzetének felméréséhez nemcsak a válaszadók saját percepcióit, de a kérdezőbiztosok helyszíni értékelését is figyelembe vettük. A kérdést követően kitöltött kiegészítő kérdőívek alapján is hasonló kép mutatkozik az anyagi jólétet illetően, mint amit a fentiekben láthattunk. A háztartások felében teljes mértékben jönnek, további 39 százalékukban inkább jónak találták a válaszadók életkörülményeit. A háztartások egytizedében azonban úgy ítélték meg, hogy nem jók a körülmények.

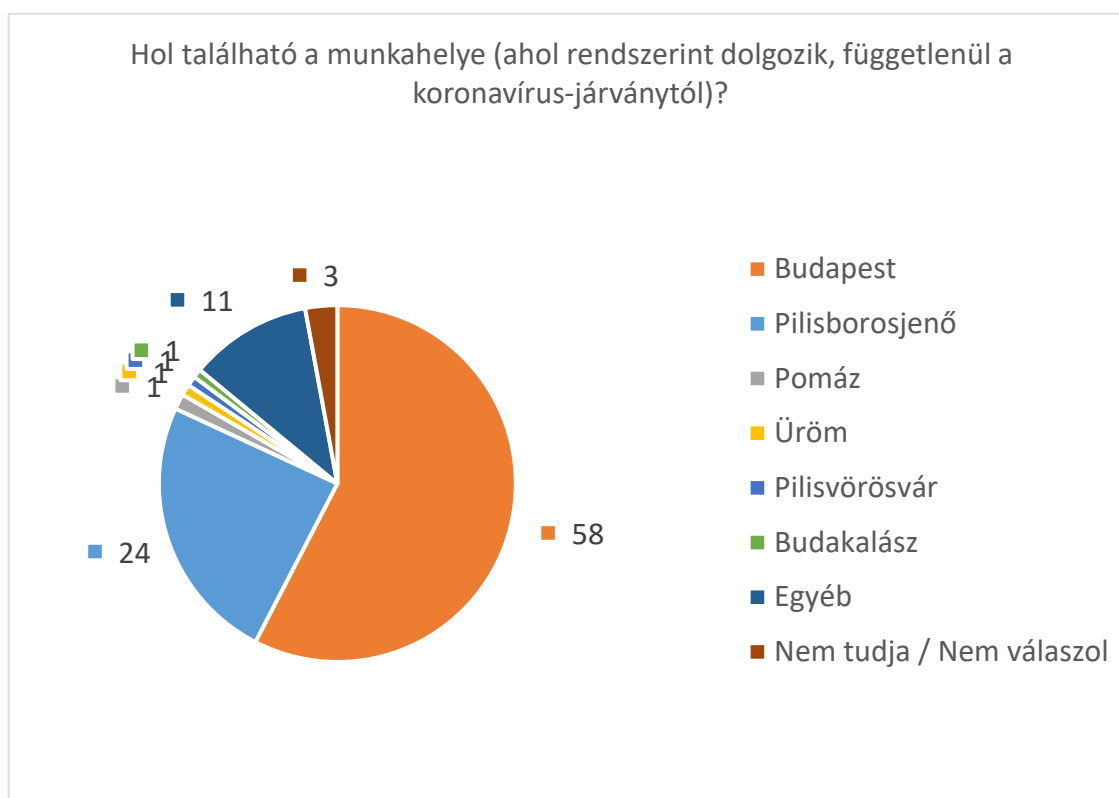
28. ábra: Jólét – a kérdezőbiztos megítélése alapján (százalék)

3.1.4 Munka és közlekedés

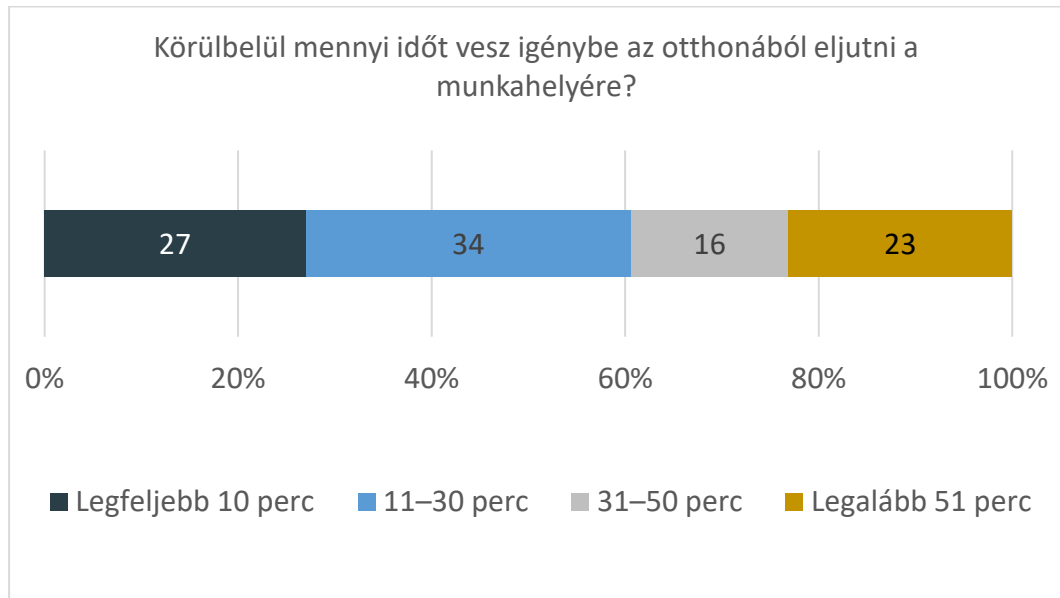
A munkába járásban érintett pilisborosjenőiek túlnyomó többsége (58 százaléka) Budapestre jár dolgozni. Helyben dolgozik a megkérdezettek mintegy negyede (24 százaléka), a nevesített környező településeken pedig viszonylag kevesen végeznek munkát. A 11 százalékot kitevő egyéb kategóriába jellemzően további, fővárosi agglomerációban található települések kerültek.

29. ábra: Munkahely lokációja (százalék, n=110)

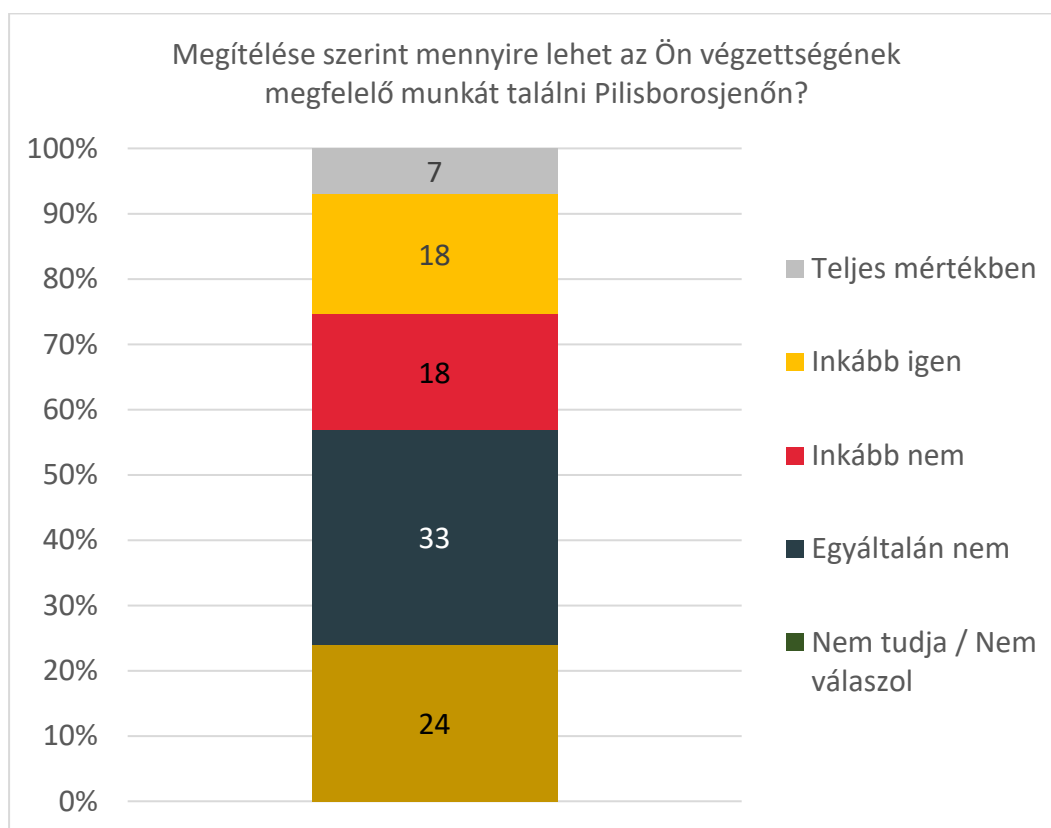
A munkahelyre történő utazás időtartama a leghosszabban közlekedő 23 százalék esetében legalább 51 perc. A másik véget az a 27 százalékos válaszadó teszi ki, akiknek legfeljebb 10 percbe telik eljutni a munkahelyükre. 11 és 30 perc közötti időtartamot vesz igénybe mindez a válaszadók 34 százaléka esetében, 16 százalékuk pedig 31 és 50 perc közötti időtáv alatt jut el a munkavégzés helyére. A Budapestre ingázók átlagosan 43 percet töltenek közlekedéssel egy odaút során.

30. ábra: Utazási idő a munkahelyre (kategorizált változó – százalék, n=103)

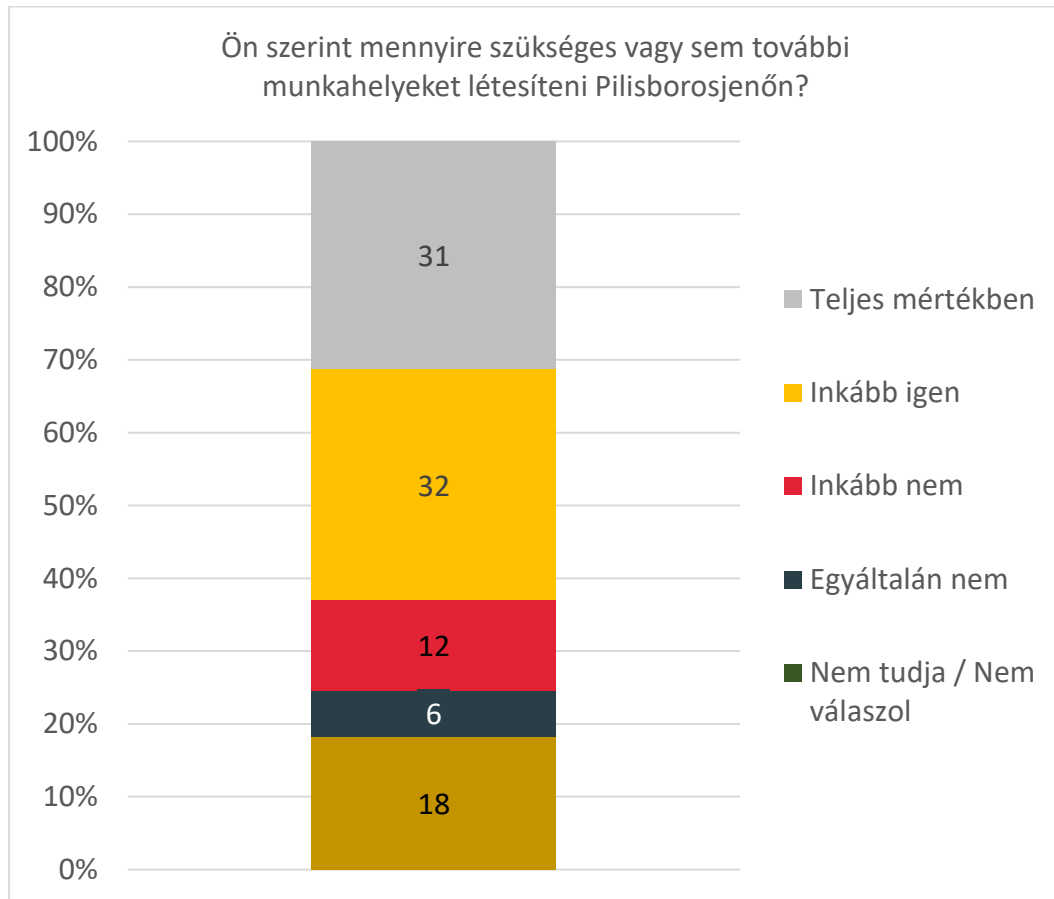
A válaszadóknak jelentős hányada vélekedik úgy, hogy az – egyébként átlagosan meglehetősen magas – iskolai végzettségének megfelelő munkát nehéz találni a faluban. A megkérdezettek 33 százaléka gondolja úgy, hogy egyáltalán nincs erre lehetőség, 18 százalékuk szerint pedig inkább nincs. Többé-kevésbé elégedettnek mutatkozik e téren a válasza alapján a minta mintegy negyede (25 százaléka).

31. ábra: Végzettségnek megfelelő munkalehetőségek (százalék)

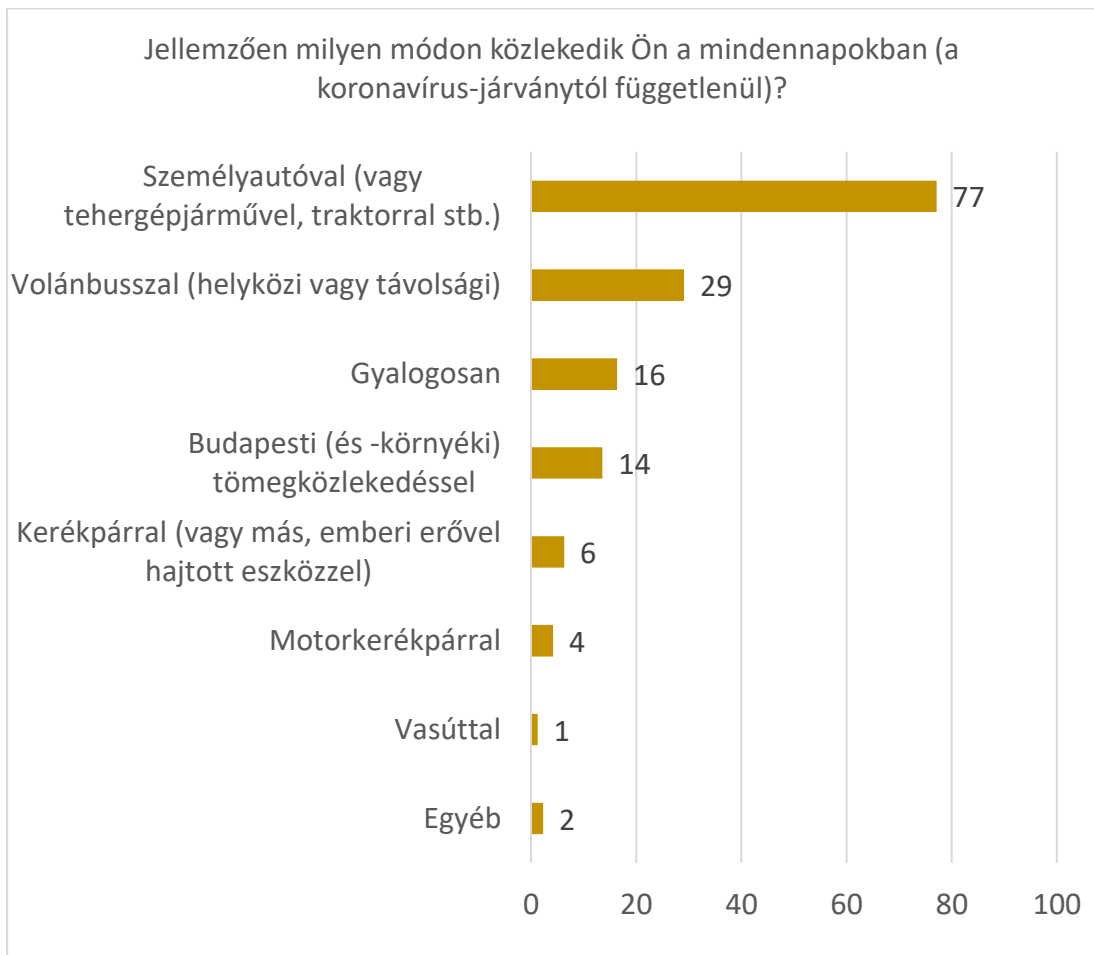
Az imént bemutatott adatokkal, véleményekkel összhangban, a pilisborosjenőiek csaknem kétharmada (63 százaléka) gondolja úgy, hogy szükség lenne további munkahelyek létesítésére a településen. Mindösszesen 18 százalék azok aránya, akik ezzel az állásponttal valamilyen mértékben nem értenek egyet.

32. ábra: Munkahelyteremtés szükségessége (százalék)

Egyértelműen a legjellemzőbb közlekedési eszköz a településen a személyautó – a vonatkozó, több válaszra lehetőséget adó kérdésnél ezt a lehetőséget a megkérdezettek 77 százaléka jelölte meg. Ezt követi a volánbusz (29 százalék), a harmadik helyen pedig a gyalogos közlekedés található (16 százalékkal) mint mindennapi közlekedési mód. A budapesti tömegközlekedést a válaszadók 14 százaléka veszi igénybe rendszeresen.

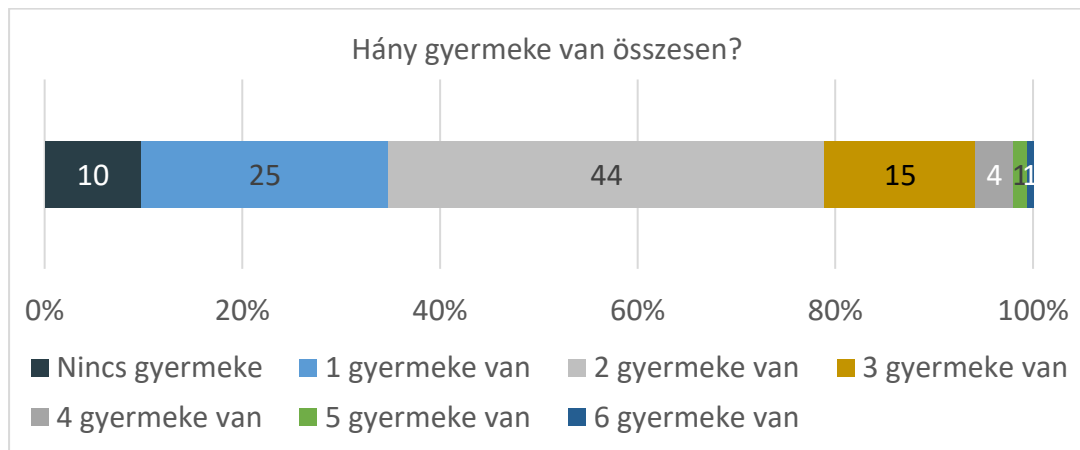
33. ábra: Közlekedési módok (említők aránya – százalék)

3.1.5 Gyermekek, oktatás, nevelés

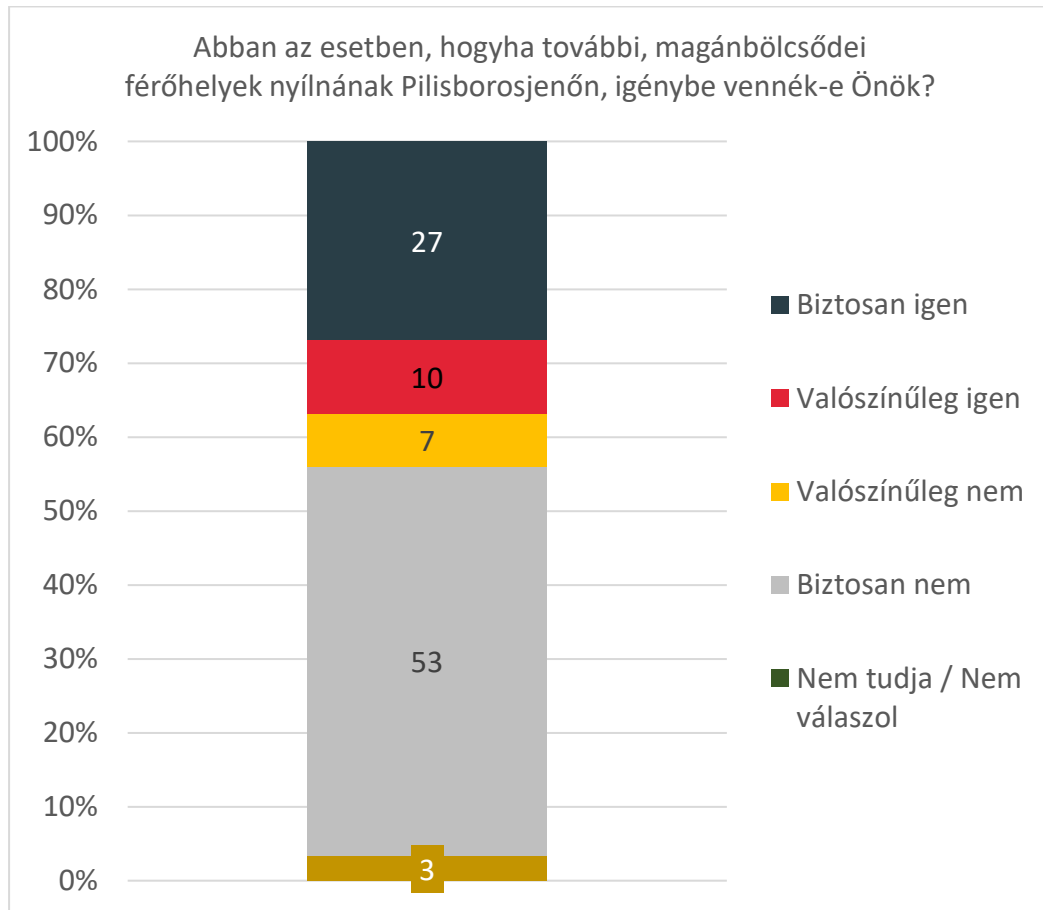
A megkérdezettek körében a gyermekszám tekintetében a következők mondhatók el. Mindössze a válaszadók 10 százalékának nincs egyetlen – akár már felnőtt – gyermeke sem (ez fakadhat a viszonylag magas átlagéletkorból). A minta 25 százalékának egy, 44 százalékának kettő, 15 százalékának pedig három gyermeke van. Összesen a megkérdezettek 6 százalékának van ennél több gyermeke.

34. ábra: Gyermek szám (százalék)

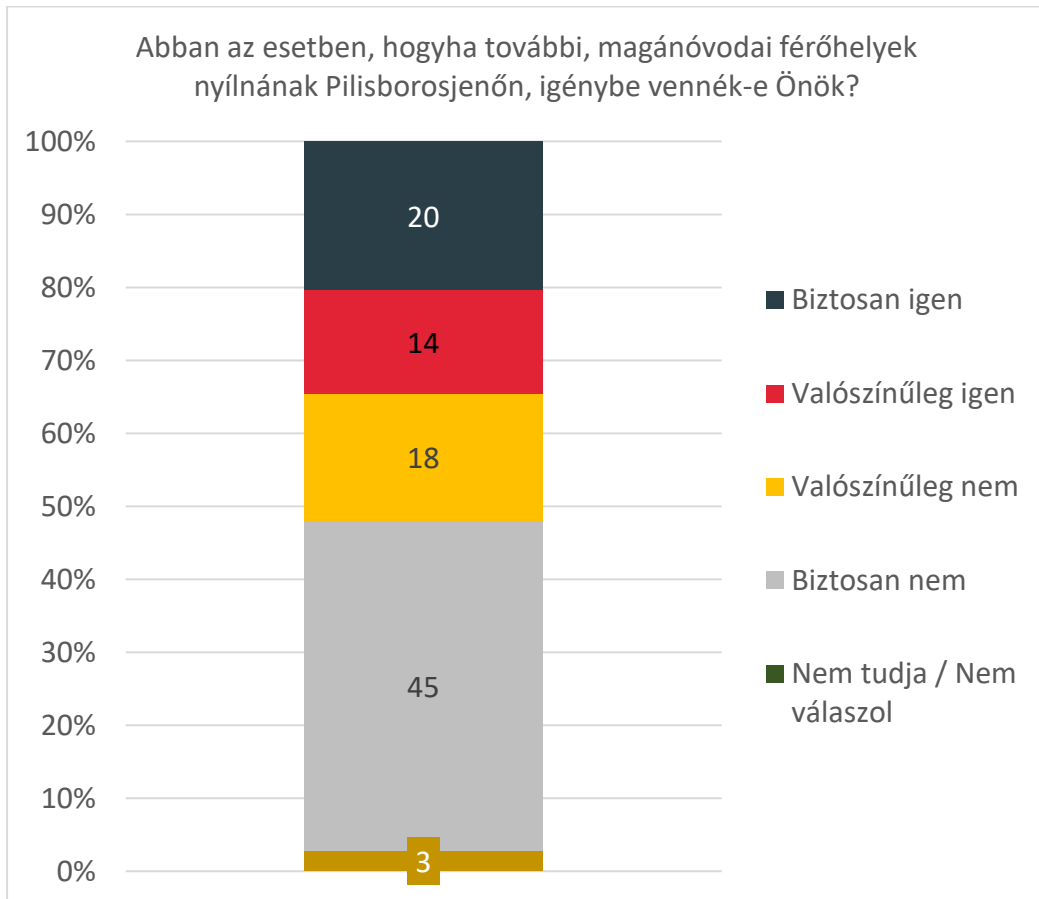
Az esetleges jövőbeni magánbölcsődei férőhelybővítések említése az érintetti körön belül, tehát azok körében, akiknél van megfelelő életkorú gyermek, a megkérdezettek 27 százalékánál lelt egyértelműen pozitív fogadtatásra. További 10 százalék valószínűsíti, hogy igénybe venné a szolgáltatást. A válaszadók többsége (53 százaléka) azonban biztos benne, hogy nem élne a lehetőséggel.

35. ábra: Magánbölcsőde iránti nyitottság helybeni elérhetőség esetén (százalék, n=32)

Ugyanezen kérdés óvodai változata kapcsán a következők mondhatók el. A potenciálisan érintetteknek (vagyis az óvodáskorú gyermekkel rendelkezőknek) 20 százaléka biztosan, 14 százaléka pedig valószínűsíthetően élne a megnyíló lehetőséggel saját állítása szerint. A megkérdezettek 45 százaléka biztos benne, hogy nem venné igénybe a szóban forgó szolgáltatást.

36. ábra: Magánóvoda iránti nyitottság helybeni elérhetőség esetén (százalék, n=38)

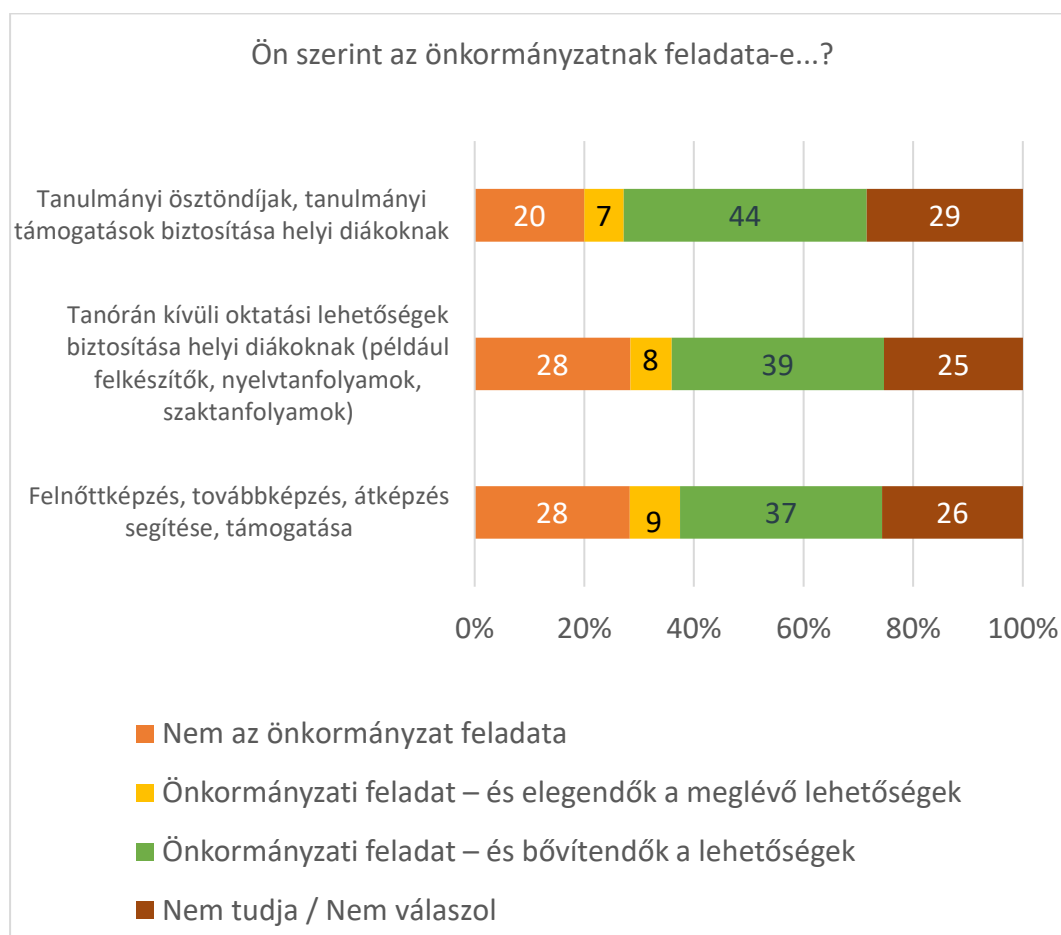
A gyermekek nyári felügyelete – azok körében, ahol ez a kérdés releváns, tehát van megfelelő életkorú gyermek – a megkérdezettek 84 százalékának nem jelent problémát. Mindösszesen 3 százalékuk válaszolta azt, hogy gondot okoz a gyermekek elhelyezése a nyári hónapokban.

37. ábra: Gyermek(ek) nyári felügyelete (százalék, n=132)

A gyermekek elhelyezésével, felügyeletével kapcsolatos viszonylag kevésbé körvonalazódó igény ellenére az adatokból az is tükröződik, hogy a válaszadók jelentős hányada gondolja úgy, hogy az önkormányzatnak nem pusztán feladata, hogy támogassa a gyermekes családokat, illetve a tanulni kívánó felnőtteket bizonyos területeken, de bővítendő is az ilyen típusú hozzájárulások.

38. ábra: Önkormányzati feladatok az oktatás területén (százalék, n=132)

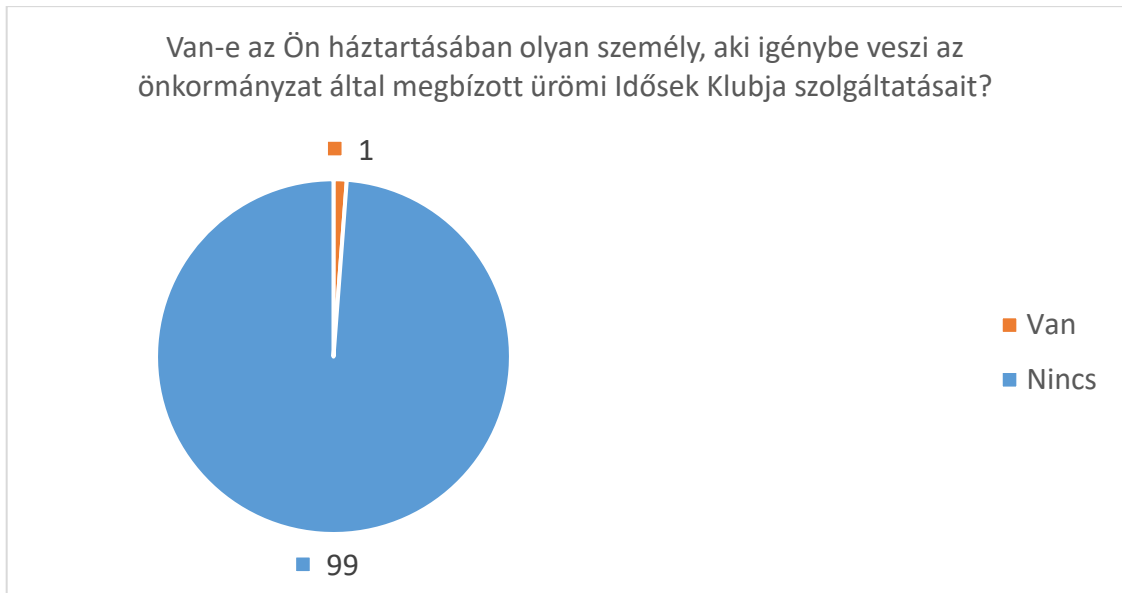

3.1.6 Idősek klubja

A szomszédos településen, Ürömön elérhető Idősek Klubja szolgáltatásait a megkérdezett háztartásoknak (ahol volt potenciálisan érintett személy) csupán 1 százaléka veszi igénybe²¹ – a vonatkozó, kapcsolódó kérdésnél kiderült, hogy a tapasztalatok kifejezetten pozitívak az intézmény kapcsán. Azok, akik idős koruk ellenére nem veszik igénybe az idősek klubja szolgáltatásait, néhány jellemző választ adtak. Sokan nem ismerik magát a lehetőséget, de jelentős azok aránya is, akik úgy érzik, hogy nincs rá szükségük (aktív életmódjuk vagy éppen „remete” habitusuk miatt). Többeknél fölmerült a közlekedési nehézség és elvértve a járványhelyzet kockázata, valamint a szegénység is.

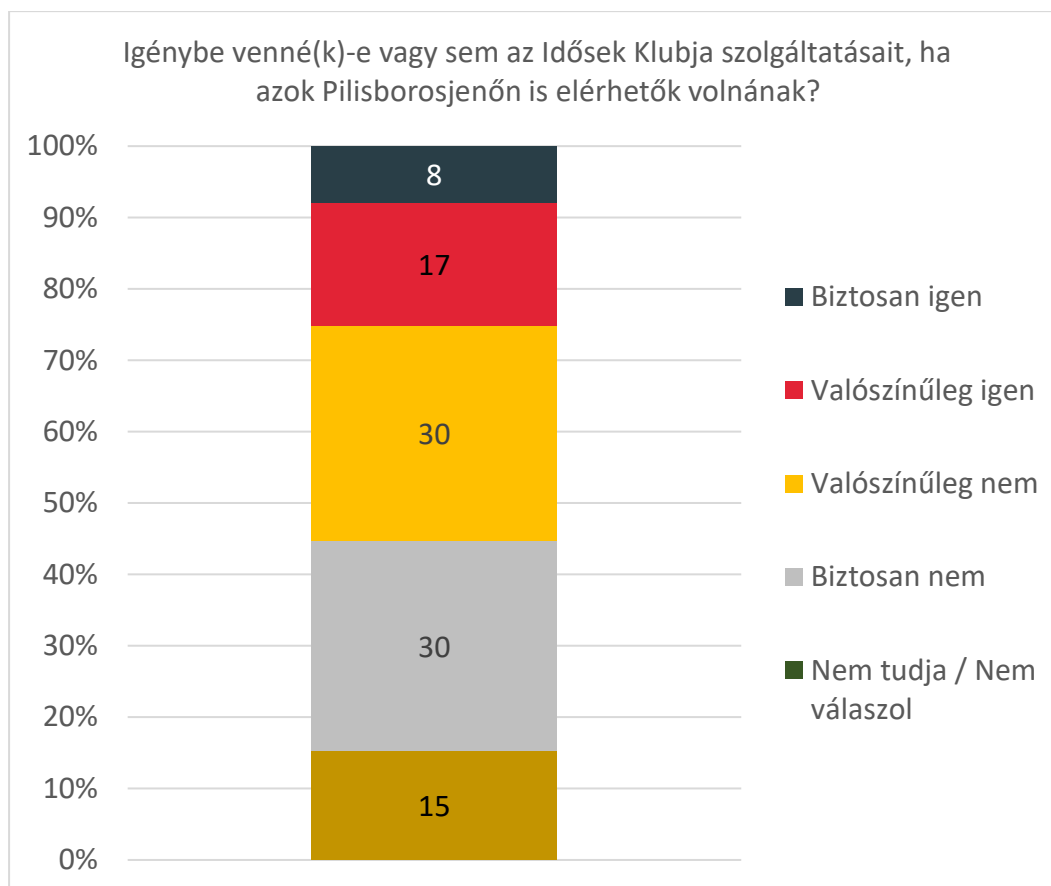
²¹ A válaszadók korösszetétele alapján ez egy felső becslésnek tekinthető.

39. ábra: Az ürömi Idősek Klubja szolgáltatásait igénybe vevő háztartások (százalék, n=119)

Meglehetősen nyitottság mutatkozik a tekintetben, hogy igénybe venné-e az érintett kör az Idősek Klubja szolgáltatásait helybeni elérhetőség esetén. A megkérdezettek 8 százaléka biztosan igen, 17 százalékuk pedig valószínűleg igénybe venné a válaszok alapján. Ugyanakkor viszonylag magas az elutasítók aránya is – 30-30 százalék azok aránya, akik valószínűleg vagy biztosan nem élnének a lehetőséggel.

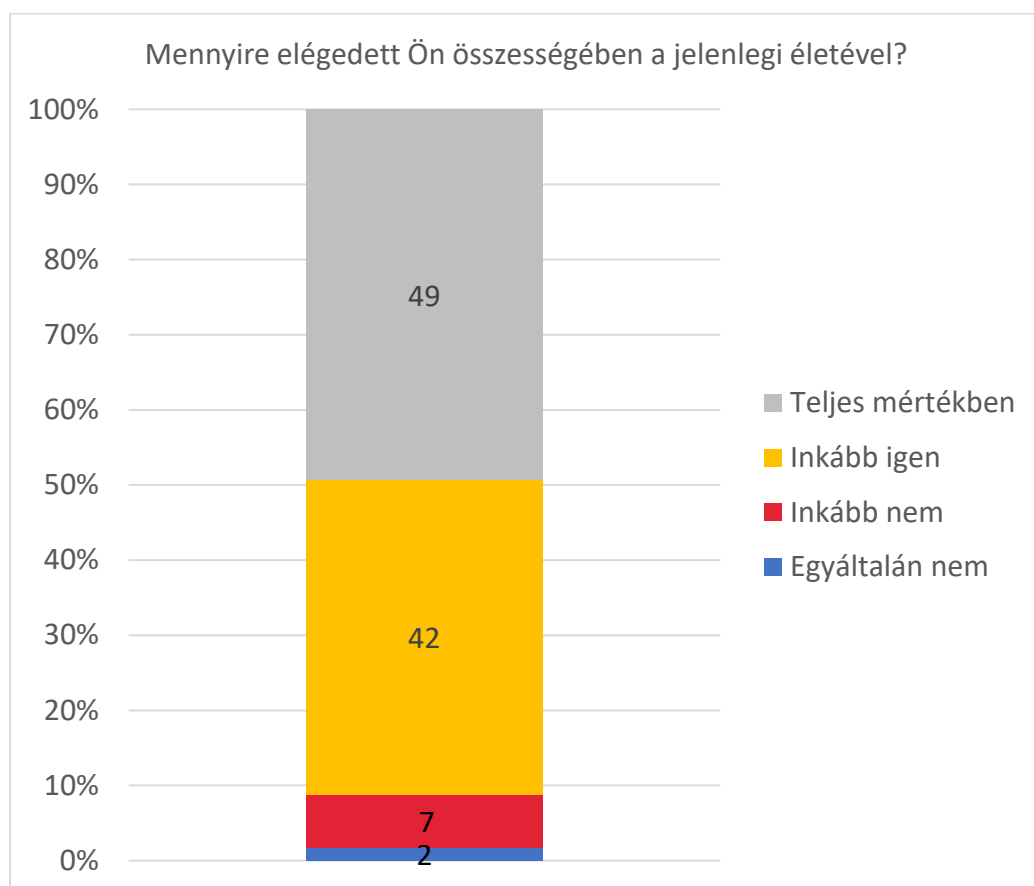
40. ábra: Az Idősek Klubja szolgáltatásai iránti nyitottság helybeni elérhetőség esetén (százalék, n=112)

3.1.7 Jólét, egészségügy

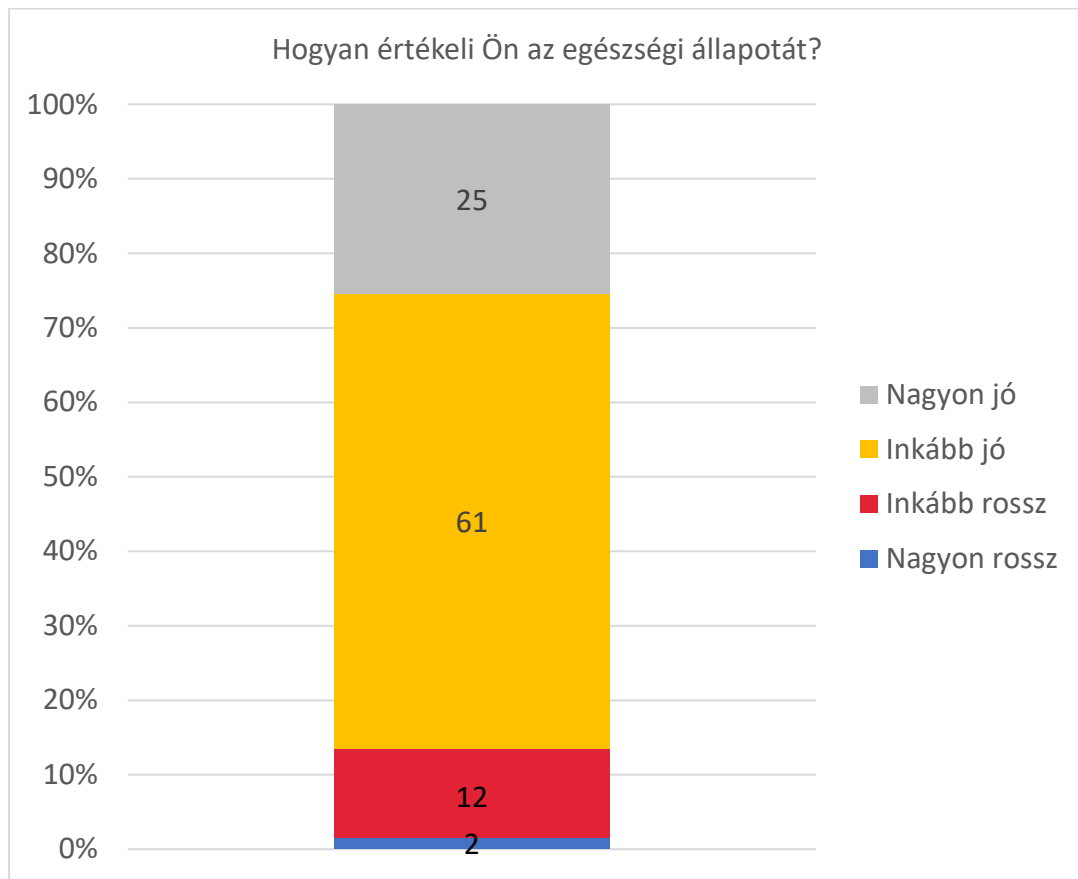
Az étellel való elégedettség fontos indikátora az egyének jólétének. Pilisborosjenő lakossága – a válaszok alapján – kifejezetten magasszintű jóléttel jellemezhető; csupán 9 százalék azok aránya, akik negatív értelmű választ adtak a vonatkozó kérdésnél.

41. ábra: Élettel való elégedettség (százalék)

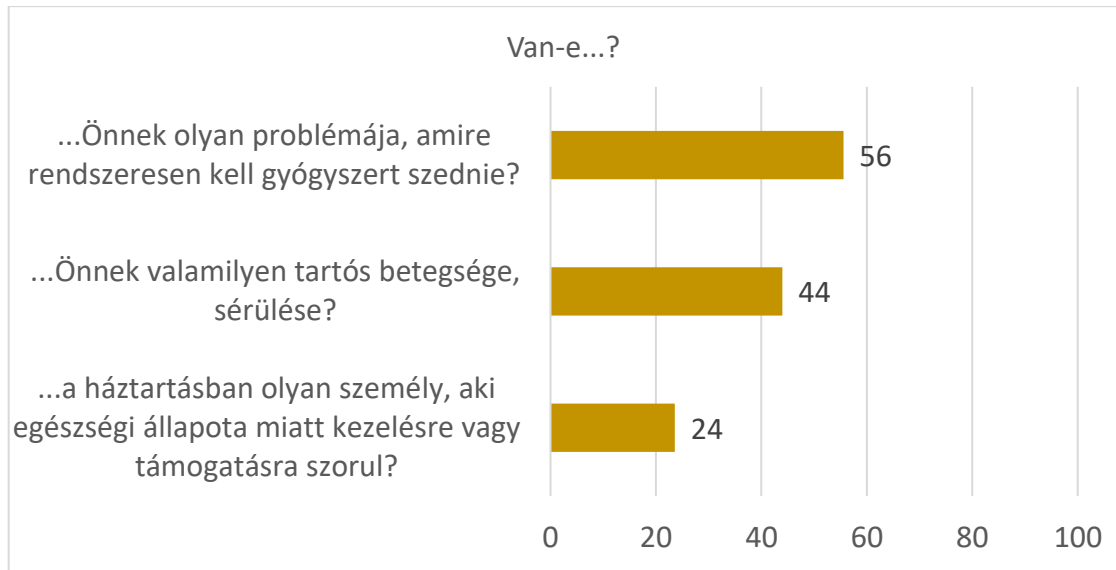
A válaszadók saját egészségi állapotára vonatkozó értékelései is igen kedvezők. Összesen 86 százalék azok aránya, akik ennél a kérdésnél pozitív irányú választ adtak. 12 százalék szerint inkább rossz, 2 százalék szerint pedig nagyon rossz a saját egészségi állapota.

42. ábra: Egészségi állapot (százalék)

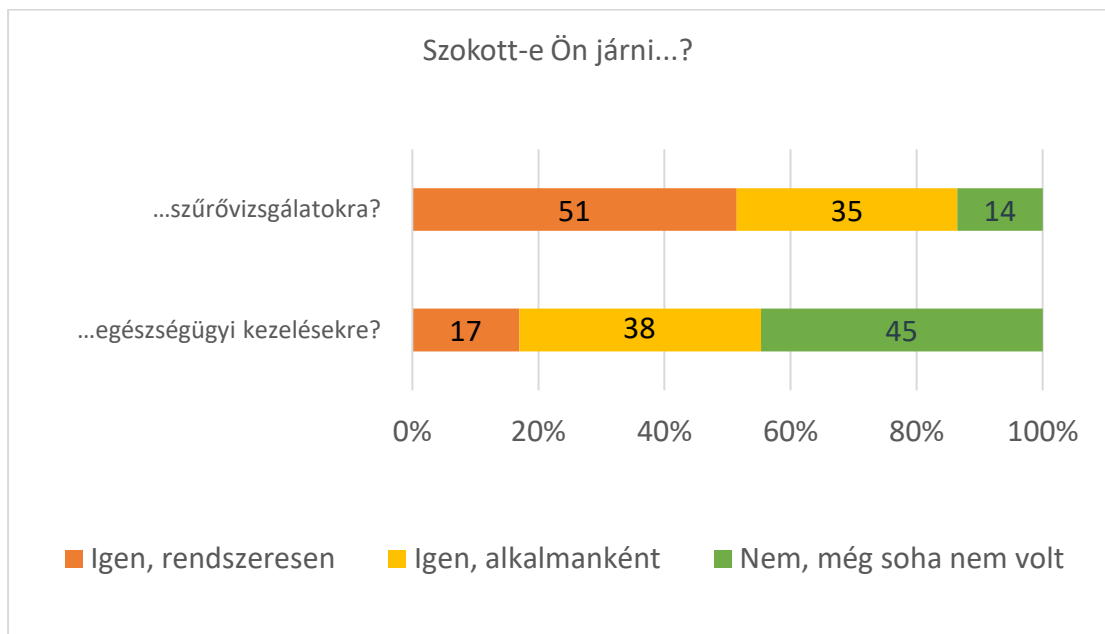
A fenti, összegzően pozitív értékelés ellenére az adatokban mélyebbre ásva az látható, hogy a megkérdezettek több mint a fele (56 százaléka) rendszeresen szed valamilyen gyógyszert. 44 százalékuknak van valamilyen tartós betegsége, sérülése – 24 százalékuk háztartásában pedig van olyan személy, aki egészségi állapota miatt kezelésre vagy támogatásra szorul.

43. ábra: Gyógyszerszedés, betegségek és sérülések, kezelés/támogatás szükségessége (százalék)

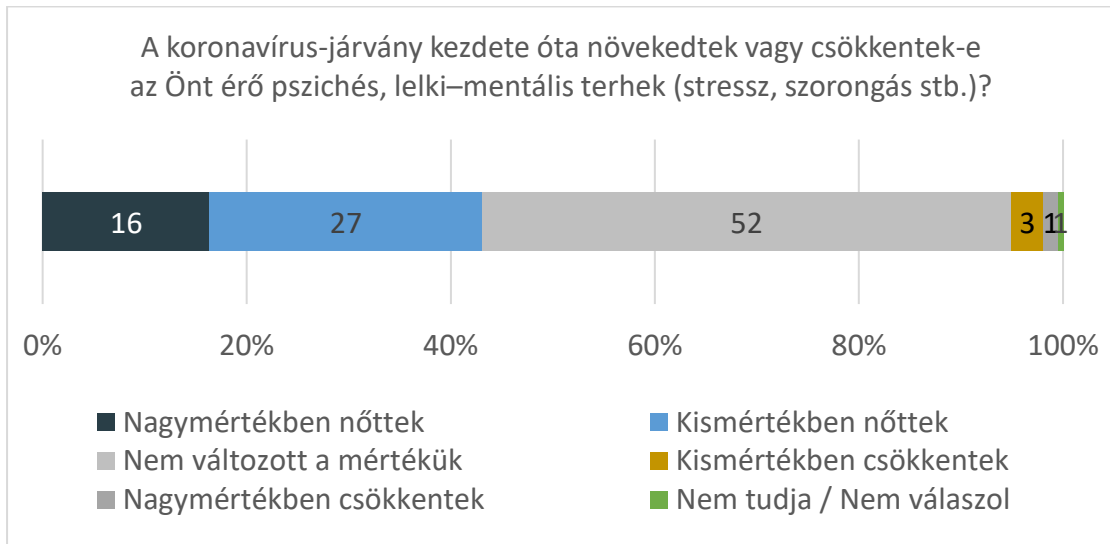
Viszonylag magas azok aránya, akik rendszeresen (51 százalék), illetve alkalmanként (35 százalék) járnak valamilyen szűrővizsgálatra. Egészségügyi kezelésekre 55 százalékuk jár valamilyen rendszerességgel.

44. ábra: Szűrővizsgálatok és kezelések (százalék)

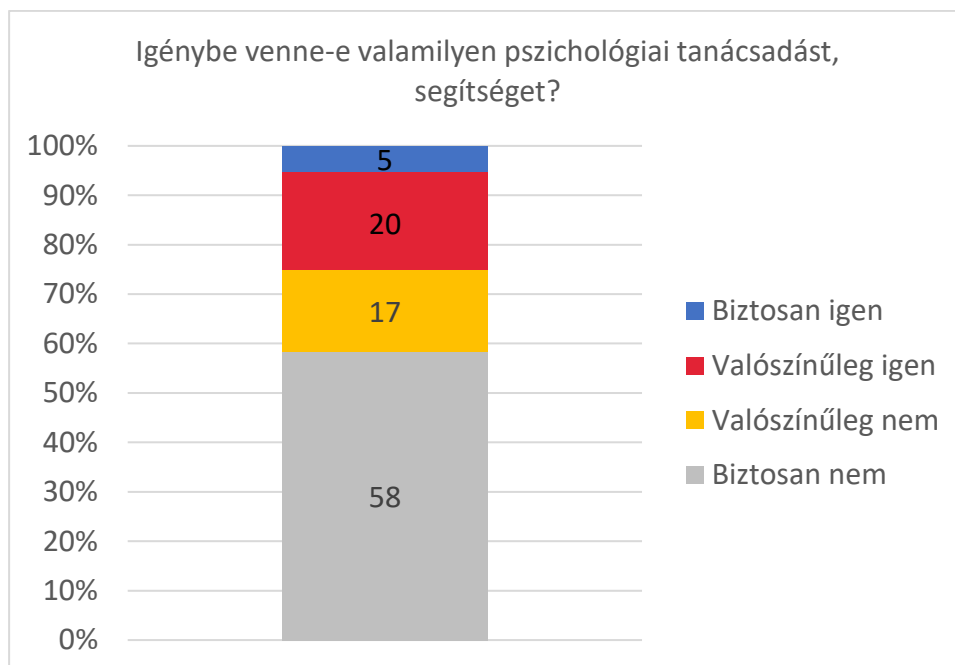
Kérdőíves felmérésünkben a koronavírus-járvány hatásainak pszichés, mentális, lelki oldalát is vizsgáltuk. A válaszadóknak egy viszonylag jelentősebb része (összevontan 43 százalék) úgy érzékelte, hogy az ilyen jellegű terhek növekedtek valamilyen mértékben.

45. ábra: A koronavírus-járvány pszichés hatásai (százalék)

A járványhelyzetben növekvő stresszre vonatkozó kérdés után megkérdeztük azt is, hogy milyen igény mutatkozik pszichológiai tanácsadásra, segítségre Pilisborosjenőn. A válaszadóknak mintegy ötöde (25 százalék) nyitott volna ilyen szolgáltatás igénybevételére.

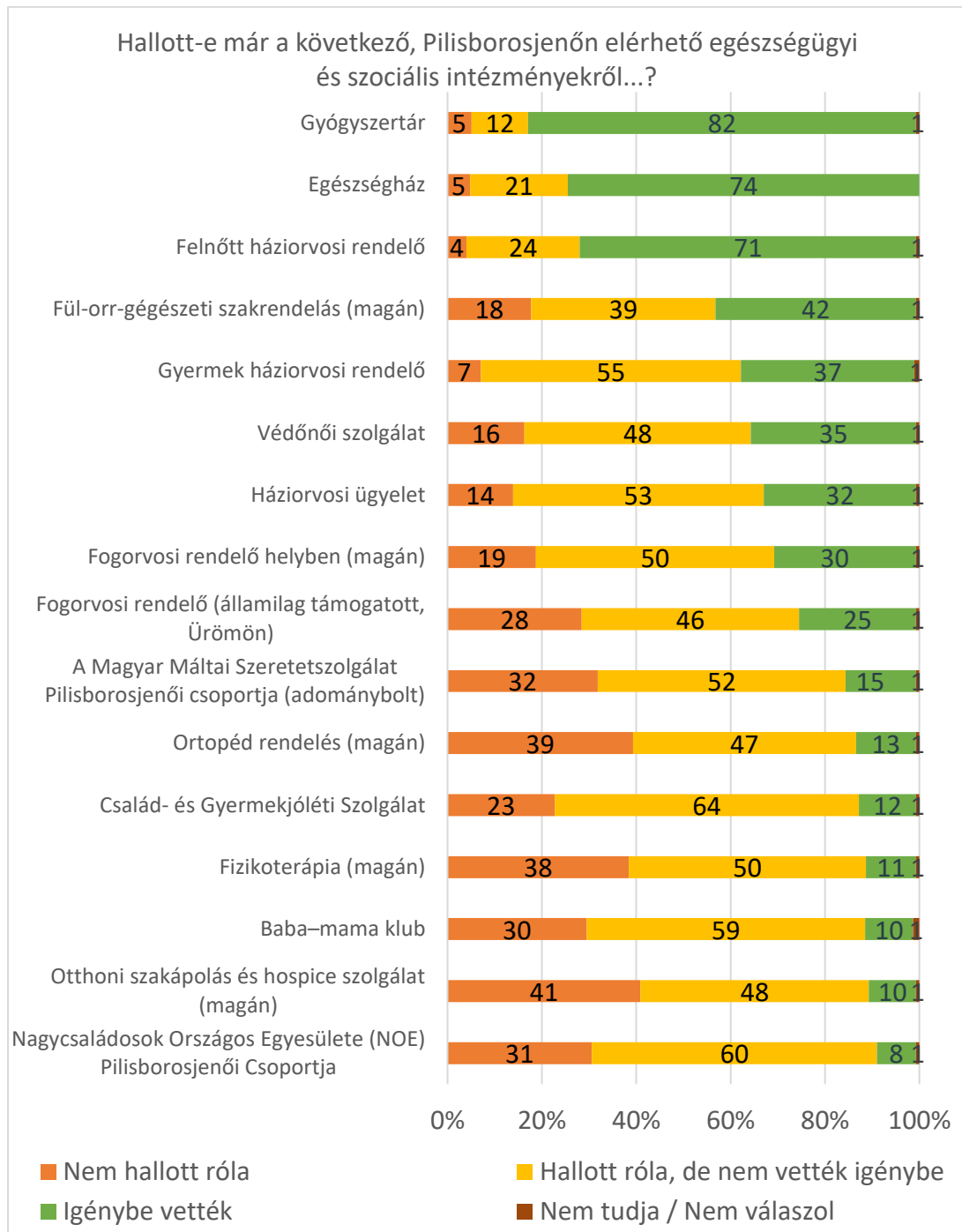
46. ábra: Pszichológiai tanácsadás iránti nyitottság (százalék)

Pilisborosjenőn a különféle, nevesített egészségügyi és szociális intézmények közül a gyógyszertár szolgáltatásait veszik igénybe legtöbben, majd az Egészségház következik a sorban. A felnőtt háziorvosi rendelőt is a megkérdezettek 71 százaléka látogatta már meg. A felsoroltak közül mindegyik intézmény ismertsége viszonylag magas – az otthoni szakápolás

és hospice szolgálat az, amelyikről a legkevesebben hallottak (a megkérdezettek 41 százaléka nem ismeri).

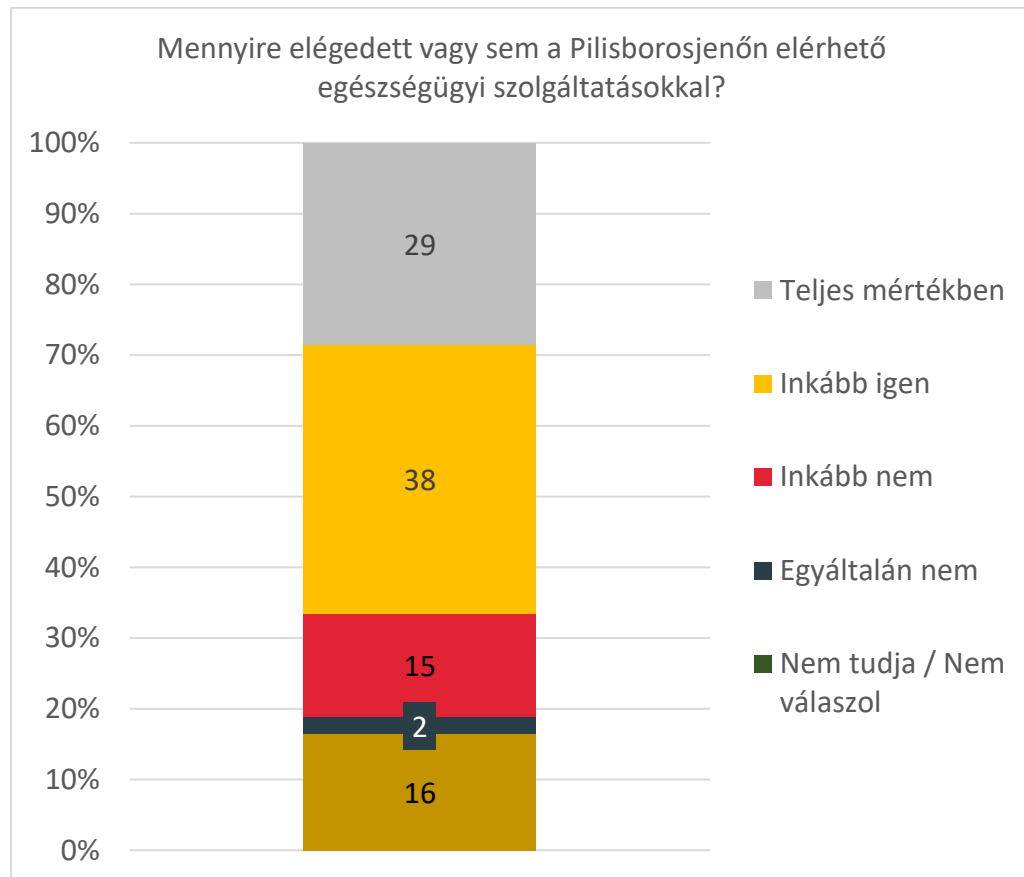
47. ábra: Egészségügyi és szociális intézmények ismertsége, igénybevétele (százalék)

A faluban elérhető egészségügyi szolgáltatásokkal jellemzően elégedettek a megkérdezettek. A két, pozitív válaszlehetőséget összevonva elmondható, hogy a válaszadók

kétharmada (67 százaléka) elégedett a jelenlegi lehetőségekkel. Az egyáltalán nem elégedettek aránya igen alacsony, mindössze 2 százalék.

48. ábra: Egészségügyi szolgáltatásokkal való elégedettség (százalék)

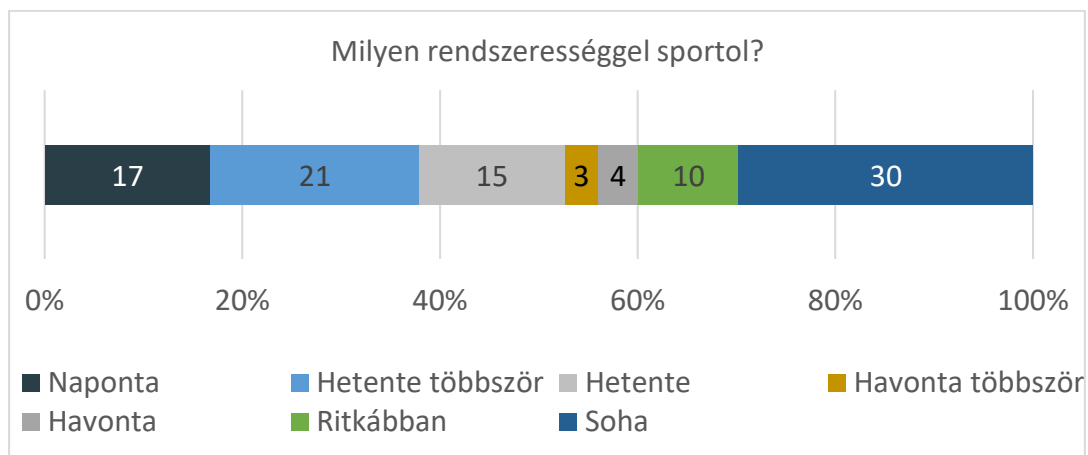

Arra a nyitott kérdésre, miszerint milyen egészségügyi szolgáltatás vagy ellátás kialakítására, fejlesztésére volna leginkább szükség Pilisborosjenőn, a válaszadók igen sokrétű, de a fejlesztési irányokra jól rámutató szempontokat adtak. Különösen sokan említették például a fogászati rendelések szükségességét, a pszichológiai tanácsadást, a bőrgyógyászatot, masszázst, illetve nőgyógyászatot. Többen említették, hogy a szűrő- és laborvizsgálatok elérhetőségét is javítani szükséges, akár mobil megoldások révén. Fölmerült továbbá az idősgondozás és a gyermekorvosi szolgáltatások bővítése is. Mindemellett sokan a jelenlegi szolgáltatások és ellátások nyitvatartási, rendelési idejének meghosszabbítását, kibővítését is szorgalmazzák.

3.1.8 Sportolási lehetőségek

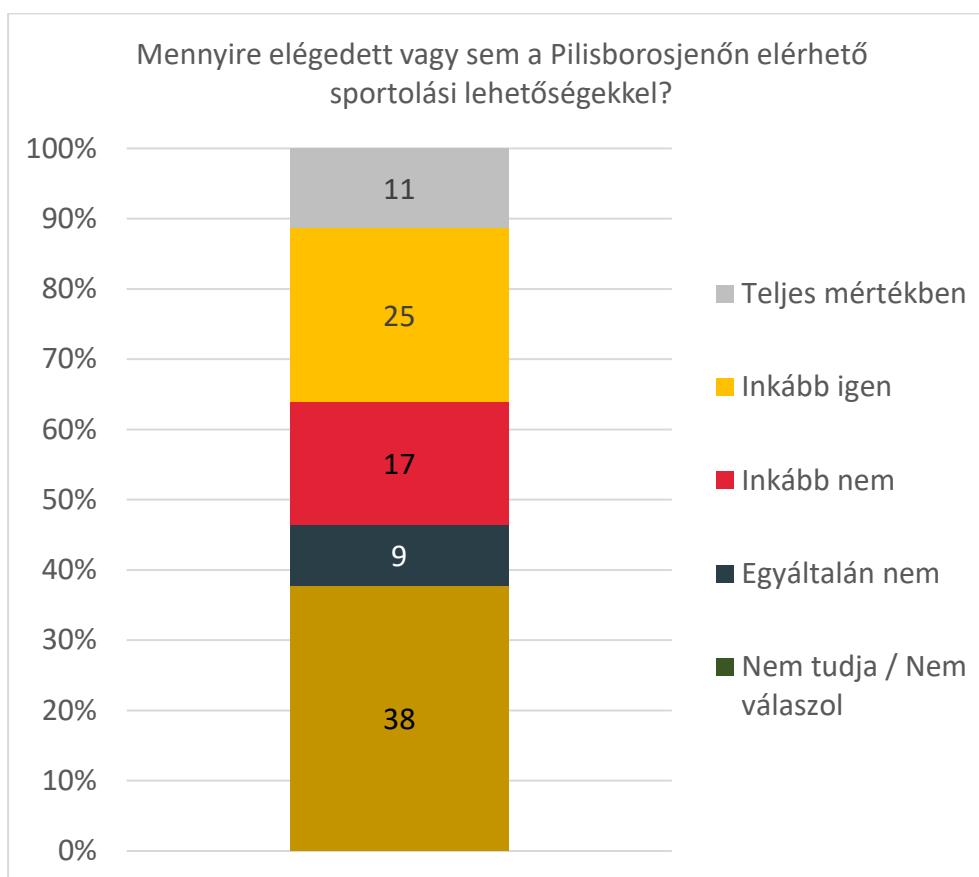
A kérdőíves adatfelvétel válaszadóinak mintegy 30 százaléka egyáltalán nem sportol, és további 14 százalék azok aránya, akik ritkábban vagy havonta végeznek testmozgást. A naponta sportolók a minta 17 százalékát teszik ki, további 21 százalék pedig hetente többször mozog.

49. ábra: Sportolás gyakorisága (százalék)

A településen elérhető sportolási lehetőségekkel kapcsolatban a megkérdezettek 38 százaléka nem tudott vagy nem akart érdemben véleményt formálni. A válaszadók 36 százaléka ugyanakkor inkább vagy teljes mértékben elégedett – de 28 százalék az elégedetlenek aránya is.

50. ábra: Sportolási lehetőségekkel való elégedettség (százalék, n=163)

Arra a nyitott kérdésre, miszerint milyen sportolási lehetőségek kialakítására, fejlesztésére volna leginkább szükség Pilisborosjenőn, a megkérdezettek néhány főbb irányvonal mentén válaszoltak. Az egyik leginkább jellemző válasz volt, hogy szükség volna valamiféle szabadtéri edzőparkra, „felnőtt játszótérre”. A szabadtéri lehetőségek bővítéséhez kapcsolódóan többen említettek még kerékpár- és futóútvonal-fejlesztéseket, túraútvonalak kialakítását. Emellett sokan szeretnék fedett, bérelhető sporttermet, ahol különféle sportok űzhetők. Fölmerült még az uszoda és a jégpálya ötlete is, de többen említették még a focipályát, illetőleg attól külön területen kézilabda- és kosárlabdapályát.

3.1.9 Szociális helyzet

Kutatásunkban felmértük, hogy a helyi lakosok milyen arányban vettek már igénybe valamilyen szociális jellegű segítséget az önkormányzattól. A válaszok alapján az látszik, hogy mintegy a kérdezettek ötöde (21 százaléka) igényelt ilyen segítséget. Azok, akik már igényeltek valamilyen segítséget az önkormányzattól, rendszerint kisebb összegű pénzügyi segítséget vagy élelmiszercsomagot kaptak. Voltak, akik tűzifát, virágajándékot, vagy éppen utalványokat kaptak. Olyan válaszadó is volt, aki építkezéséhez kapott kölcsönt vagy éppen

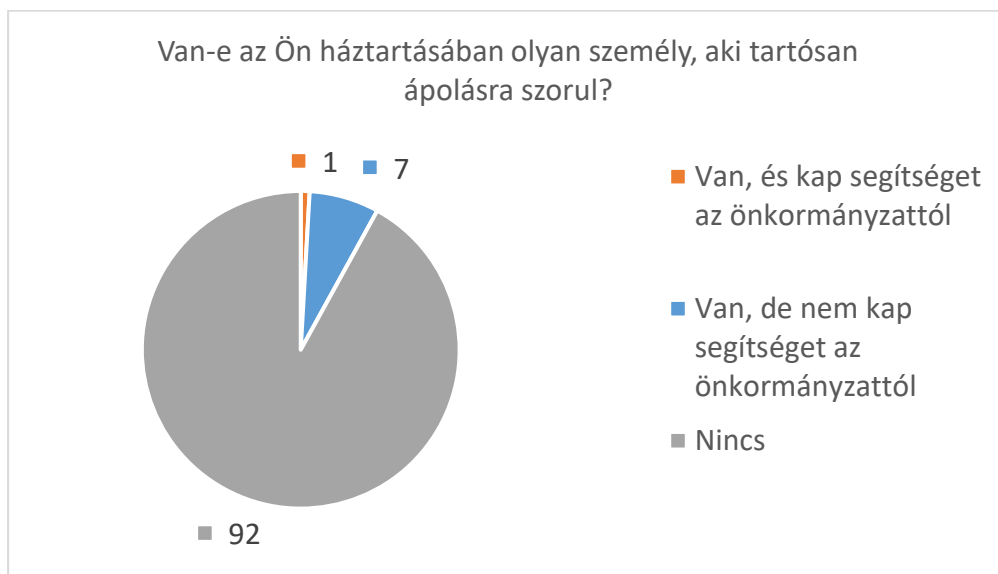
nagycsaládosként lehetősége nyílt gyermekét bölcsődébe íratni vagy táboroztatni. Többen említették továbbá a temetéskor vagy ünnepekkor igényelhető támogatási formát is.

51. ábra: Szociális jellegű segítség (százalék)

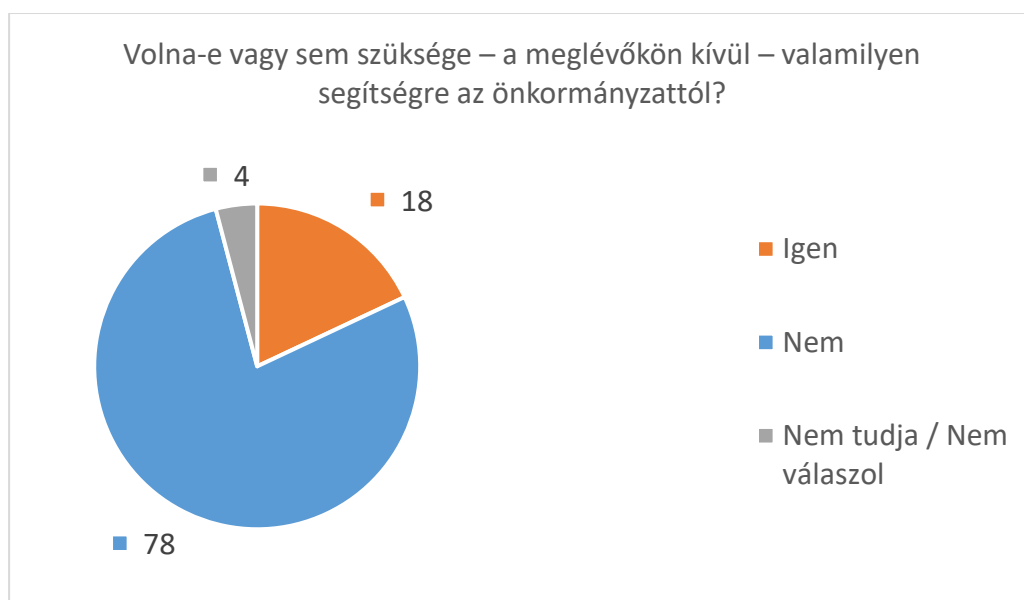
A pilisborosjenői háztartások 92 százalékában nem él olyan személy, aki ápolásra szorulna. Elmondható ugyanakkor, hogy a fennmaradó részből csak 1 százalék azok aránya, akik kaptak is valamilyen segítséget az önkormányzattól – 7 százalék nem kapott eddig segítséget.

52. ábra: Ápolásra szoruló személyek (százalék)

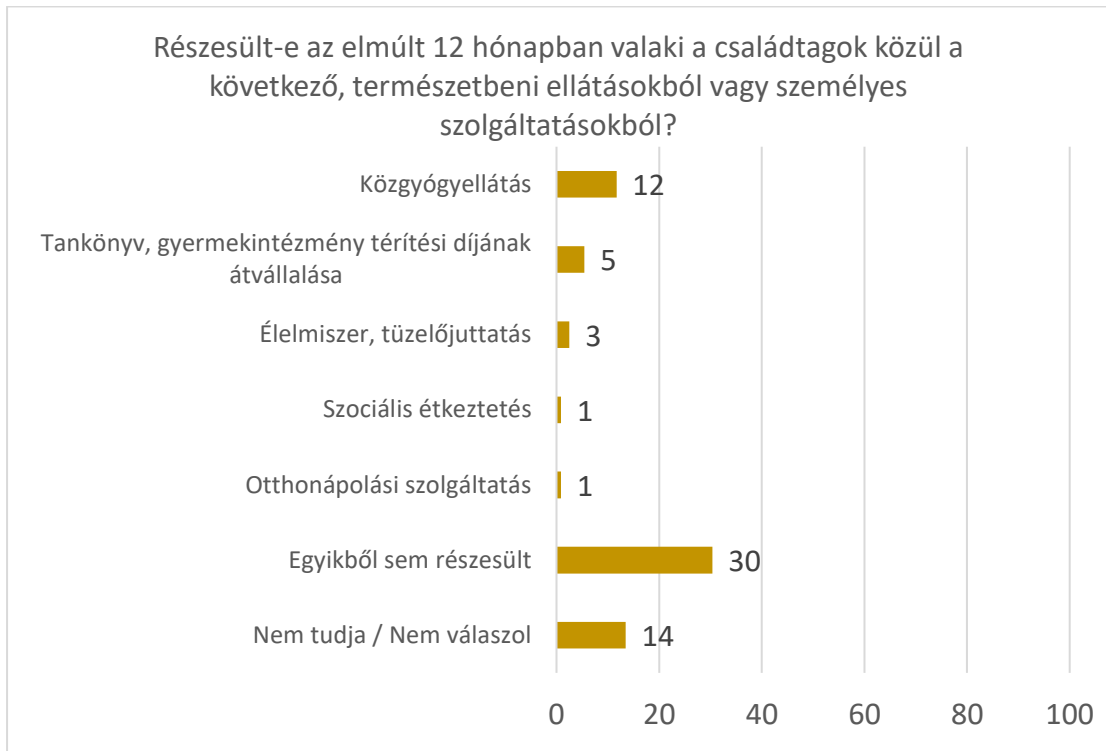
Az érintett megkérdezettek 18 százaléka nyilatkozott úgy, hogy a meglévő támogatási formákon kívül szüksége lenne további segítési formák kialakítására az önkormányzat részéről. A túlnyomó többség (78 százalék) azt válaszolta, hogy nincs szüksége segítségre, támogatásra. A meglévőkön kívül csupán néhány, még szükséges segítségnyújtási formát említettek a kérdezettek, amire szükségük volna. Többen említették egyebek között a fakivágást, munkalehetőségek biztosítását, a bevásárlásban, ételkihordásban és étkeztetésben nyújtott támogatás lehetőségét. Néhány válaszadónak jól jönne ezen felül gyógyszer-támogatás, illetve idősgondozás, házi segítségnyújtás.

53. ábra: Önkormányzati segítség iránti igény (százalék, n=82)

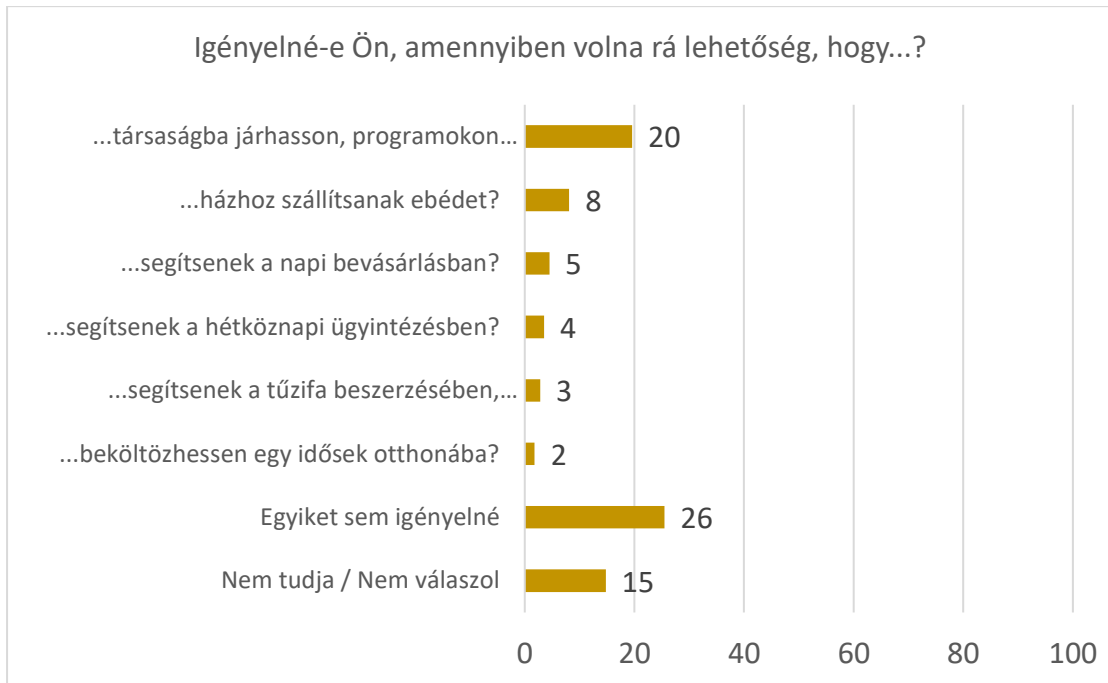
Az elmúlt egy évben a kérdezettek családtajai közül jellemzően közgyógyellátásban részesültek a legtöbben. Ezt követi a sorban a tankönyv, illetve gyermekintézmény térítési díjának átvállalása. A megkérdezettek 3 százaléka említette az élelmiszer- vagy tüzelőjuttatást is. 30 százalék nem részesült a felsoroltak közül – saját állítása szerint – egyik segítségben sem.

54. ábra: Természetbeni ellátások és személyes szolgáltatások (említők aránya – százalék)

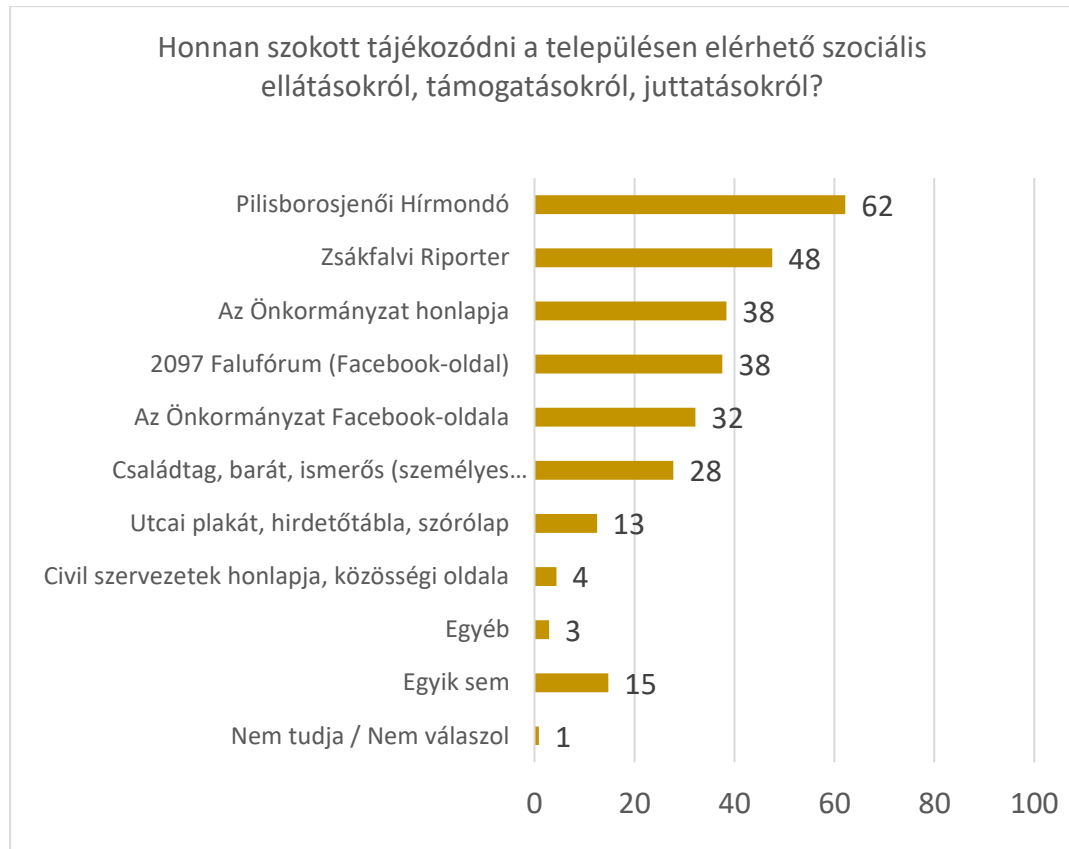
A különféle típusú szükségletek közül kiemelkedik a társaságba járás, programokon való részvétel (ezt a kérdezettek 20 százaléka választotta). 8 százaléuk igényt tartana ebédházhozszállításra, 5 százalék pedig a napi bevásárlásban nyújtott segítségre is. A válaszadók 26 százaléka egyik, felsorolt segítséggel sem élne.

55. ábra: Szociális igények, segítséggel kapcsolatos szükségletek (említők aránya – százalék)

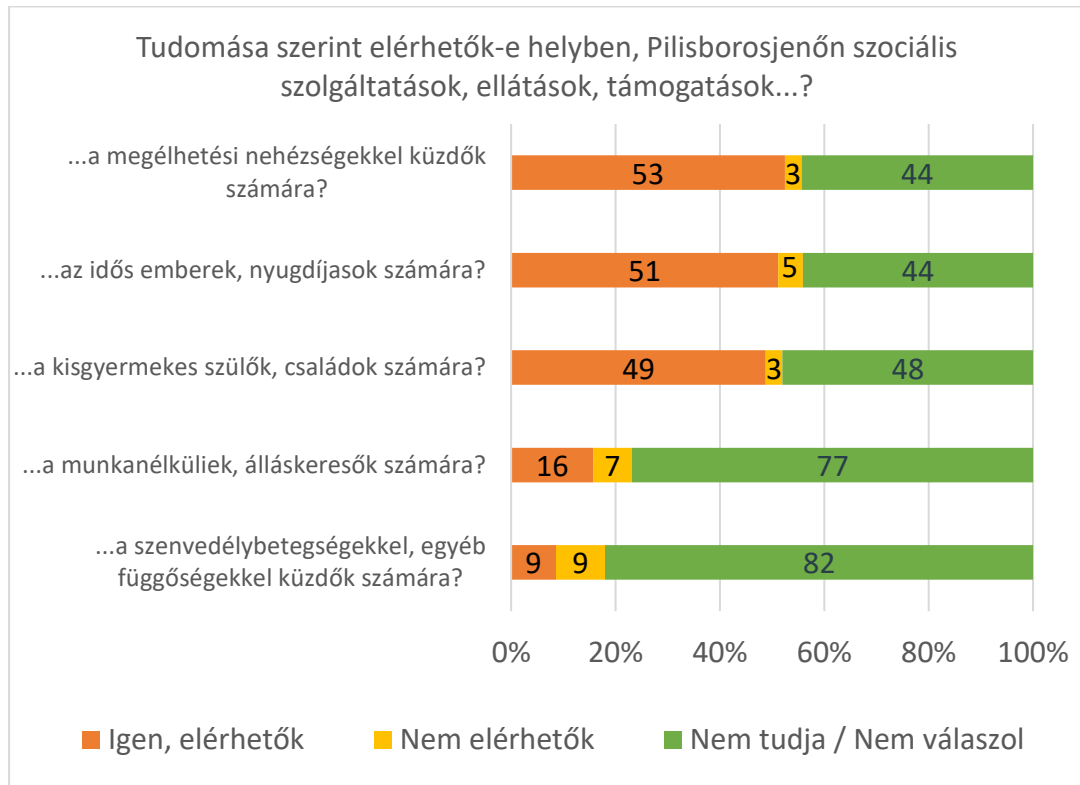
Szociális kérdésekben a Pilisborosjenői Hírmondó a leginkább irányadó információforrás a helyi lakosok számára. Sokan olvassák ugyanakkor a Zsákfalvi Riportert és az Önkormányzat honlapját, valamint a 2097 Falufórumot. A megkérdezettek 15 százaléka egyik, felsorolt információforrást sem használja szociális témában való tájékozódáshoz.

56. ábra: Információforrások a szociális ellátások, támogatások, juttatások kapcsán (említők aránya – százalék)

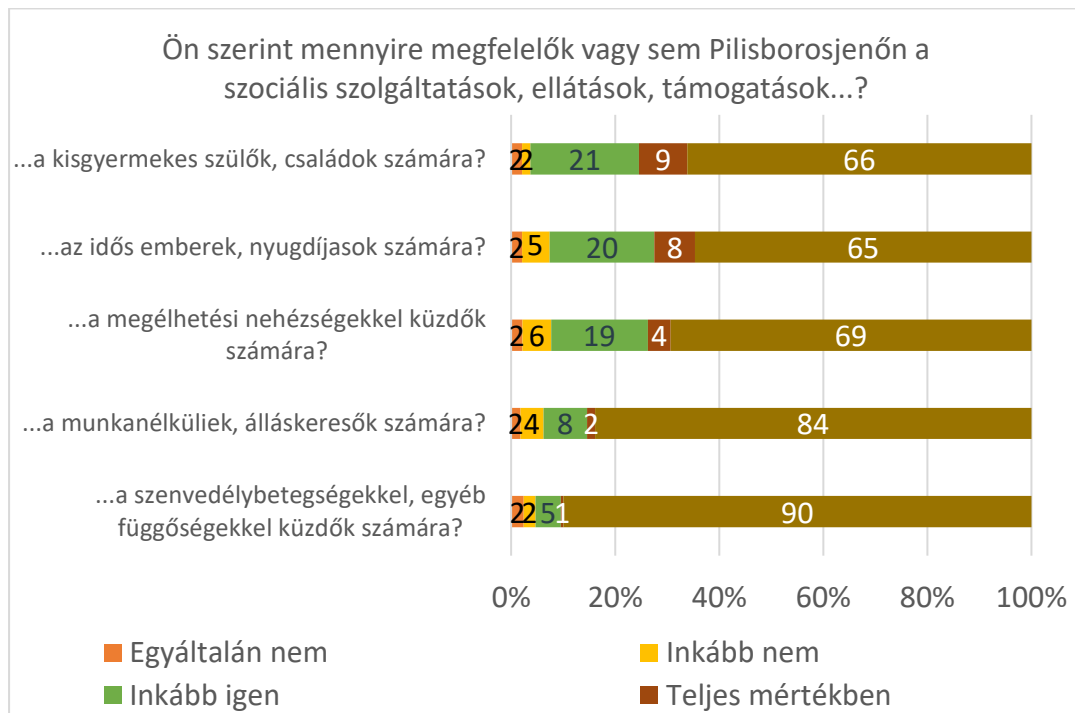
Meglehetősen magas a „nem tudja / nem válaszol” lehetőséget jelölők aránya azon kérdések esetében, amikor a helyieket arról kérdeztük, mennyire tájékozottak a különféle társadalmi csoportok számára elérhető szociális támogatásokat illetően. A leginkább a szenvedélybetegségekkel, függőségekkel küzdők, valamint a munkanélküliek, álláskeresők lehetőségeivel kapcsolatban tájékozatlanok. A kérdezettek többsége úgy gondolja, hogy a megélhetési nehézségekkel küzdők, az idős emberek és nyugdíjasok, valamint a kisgyermekes szülők, családok számára elérhetők helyben szociális jellegű ellátások, támogatások.

57. ábra: Peremhelyzetben lévők helyben elérhető segítségének ismertsége (százalék)

Az egyes csoportoknak nyújtott támogatások értékelésénél az látható, hogy a helyiek jellemzően egyik kérdés megítélésében sem érzik önmagukat kompetensnek. Az adatokból azonban az is kiolvasható, hogy az elégedetlenek aránya mindegyik esetben igen alacsony (összevontan is 10 százalék alatti).

58. ábra: Peremhelyzetben lévők helyben elérhető segítségének értékelése (százalék)

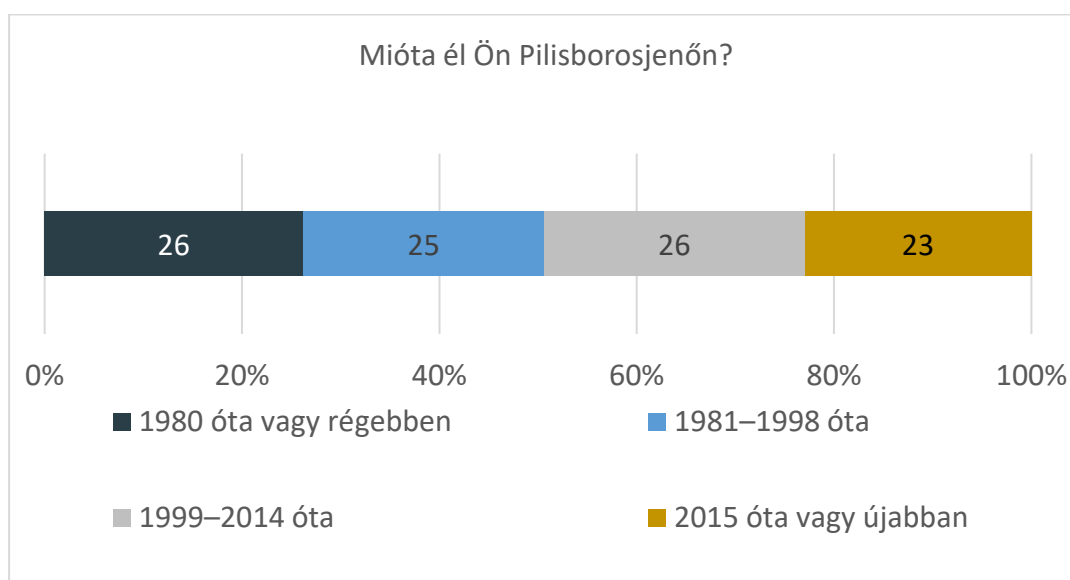

Nyitott kérdéssel is megkérdeztük, hogy a válaszadók szerint milyen szociális szolgáltatás, ellátás vagy támogatás kialakítására, fejlesztésére volna leginkább szükség Pilisborosjenőn. A kapott válaszok többnyire általánosságokat tartalmaztak, inkább a segítendő csoportokat jelölték meg. Ilyenek voltak mindenekelőtt az idősek, ahol kiemelték az idősek otthona szolgáltatást, a közlekedés segítségét helyi buszjáráttal, kiskocsival, valamint az ellátás és házi segítségnyújtás lehetőségét. Segítendő társadalmi csoportként jelölték meg továbbá a gyermekeket és a kisgyermekes családokat (például az óvoda és bölcsőde támogatásainak növelése révén), a fiatalokat, a szenvedélybetegségekkel küzdőket, a hátrányos helyzetűeket és az egyedül élő, gyakran özvegy embereket. Volt, akinek jól jönne segítség a szemétdíj kifizetésében, de említették még az álláslehetőségek és átképzések biztosítását is. Fölmerült továbbá a lelki segítség, pszichológiai tanácsadás. Általános megjegyzésként a támogatottak körének bővítése és a rugalmasabb elbírálási folyamat is igényként fogalmazódott meg.

3.1.10 Helyidentitás, közösség

A kérdőíves felmérés során vizsgáltuk a válaszadók településhez való kötődését is. Mint látható, négy, nagyjából hasonló méretű csoportra oszthatjuk a település lakóit. A legrégebben itt élő negyed (26 százalék) 1980-ban vagy régebben költözött (vagy született) a településre. Őket követik azok, akik 1981 és 1998 között költöztek ide. Az 1999 és 2014 között eltelt időszakban beköltözők csakugyan mintegy a válaszadók negyedét (26 százalékát) alkotják. Végül egy különösen intenzív beköltözési időszakot jelez, hogy a 2015 óta eltelt hét évben költözött a településre a lakosok csaknem negyede (23 százaléka).

59. ábra: Településhez való kötődés időtartama (kategorizált változó – százalék)

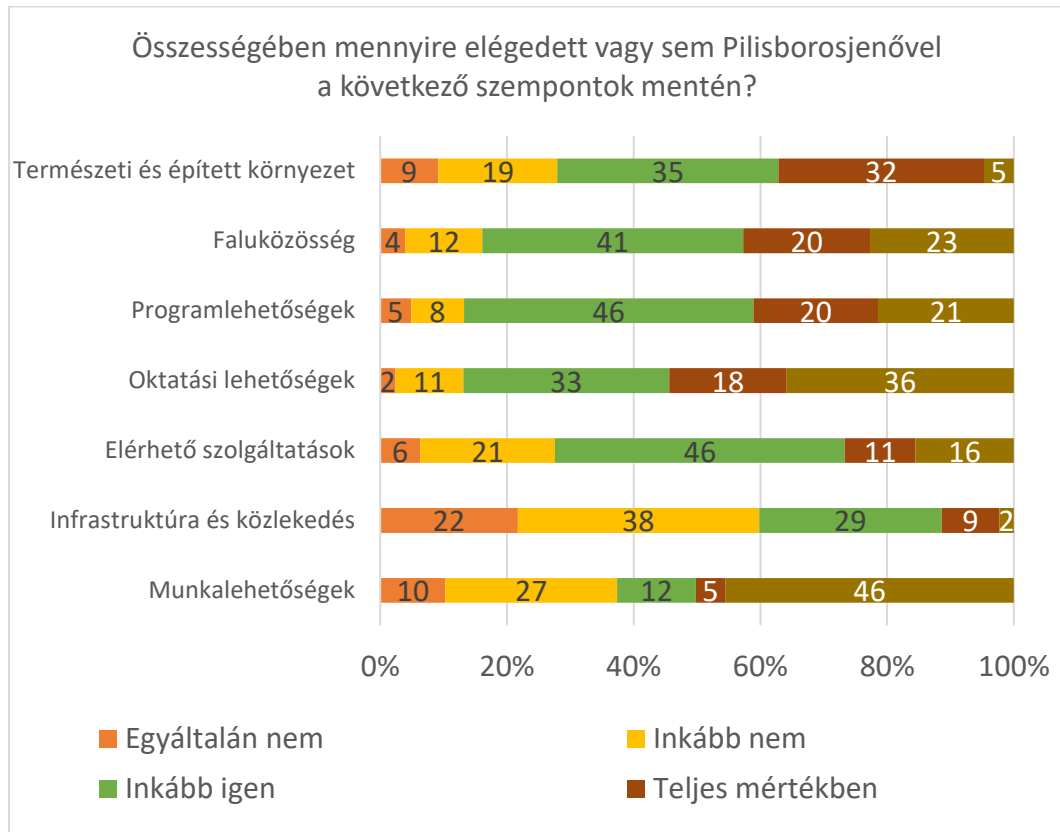
A Pilisborosjenőre való költözés különféle okai közül kiemelkedő a természeti környezet – ezt a kérdezettek 38 százaléka említette. Jócskán lemaradva, 17 százalék választotta az elhelyezkedést. 16 százaléknyan jelölték meg a vásárolt ingatlan tulajdonságait, 14-14 százaléknyan a település hangulatát, illetve a személyes ajánlást. A meglehetősen magas arányt képviselő „egyéb” válaszok között leginkább a gyermekkori költözés jelenik meg, különféle megfogalmazásokban. Emellett néhányan kitértek arra, hogy egy konkrét személyhez kötődött a költözés (aki Pilisborosjenőn élt korábban is), vagy éppen munkahely, iskola elérhetőségéhez. Akadt, aki korábbi hétvégi házát alakította át állandó lakhellyé.

60. ábra: Pilisborosjenőre költözés okai (említők aránya – százalék)

Az imént bemutatott eredményekkel összhangban a leginkább elégedettségre okot adó szempont Pilisborosjenőn a természeti és épített környezet. A pozitív tényezők közé sorolandó még a faluközösség és a programlehetőségek. Az oktatási lehetőségek esetében viszonylag magas (36 százalékos) azok aránya, akik nem tudták érdemben megítélni, ugyanakkor e téren is a kérdezettek többsége elégedett. Még nagyobb arányban, 46 százalékosan nem tudtak válaszolni kérdezettjeink a munkalehetőségekkel kapcsolatos elégedettség tekintetében – ugyanakkor itt az elégedetlenek aránya magasabb az elégedettekénél. A helyiek többsége az elérhető szolgáltatásokkal is elégedett – ugyanakkor az infrastruktúra és a közlekedés tekintetében 60 százalék az elégedetlenek összevont aránya.

61. ábra: Pilisborosjenővel való elégedettség különféle szempontok szerint (százalék)

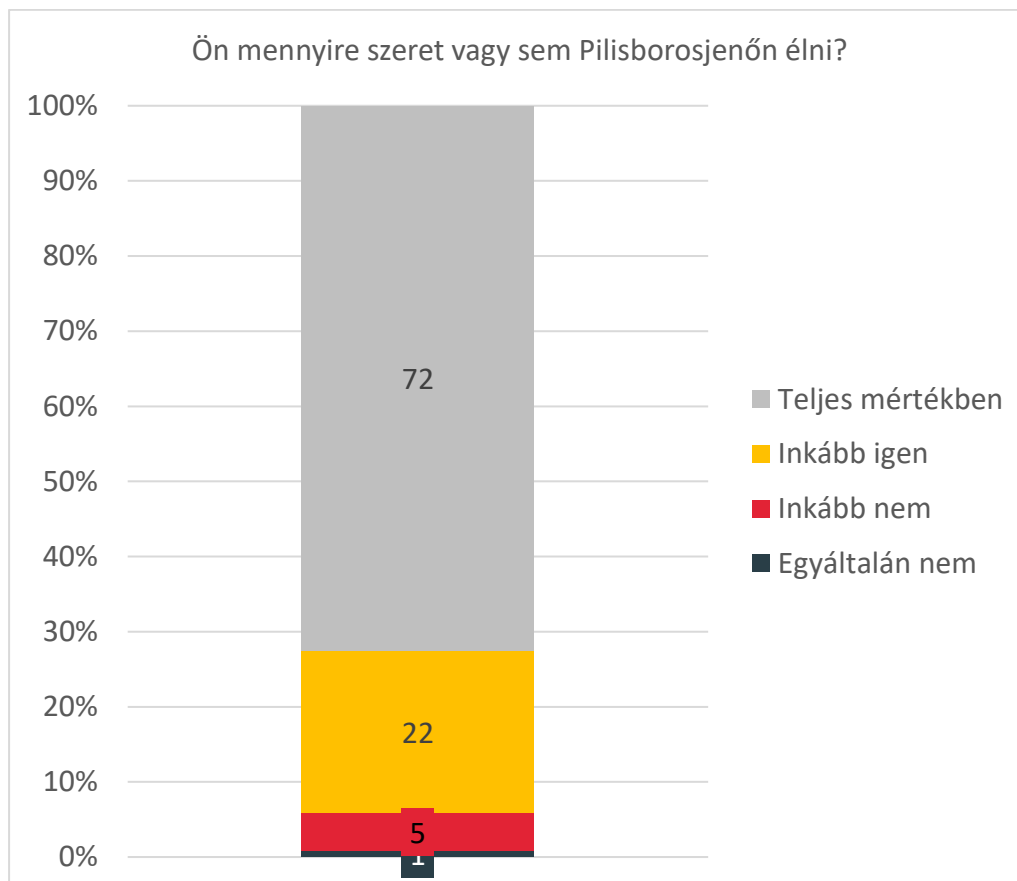
Arra a nyitott kérdésre, hogy ha egyetlen dolgot kellene mondaniuk, mit tekintenek a legjobb dolognak Pilisborosjenőn, a válaszadók szinte szóról szóra megismételték egymás meglátásait néhány főbb szempont mentén. Elmondásuk alapján Pilisborosjenő csendes, nyugodt, békés falunak tűnik, ahol a természeti környezet és a főváros közelsége kitűnő adottságokat teremt, jó a levegő és közvetlenek az emberek, jó a faluközösség.

A pozitívumok mellett több negatívumot is kiemeltek a megkérdezettek akkor, amikor a rossz dolgok felsorolására kértük a válaszadókat. A legtöbben infrastrukturális problémákról számoltak be: rossz utak, problémák a víz- és csatornahálózattal, a járdák hiánya, por. Többen kitértek a 10-es út közelségére, zajosságára, a közlekedés nehézségeire. Néhányan felvetették a magas árakat, a drágaságot. Hangsúlyos problémaként említették továbbá az egyes csoportok, például a beköltözők és a turisták csoportjainak negatív viselkedésbeli megnyilvánulását - itt konkrét problémaként említették a válaszadók az égetéseket, a hangos bulikat, az építkezéseket és az összeférhetetlen viselkedést.

Pilisborosjenő élhetőségének mértékét jelzi, hogy a helyi lakosoknak mekkora része szeret a településen élni. 72 százalékuk teljes mértékben, további 22 százalék pedig „inkább

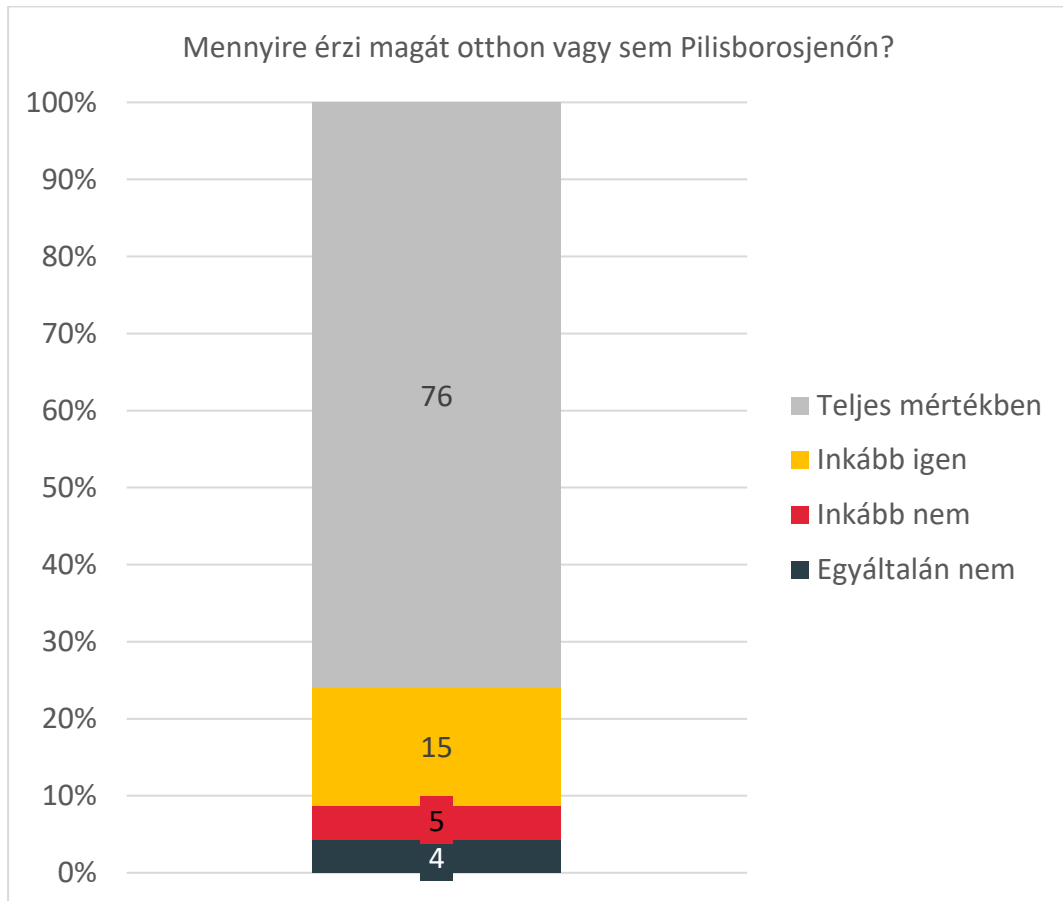
szereket” a faluban lakni. Azok aránya, akik a településen nem érzik jól magukat, mindössze 6 százalék.

62. ábra: Pilisborosjenő élhetősége (százalék)

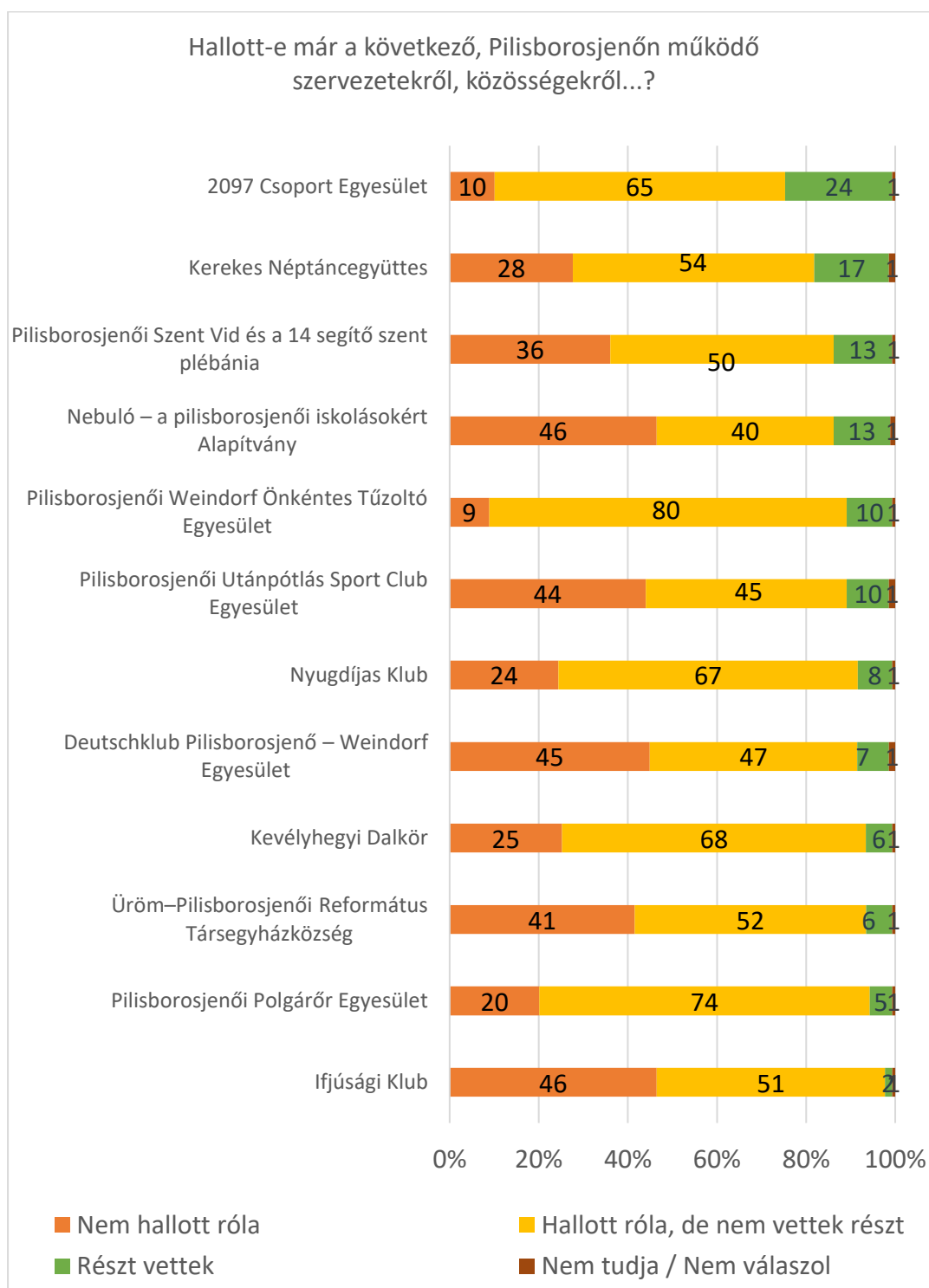
Hasonló, a kérdőív egy másik pontján található, afféle ellenőrző kérdés volt, hogy mennyire tekintik otthonosnak a válaszadók Pilisborosjenőt. Ennél a kérdésnél az előzőhöz képest egy személyesebb kifejezést választottunk. A kérdezettek 9 százaléka a falut nem találja otthonosnak, de az „élhetőségénél” látottaknál magasabb (76 százalék) azok aránya is, akik a kérdésben foglalt állítással teljes mértékben egyetértnek.

63. ábra: Pilisborosjenő otthonossága (százalék)

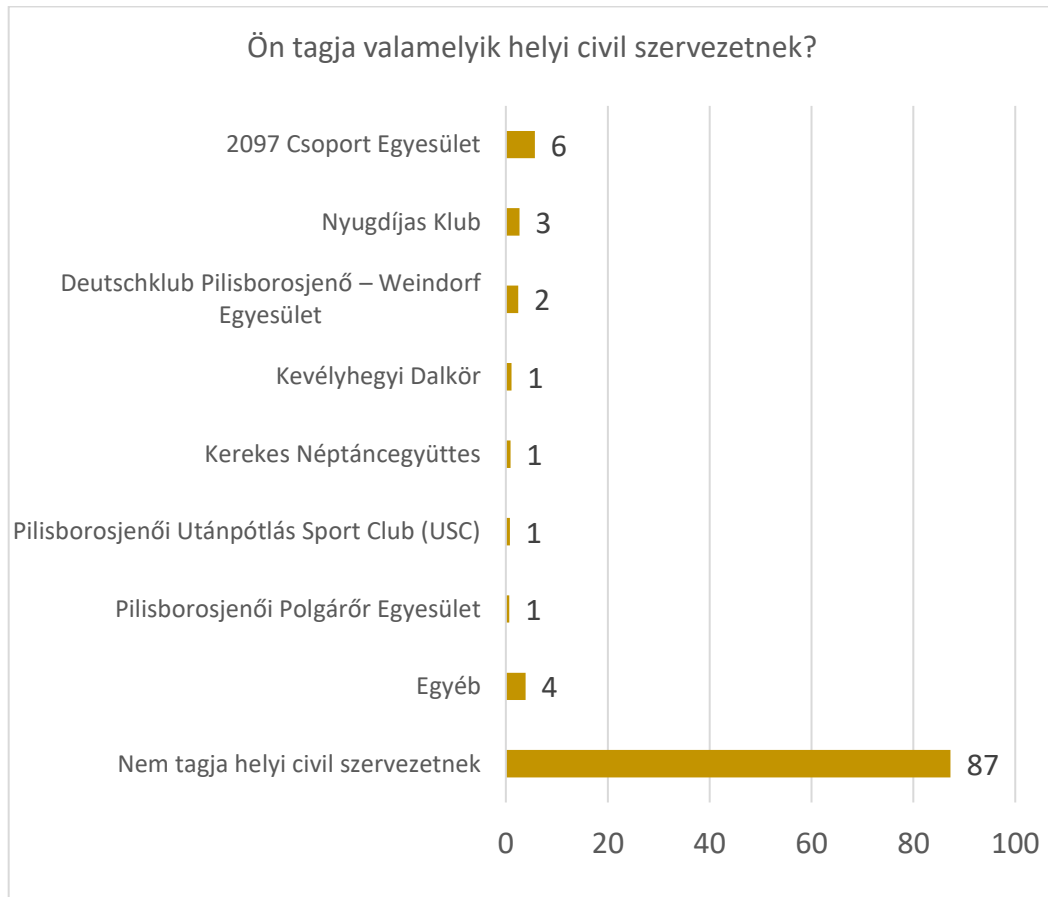
A felsoroltak közül a 2097 Csoport Egyesület által szervezett rendezvényeken, eseményeken vettek részt leginkább a kérdezettek. Az ő ismertségük is igen magas, ugyanakkor e tekintetben a Pilisborosjenői Weindorf Önkéntes Tűzoltó Egyesület kiemelkedik a civil szervezetek közül. Magas továbbá a Pilisborosjenői Polgárőr Egyesület, a Nyugdíjas Klub, de a Kevélyhegyi Dalkör ismertsége is. Általánosságban elmondható, hogy bár a felsorolt szervezeteket, közösségeket a lakosok többsége jellemzően ismeri, viszonylag csekély számú eseményen vesznek részt (ami részben magyarázható az idősök viszonylag magas arányával a mintában).

64. ábra: Szervezetek és közösségek ismertsége, részvétel (százalék)

A fenti adatokkal összhangban, a helyiek körében a civil szervezeti tagság sem mondható jelentősnek. A kérdezettek közül legtöbben a 2097 Csoport Egyesületnek a tagjai, feleannyian pedig a Nyugdíjas Klubnak. Az egyéb válaszok között többször is fölmerült a baba–mama klub. A válaszadók 87 százaléka egyetlen civil szervezetnek sem tagja.

65. ábra: Civil szervezeti tagság (említők aránya – százalék)

Habár a közösségi részvételre vonatkozó különféle, pozitív irányú állításokkal a válaszadók többsége egyetért, tehát igaznak gondolja azokat, az is látható, hogy a helyiek közösségi ügyekben való aktivitása tekintetében relatíve magas azok aránya, akik azt nem tartják különösebben fontosnak. Hogyha a két pozitív válaszlehetőséget összevontan kezeljük, azt mondhatjuk, hogy a válaszadók leginkább azzal az állítással tudtak azonosulni, miszerint „a településen vannak olyan programok, amelyek összehozzák a helyi közösséget”.

66. ábra: Helyi közösség, részvétel (százalék)

A településen tapasztalható problémák forrását igen sokféle csoporthoz kötik a helyiek. A helyi politikai törésvonal mentén egyesek a jelenlegi vezetést bírálták (például a nem megfelelő forráselosztások okán), mások viszont az ő ellenük (akik szerintük „megfűrjék” a jó kezdeményezéseket). Problémaforrásként említették még a vállalkozókat (akik nem fizetnek adót vagy túlzottan sok építkezést indítanak el a faluban), de különösen sok említést regisztráltunk a beköltözők kapcsán is (esetükben főként a közösség normáitól eltérő szokásokat, jellemzően a zajos életmódot látják problémának). A kábítószerhasználók, a hulladékégetők, a fiatalok, a kirándulók, az extrém sportolók, az autósok és a felelőtlen állattartók olyan további csoportok, amelyeket szintén említettek kérdezettjeink.

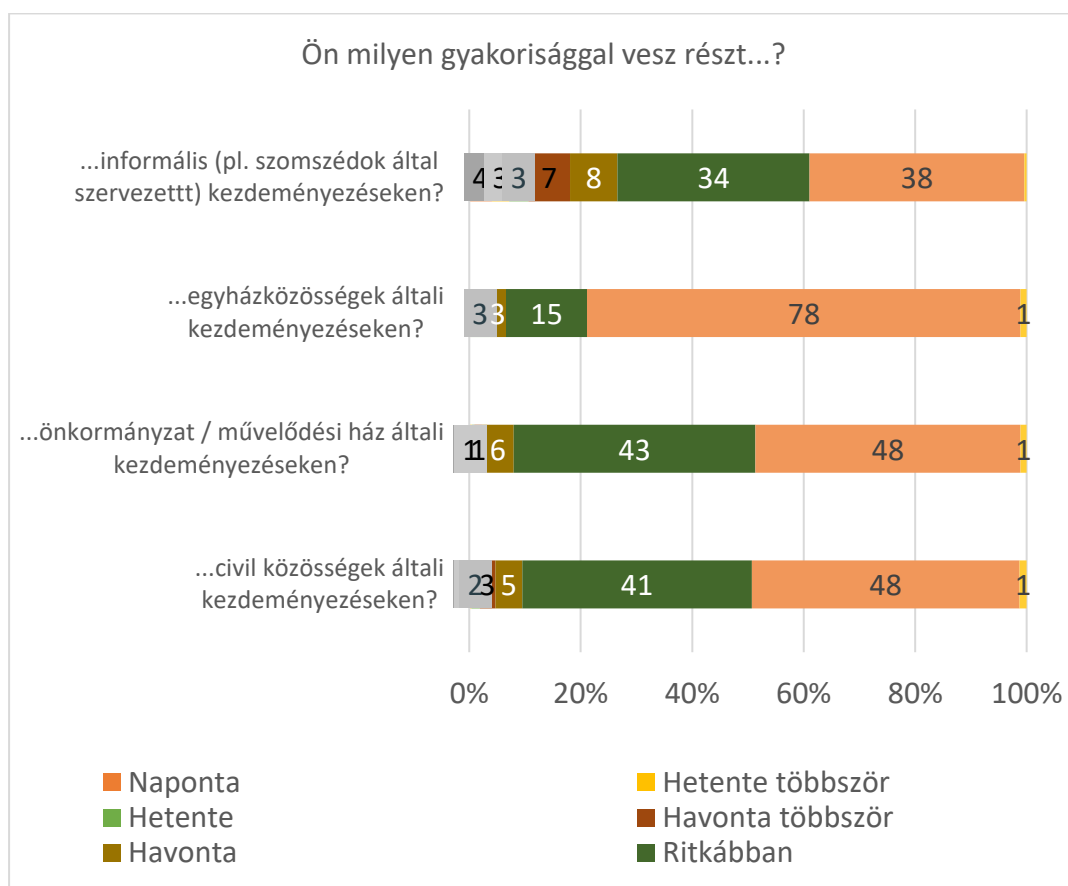
A település híreiről való informálódásban kiemelt szerep jut a Pilisborosjenői Hírmondónak – ezt a kérdezettek 78 százaléka említette az erre vonatkozó kérdésnél. Viszonylag sokan forgatják még a Zsákfalvi Riportert (54 százalék), valamint a harmadik helyen rangsorolt 2097 Falufórumot (49 százalék).

67. ábra: Információforrások a település hírei kapcsán (említők aránya – százalék)

A viszonylag alacsony közösségi aktivitást mutatja következő diagramunk is, melyen látható, hogy a válaszadók elsöprő többsége havi gyakoriságnál ritkábban látogat el olyan eseményekre, amelyeket valamilyen szervezet, intézmény szervez. Az informális kezdeményezések esetében ennél valamivel kedvezőbb a helyzet, de az aktivitás itt is meglehetősen alacsonynak mondható.

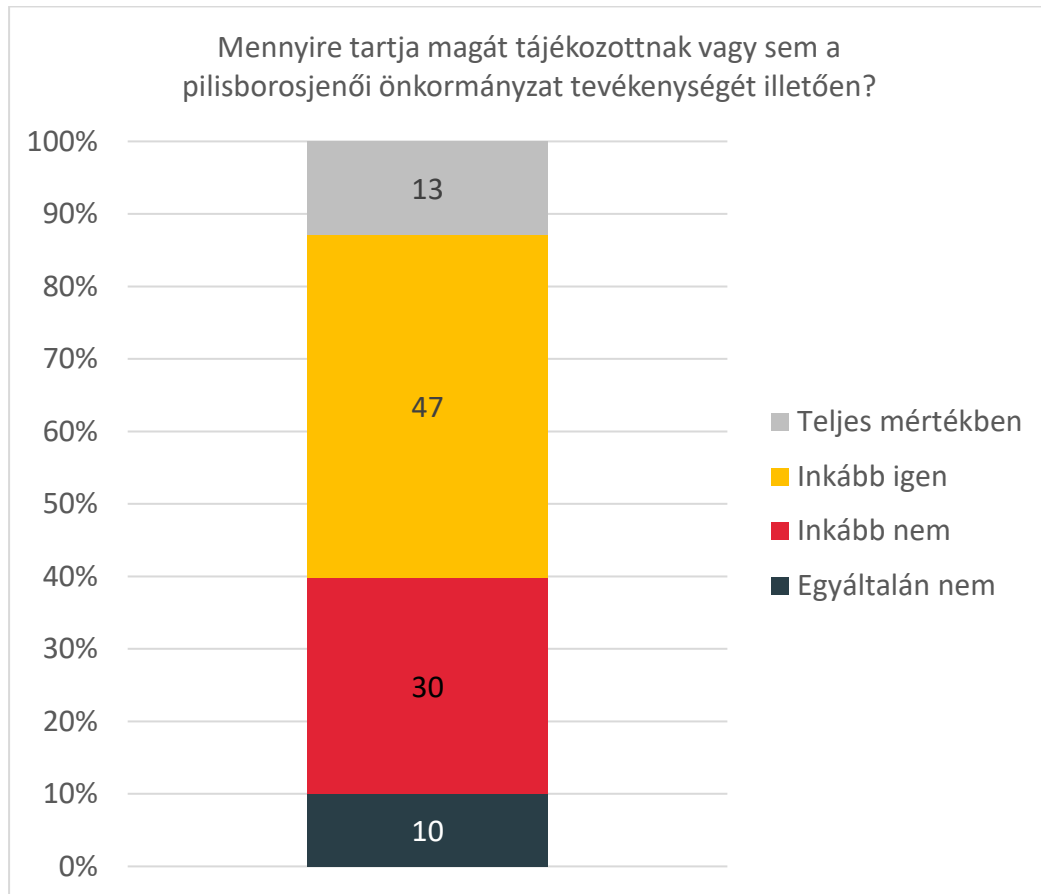
68. ábra: Programokon való részvételi gyakoriság (százalék)

3.1.11 Az Önkormányzat tevékenysége

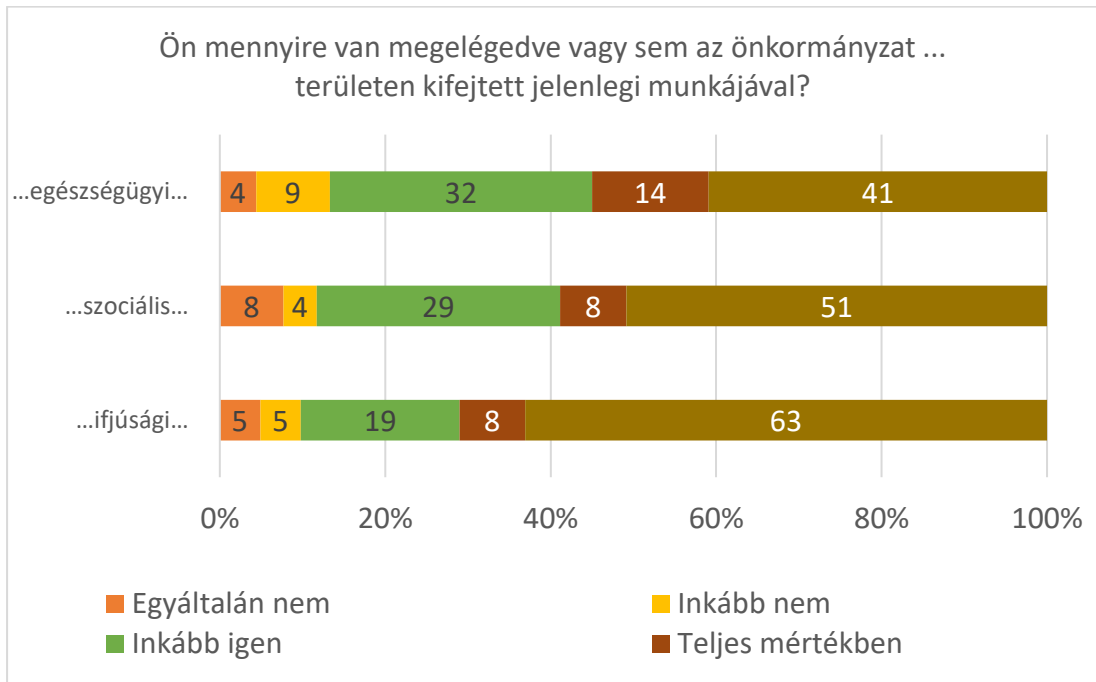
A kérdőíves felmérés keretében az önkormányzat tevékenységéről alkotott percepciókról is megkérdeztük Pilisborosjenő lakosait. Az adatok alapján az látható, hogy a válaszadók több mint fele alapvetően tájékozottnak érzi magát az önkormányzat tevékenységét illetően. Mindössze 10 százalék azok aránya, akik kifejezetten jelentős információhiányról, illetve tájékozatlanságról számoltak be.

69. ábra: Az önkormányzat tevékenységének ismerete (százalék)

Különbféle részterületek felsorolásával kértük a válaszadókat, hogy értékeljék egy négyfokú skála segítségével Pilisborosjenő önkormányzatának munkáját. Az adatokból az látható, hogy mindhárom dimenzióban csekély ismerettel rendelkeznek a válaszadók ahhoz, hogy érdemben tudják értékelni a településvezetés munkáját. A leginkább az egészségügyi területen végzett munkával elégedettek, ezt követi a szociális, majd pedig az ifjúsági terület. Az elégedetlenek aránya 10–13 százalék között van.

70. ábra: Az önkormányzat munkájával való elégedettség különféle területeken (százalék)

3.1.12 Szükséges fejlesztések

A kérdőíves adatfelvétel során nemcsak az egyes területek vonatkozásában, de általánosságban is rákérdeztünk arra, hogy a válaszadók saját szavaikkal megfogalmazva milyen fejlesztési prioritásokat jelölének ki. A korábbiakkal összehangban, ennél a kérdésnél is jelentős vonulatot alkottak az infrastrukturális fejlesztések: járda, csatorna- és vízhálózat, utak, padok, kukák, parkolás. Egy másik jelentős vonulat volt a szolgáltatásoké. Sokan szívesen látnának a faluban különféle vendéglátóipari egységeket (éttermet, cukrászdát stb.), de fölmerült a sportolási lehetőségek bővítése is (uszoda, sportcsarnok, kerékpárutak stb.). Visszatérő válasz volt, hogy bővíteni kellene a bevásárlási lehetőségeket is (vegyeskereskedés, termelői piac stb.). Különösen sokan említették prioritásként a helyben elérhető állami fogorvosi rendelés elérhetőségét is. A fentiekhez képest kevesebben tértek ki rá, de fölmerült továbbá az idősek otthona, a nyugdíjas klub, a játszótér, a buszközlekedés bővítése, a kórus, a kultúr- vagy művelődési ház, illetve a kirándulóknak szánt kiegészítő, kényelmi szolgáltatások szükségessége is.

3.2 A konzultációs kérdőíves kutatás

A Pilisborosjenő háztartásaira területi szempontból reprezentatív kérdőíves felmérés kiegészítéseként a helyi lakosoknak lehetőségük nyílt arra is, hogy konzultáció keretében elmondják a véleményüket, függetlenül attól, hogy bekerültek-e a mintába vagy sem. A véleménynyilvánításra kétféle lehetőség nyílt számukra. A Pilisborosjenői Hírmondó szeptemberi számában egy QR-kód megnyitásával tölthették ki az eredeti kérdőívvel tartalmilag azonos kérdéssort. Azok számára, akik inkább a papíralapú válaszadást preferálták, lehetőség volt egy rövidített változatot kitölteni, melyek szintén tartalmazták az eredeti kérdőív legfontosabb kérdéseit. A konzultációs kérdőíveket október 10-éig tölthették ki és adhatták le a válaszadók. Az online verzió esetében 19, a papíralapú kérdőívnel pedig összesen 44 sikeres, befejezett válaszadás történt. A részletes eredményeket a mellékletben közöljük.²²

Az online kérdőívkitöltők köre szociodemográfiai szempontból vegyes volt, a felsőfokú végzettségűek pedig 68 százalékos arányban képviseltették magukat. Körükben is viszonylagos nyitottság mutatkozik az Idősek Klubja iránt, hogyha az helyben is elérhető volna a jövőben. Voltak olyan válaszadók is, akik örömmel igénybe vennék a további magánbölcsődei, illetve magánóvodai férőhelyeket. A dolgozók túlnyomó többsége (76 százaléka) esetükben is Budapestre jár dolgozni. Mivel jellemzően magas iskolai végzettségűekről van szó, ezért támogatnák a helybeni munkalehetőségek bővülését. A településhez való kötődésben fontos szerepet játszik a természeti környezet szépsége és a jó közbiztonság. A válaszadók jellemzően elégedettek a település élhetőségével és saját körülményeikkel is, ugyanakkor támogatnák többek között a sportolási lehetőségek bővítését. 21 százalékuk szívesen igénybe venne pszichológiai tanácsadást, segítségnyújtást. A legfontosabb információforrások az online kérdőívkitöltők körében is a Pilisborosjenői Hírmondó, a Zsákfalvi Riporter, valamint a 2097 Falufórum (Facebook-oldal).

A papíralapú kérdőív kitöltői között valamivel többen vannak a nők (57 százalék), életkori csoportok szerint pedig a túlnyomó többséget az idősebbek alkotják – a legalább 60 évesek aránya 68 százalék. Az egészségügyi és szociális intézmények közül legtöbben a

²² A konzultációs kérdőívek eredményei plusz információval szolgálhatnak, ugyanakkor mivel a mintavétel során ezeknél a felméréseknél nem voltak biztosíthatók a reprezentativitás feltételei, így statisztikai megbízhatóságuk alacsonyabb fokú. Az eredményeket ezen okok miatt a reprezentatív kérdőíves kutatás eredményeitől külön közöljük.

gyógyszertárat és a felnőtt háziiorvosi rendelőt látogatják, a képzeletbeli dobogó harmadik fokán pedig az Egészségház szerepel. A válaszadók kétharmada (66 százaléka) rendszeresen szed gyógyszert. A viszonylag idős mintán belül 62 százalék azok aránya, akik vélhetően igénybe vennék az Idősek Klubja szolgáltatásait, hogyha helyben is lehetőségük nyílna rá. A település híreiről ebben a körben is mindenekelőtt a Pilisborosjenői Hírmondón keresztül értesülnek, a második helyen a Zsákfalvi Riporter található, majd a 2097 Falufórum (Facebook-oldal) következik.

3.3 A lakossági és intézményi interjúk tanulságai

A Pilisborosjenő Önkormányzatának megbízásából készített kutatásunk során a lakossági kérdőívezés mellett interjút készítettünk a településen található szociális és egészségügyi, valamint oktatási intézmények, továbbá egyházak és a kutatás témájában érintett civil csoportok, helyi közigazgatási szervek képviselőivel. A felkeresések célja a kérdőíves kutatással összhangban Pilisborosjenő szociális helyzetének, valamint a lakosok igényeinek felmérése és azonosítása volt.

Az egyeztetések alkalmával folyamatosan artikulálódott a kutatás fókuszát adó témákban jártas és az érintett területeken beágyazott személyek köre. Valamennyijüket (az Önkormányzat előzetes felkeresését követően) felkértük a beszélgetésre, melynek mondhatjuk, örömmel tettek eleget és készségesen vállalták az interjút. Az interjúalanyoknak azonban megvolt a lehetőségük arra, hogy a beszélgetés során elhangzottak anonimizálását kérjék - néhányan éltek is ezzel a lehetőséggel-, ennél fogva, vagyis a beazonosíthatóság elkerülése végett sem az elemzés során, sem az idézeteknél nem jelöljük meg a konkrét a forrást.

Az interjúkat az alábbi intézmények képviselőivel készítettük el:

Szociális szféra:

- Ürömi Idősek Klubja
- Pilisborosjenő Polgármesteri Hivatal Családsegítő- és Gyermejkölési Szolgálat
- Polgármesteri Hivatal
- Városi "Napos Oldal" Szociális Központ
- Nyugdíjas Klub

Oktatás:

- Pilisborosjenői Német Nemzetiségi Általános Iskola és AMI
- Pilisborosjenői Mesevölgy Óvoda
- Pilisborosjenői Waldorf Egyesület (óvoda, általános iskola)
- Tökmag Családi Bölcsőde (magánbölcsőde)

Egészségügyi ellátás:

- Felnőtt háziiorvosi rendelő
- Gyermek háziiorvosi rendelő
- Fül-orr-gégészeti magánrendelés

- Nagy-Kevély Gyógyszertár

Civil szervezet és helyi közigazgatás:

- Német Nemzetiségi Önkormányzat
- Humán Bizottság és 2097 Csoport Egyesület
- Magyar Máltai Szeretetszolgálat Pilisborosjenői csoportja
- Pilisborosjenő Weindorf Önkéntes Tűzoltó Egyesület
- Pilisborosjenői Polgárőr Egyesület

Egyház:

- Pilisborosjenői Szent Vid a 14 Segítőszent Plébánia
- Öröm-Pilisborosjenői Református Társegyházközség

Helyi lakosok

Az interjúk alapján azt mondhatjuk, hogy nem csupán a helyi lakosság szociális- és egészségügyi állapotára van érdemi rálátása a megkérdezetteknek, hanem a különböző területeken – és sok esetben a környező településeken – tevékenykedő intézmények és szervezetek működésével és ténykedésével is tisztában vannak. Ugyanis az intézményvezetők között általában szoros az együttműködés, ami –jellemzően a szociális területen – legfőképp a lokális igényfelmérés gyakorlatának, valamint a szolgáltatással kapcsolatos egyeztetéseknek köszönhető. Ez a kapcsolat rendszerint két formában van jelen: formális és informális módon. A szociális ügyek kapcsán tehát jellemzően két része van az együttműködéseknek; az egyik a hivatalos, a jelzőrendszer, aminek tagja többek között a helyi védőnői szolgálat, a helyi bölcsőde, a helyi óvoda, a 2 családi bölcsőde, a rendőrség, a gyermekekkel kapcsolatos helyi civil szervezetek, az önkormányzat, az ügyészség és a bíróság. Az egyeztetések másik útja, a kevésbé hivatalos forma szereplői is általában ugyanazok. Ennek az informális összeköttetésnek általában akkor van kiemelkedő fontossága, amikor az ily módon szerzett információ révén jutnak el az illetékesekhez olyan kezelendő problémák vagy igények, melyek hivatalos keretek közé terelésével segíteni tudnak a lakosoknak vagy növelni a helyiek életminőségét.

„Ennek van egy hivatalos és egy nem hivatalos része is. A hivatalos része a jelzőrendszer. Ennek tagja a helyi Védőnői Szolgálat, a helyi bölcsőde, a helyi óvoda, tagja a rendőrség, a helyi civil szervezetek, az önkormányzat... Azt lehet mondani, hogy szinte minden szervezettel kapcsolatba tudunk kerülni ilyen tekintetben. A nem hivatalos kapcsolat, az pedig az, hogy nagyon szoros kapcsolatban állunk és együttműködünk a

védőnőkkel és az óvodákkal, alapítványokkal. A többi szervezettel pedig a közeljövőben felvesszük a kapcsolatot.” (szociális terület)

3.3.1 Intézmény helyzete

Az intézményvezetőket a beszélgetés bevezetéseként arra kértük, hogy meséljenek a munkájukról, illetve feladataikról, melyekkel hozzájárulnak Pilisborosjenő mindennapjaihoz. Az interjúalanyok készségesen bemutatták az intézményüket, szervezetüket, továbbá – amennyiben volt ilyen- beszámoltak az utóbbi években bekövetkezett esetleges fordulópontokról. Mindössze néhány vezető említett szakaszhatárokat a működésük kapcsán, a sarokpontok jellemzően az alábbiak voltak: intézmény/szervezet költözése, új vezetők, kollégák, tagok érkezése, szolgáltatás bővülése, felújítási munkálatok.

„Elsődlegesen nekünk a saját híveinken van, vagy irányában van a küldetésünk. A hívek összefogása, támogatása, alapvetően a lelkileg való kísérése. Elindulhat talán az a folyamat, hogy minél inkább próbáljuk azokat a lehetőségeket megtalálni, hogy miként tudunk öhozzájuk eljutni. Tehát, olyan programokat szervezni, ami megtartó erőként tud az ő életükben jelen lenni.” (egyház)

„Ez ugyanolyan, mint egy családi ház, és ahhoz képest kicsi a költségvetésünk, hogy egy ilyen nagy építményt folyamatosan fel tudjunk újítani. Tehát, mindig van új kihívás. Próbálunk ugye, pályázatokon indulni. Hála Istennek, tavaly sikerült is, azt az épületrészt pályáztuk meg, hogy azt felújítsuk. Sajnos, itt sok kapavágás nem történt, mert már minden megvan, minden terv, ami kellett, de én úgy látom, hogy ez most el fog halasztódni szerintem egy évvel. Nem miattunk, hanem a forrás mégis elapadt, aztán nem nagyon forszírozzák.” (civil szervezet)

Mindemellett több intézményvezető is változásként aposztrofálta az új önkormányzati testület megjelenését, egyben üdvözítette a folyamatos párbeszéd lehetőségét, az önkormányzat képviselőinek proaktivitását és őszinte tenni akarását. Ezen felül többen jelezték, hogy bátran fordulhatnak az önkormányzathoz az esetleges javaslataikkal, problémáikkal, elmondásuk alapján ezekkel jellemzően megértő fülekre találnak és közösen sikerül megoldást találni a felmerült esetekre.

„Ehhez csak zárójelben hozzátenném, hogy itt évtizedes elmaradások voltak a falu életében, nagyon sok területen. Tehát ez nem egy átlagos képviselői munka, hanem egy elképesztően megfeszített és iszonyatosan időigényes képviselői munka. Helyrehozni ezt a rengeteg hiányosságot, és akkor azt éreztük, hogy az egyik legfontosabb feladat az ő munkájuknak a támogatása, hogy ne menjenek ebbe tönkre gyakorlatilag,

és hogy érezzék, hogy mellettük állunk és minden, amiben tudunk, segítünk. És emellett megtalálni azokat a kis projekteket, amiket végig tudunk vinni jó szívvel anélkül, hogy bárki más is túl vállalná magát.” (civil szféra)

3.3.2 Kihívások, nehézségek

Amikor az interjúalanyokat arról kérdeztük, hogy működésük során milyen akadályokba ütköznek, tevékenységi területtől függetlenül az elmondottakból néhány konkrét, tisztán azonosítható kihívás rajzolódott ki.

Az első és egyben leghangsúlyosabb tényező a helyhiány. Több intézményvezető is arról számolt be, hogyha még adott esetben van vagy lenne is kapacitásuk, - már ami a humán erőforrást vagy az elhivatottságot illeti, - azt jelentősen visszaveti a területi szűkösség. A probléma egyértelműen az oktatás területén a legégetőbb, ahol számítanak is az önkormányzat támogatására.

*„Most helykeresésben vagyunk. Úgyhogy itt még egy nagyon intenzív együttműködésre van szükség, hogy mi lesz az iskolának a végleges helye. És ezt megtalálni, ebben fontos volna... Tehát ez az önkormányzat nélkül nem megy, ebben egy nagyon erős támogatásra van szükségünk.”
(oktatás)*

*„Én azt gondolom, hogy egy-két éven belül nálunk is teremhiány jelentkezik. Emellett pedagógushiány, mégpedig kőkemény pedagógushiány, mivel a képzés nincs megoldva. Nincs utánpótlás.”
(oktatás)*

„Azt, hogy legyen már termünk. (nevet) És a mienk legyen, csak a mienk. De hát, ugye, rengeteg programot tudnánk csinálni, de nem tudunk, mert nincs helyünk még.” (szociális terület)

Ezen felül ugyancsak sarkalatos tényező néhány intézmény életében az, hogy integrálódni tudjon a helyi közösségbe, továbbá, hogy a lakosok merjenek hozzájuk fordulni a problémáikkal. Több intézményvezető kifejezetten fontosnak tartja, hogy könnyen azonosíthatók legyenek a pilisborosjenőiek számára a szervezeti célok, feladatok és azok a tényezők, melyekkel a lakosok segítségére lehetnek. Ugyanakkor nem csak a civilek és a „hivatásos segítők” közötti párbeszéd, az elérhetőség számíthat kihívásnak, hanem a tényleges, fizikai megközelíthetőség is. Az egyik egészségügyi ellátásban tevékenykedő interjúalany kifejezetten nehezményezte, hogy az idős vagy a mozgásukban korlátozott páciensek számára sok esetben rendkívül körülményes és időigényes megközelíteni a rendelőt, erre is célszerű valamilyen megoldást találni.

*„Hát, a legnagyobb kihívásunk az, hogy sikerül-e úgy beilleszkednünk. A mi programjaink is ismertek, jönnek az emberek. De, hogyha bárkinek, akár egyéni, akár családi, akármilyen gondja van, hogy ő is bátran jöjjön hozzánk. Tehát úgy érzem, hogy ez egy nagy kihívás, hogy ne csak egy elszigetelt szolgáltatás legyünk, ami az alapfeladatokat megoldja és kész, hanem, hogy részei legyünk egy aktív közösségnek.”
(szociális szféra)*

*„Szerintem odafigyelni arra, hogy megszólíthatók maradjunk.”
(civil szféra)*

„Sokaknak ez tényleg nagy probléma, hogy ide már, ebbe a rendelőbe se tudnak eljönni nagyon gyakran, mert hogy nehézkes, baromi nehézkes. Tehát, tényleg, egy 40-50 percet alsó hangon igénybe vesz az, hogy ide bejön. És, akkor még arról nem is beszélve, hogyha mondjuk, mozgáskorlátozott, vagy tényleg az, hogy nem kell tolószékre gondolni, hanem elég egy botra, hogy úgy is elég nehéz, hogy úgy 10-15 percet gyalogoljon. Mert ez mondjuk, nekem vagy neked tíz perc, neki lehet, fél óra az a séta, és akkor így nehéz neki.” (egészségügyi ellátás)

Mindezek mellett szóba került a forráshiány is mint az intézményi működés egyik sarkalatos pontja. Ez a probléma leginkább a fejlesztési, illetve beruházási tervek mentén értékelődik fel és érik megoldandó kihívássá.

„Már az előző önkormányzat idején lett meg nekünk ez a bérlemény. És most elkezdjük felújítani és ugye, ennek a felújítását szeretnénk majd még a pályázati pénzből folytatni. Csak azért olyan nehéz erre pályázni, mert ugye, ez bérlemény és nem saját tulajdon. Ha saját tulajdon lenne, akkor már kacsalábon forgó palota lenne, de hát, mivel, hogy csak bérlemény, ezért erre nem, nincsen pályázati forrás.” (egyház)

3.3.3 Segítség

Az interjúk során felmerült kihívásokkal kapcsolatosan arra is rákérdeztünk, hogy miben látják az akadályok leküzdésének megoldását a kérdezettek. A helyhiányra természetesen az intézmény bővítése, esetlegesen nagyobb helyre költöztetése nyújthat megoldást. Egy megfelelő nagyságú épület több intézménynek is segítség lehet, ahol kényelmesen megtarthatják a csoportfoglalkozásokat, tanórákat vagy konzultációkat. Továbbá a költözést és a felújítást, bővítést elősegíthetik önkormányzati támogatások vagy pályázati lehetőségek.

„Amire nagyon nagy szükségünk van, és itt nyitott kapukat döngöttek, mert ez már egy ilyen terve is az önkormányzatnak. Egy olyan épületre, ahol tényleg annyi szobánk van, amennyire szükségünk van. Van

olyan méretű szobánk, ami csoportszobának is megfelelő, akár 20-25-30 embernek a közös tevékenységére is megfelelő. Ez egy olyan épület, mondjuk, egy olyan kialakítása, ahol a pszichológus is úgy el tud vonulni a kliensekkel, hogy senki nem hallja azt, amit ők beszélnek, és ők se hallják azt, amit mi kint, mondjuk, a váróban vagy a saját interjúszobánkban beszélünk. Tehát, egy ilyen kulturált környezet, ami tényleg megfelelő egy szolgálat működéséhez.” (szociális terület)

Az egészségügyi intézmények megközelíthetősége révén a buszmegállók áthelyezése, új megálló kialakítása kínálkozik megoldásnak, illetve, a járatok összehangolására is felhívták az interjúalanyok a figyelmet. Emellett, aki nem tömegközlekedéssel érkezik az intézmények helyszínére, annak jellemzően problémát okoz a parkolás. Ennélfogva szükséges további parkolóhelyek kialakítása a sokak által látogatott intézmények közelében.

„Nyilván, ez lenne a megoldás, hogy valahogy a 218-asnak a megállója közelebb legyen, vagy, vagy tehát, amikor befele jönnek, akkor is valahogy egy 840-es vonalára rá legyen csatlakoztatva, mert csak az a baj, hogy ez külön, másik útvonalon közlekedik.” (egészségügyi ellátás)

„Ide, a rendelőbe érkezőknek a parkolóhely, hogy tudjanak parkolni.” (egészségügyi ellátás)

Az intézményvezetőktől megkérdeztük, hogy amennyiben nem a szociális szférában tevékenykednek, ettől függetlenül foglalkoznak-e szociális ügyekkel. Leginkább az oktatási terület képviselői számoltak be arról, hogy különös hangsúlyt fektetnek a nehéz vagy kifejezetten hátrányos helyzetű gyerekek azonosítására és támogatására. Mindemellett feladatuknak érzik, hogy ügyeljenek a fiatalok táplálkozási és higiéniai állapotára, legfőképp bölcsődés vagy óvodás korúaknál van erre lehetőség és beavatkozási potenciál a szakemberek részéről. Továbbá az egyik civil szervezetnél is jelezték, hogyha észreveszik, hogy valaki segítségre szorul, akkor igyekeznek tenni a rászoruló érdekében, csakúgy, mint az egyházi szervezetek képviselői.

„Nagyon figyelünk a gyerekeknek a táplálkozására is. Hát, úgy igyekszünk egészséges ételt adni nekik. A tisztaságra nagyon figyelünk, meg hogy ilyen ((...)) szemléletben neveljük őket.” (oktatás)

„Hát, a szociális probléma, az nem a csoporton belül jelenik meg jellemzően, hanem a csoport észreveszi, hogy a faluban jelen van ez a probléma, a szomszédnál jelen van, a nem tudom, ismerős mesélte, hogy az xy-nál jelen van, és akkor erre válasz volt ugye, ez az adománygyűjtés.” (civil szervezet)

*„Gyakorlatilag, hogy mondjam, akinek problémája van, nehézsége volt és hozzám fordult segítségért, mindenkinek igyekeztünk megoldani a lehetőségekhez képest a helyzetet. Kezdve ott, amikor valakinek korrepetálni kellett a gyerekeit, amikor a gyerekével kellett beszélgetni, mert hogy, ugye, elkezdett elkallódni, akkor rengeteg családlátogatás, ugye.”
(egyház)*

Azonban nem csupán a szociális szférában, hanem az egészségügyi ellátás területén szintúgy azonosítottak fejlesztési irányokat az interjúalanyok. Idő- és célszerű több válaszadó szerint is, hogy az egészségügyi szolgáltatások körét bővítsék, és többféle praxis legyen elérhető a helyiek számára.

„Egészségügyi területen nyílt magánrendelő is, ilyen helyi kedvezményel, egy újabb magánrendelő. És ott mi arra törekszünk az önkormányzattal, hogy megnézni az egészségházat, hogy nem lehet-e valahogy a tetőteret beépíteni, tehát, hogy tudom, hogy ez nem akadálymentes, de hogy azt próbáljuk meg, hogy minél több szolgáltatás idejőjjön. Tehát, minél több minden legyen helyben elérhető, illetve, hogy a már meglévők hogyan tudják legjobban kiszolgálni a lakosságot, ebben próbálunk segítséget nyújtani.” (egészségügyi ellátás)

A beszélgetések alapján főképp az rajzolódott ki, hogy az intézmények fejlesztési tervei többségében a korábban említett és a hétköznapiak során megélt nehézségek kezelésére irányulnak. Vagyis elsősorban az intézmények korszerűsítésére, bővítésére, adott esetben az eszköz- és szolgáltatásellátottság növelésére. Az interjúalanyok jellemzően megvalósíthatónak találják a jövőbeni fejlesztési terveiket, azonban zömmel szükségük van hozzá valamilyen formájú támogatásra. Rendszerint ezeket az igényeket az önkormányzat felé is jelzik, ahol a lehetőségekhez mérten kapnak valamilyen hozzájárulást. A fejlesztési szándék sikeressége ez esetben az önkormányzat közbenjárás is múlik, akkor kiváltképp, hogyha önkormányzati fenntartású intézményben terveznek változtatásokat.

„Az önkormányzat nyitott mindenre, minden ötletünkre, nem csak a minimumot akarja adni, hanem azt mondja, hogy egy optimális feltételrendszer dolgozzunk ki, akár az épületre vonatkozóan, akár a munkaerőre vonatkozóan is. Úgyhogy innentől én úgy érzem, hogy ez tényleg csak rajtunk fog múlni, hogy mennyi energiát tudunk ebbe beletenni.” (szociális terület)

„Azt, hogy a bölcsődébe járást milyen módon támogatja az önkormányzat, az megint a jövő zenéje, hogy mennyi pénz fog erre adódni, vagy hogy jön ez a dolog össze.” (oktatás)

3.3.4 Fejlesztési irányok

3.3.4.1 Lakosok szociális és egészségügyi problémái

Az interjúalanyokkal kitértünk a pilisborosjenői lakosság szociális és egészségügyi helyzetére. Minekután szinte valamennyi kutatás során felkeresett intézményben foglalkoznak ezen területek valamelyikével, illetve szoros kapcsolatban állnak a helyiek diverz körével, kifejezetten releváns meglátásokat közöltek az interjúk során.

„Azt mondhatom, hogy teljesen megismertük azt a klienskört, akik jelenleg a [...] látókörében vannak... Nem egyszerű ügyek jönnek néha, de velük is intenzív kapcsolatban vagyunk. Most ez zajlik, az új dokumentáció kialakítása, a kapcsolatok felvétele. Az a célunk, hogy ne csak tűzoltást végezzünk, - bár az is nagyon fontos, hogy egy adott szinten lévő család lejjebb ne csússzon, - hanem egyfajta közösségépítéssel úgy tudjunk segíteni, hogy előre is tudjanak lépni ezek a családok.” (szociális terület)

Kiemelendő problémaként jelölte meg több interjúalany is az alkoholizmus térnyerését a településen élők körében. Ez az addikció számos egyéb probléma forrásává (egyéb függőségek kialakulása, higiéniai problémák stb.) válhat, többen a nem kielégítő életkörülményeket, illetve a rossz anyagi helyzetet tették felelőssé az alkoholizmus kialakulásáért. Szintén érdekes meglátás az intézményvezetők részéről, hogy a hátrányos helyzet, továbbá az ezzel sokszor kéz a kézben járó szenvedélybetegségek elsősorban a falu „benszülttjei”, valamint a külső településen élők körében tapasztalható. A beszélgetésekből kisejlett, hogy a régi-új beköltözők jellemzően magas társadalmi státuszúak, emellett kedvező anyagi helyzetűek, ennél fogva körükben csak elvétve azonosítható bárminemű szociális probléma. Ennek okán e területen is jól érzékelhető a külső – belső, valamint a régi – új lakosok közti törésvonal. Ezzel párhuzamosan az idős lakosok érintettsége is növekszik, körükben jellemzőbb az alkohol-, illetve megélhetési problémákkal küzdők, továbbá a rosszabb egészségügyi állapotban lévők aránya. Mindemellett kevésbé számíthatnak segítségre – holott a leginkább segítségre szoruló csoportként azonosíthatjuk őket-, sok esetben kiszolgáltatott helyzetük nem is artikulálódik az érdemben tenni tudó szervezetek számára. (Ilyen esetekben hathatós segítséget nyújtanak a civilek és a szociális területen dolgozók közti informális kapcsolatok, melyekre az elbeszélések alapján jócskán akad példa.) Az elszigeteltség azonban nem csupán életkori sajátosság lehet a településen, mivel az interjúk vissza-visszatérő motívuma a külső településen élők helyzete; sokuk komoly nehézségek árán képes bejutni Pilisborosjenő központjába, így gyakorta kiesnek az információáramlásból és nem tudnak részt venni a közösségi életben, mindemellett korlátozva érik el a falu által kínált szolgáltatásokat

is. Ezenfelül a lakosok körében ugyancsak artikulálódott a probléma, miszerint nem kielégítő a különböző településrészek közti összeköttetés, sem az utak minősége. Ez a felvetés kapcsolatban áll a korábban is említett állítással, miszerint sokan (főleg az idősebbek) nem tudnak gyalogosan eljutni az egyes szolgáltatókhoz, de sok esetben autóval is nehéz megközelíteni ezeket a helyeket.

„A szociális problémák, azok jellemzően inkább régen, a településen élők között fordultak elő. Tehát úgy látom, hogy van két alapvető rétege a településnek. Az egyik, a beköltözők, akik ugye, újonnan jönnek, mondjuk, Budapestről vagy máshonnan. Ők jellemzően jómódúak inkább, tehát, hogy anyagi problémákkal nem küszködnek. Ez abból is adódik, hogy ugye, a telkek is, meg az ingatlanok is nagyon drágák ebben a budai vonzáskörzetben végig, tehát, ami Budapesthez közel van, budai oldali települések, ezekre mind jellemző. Ezekben a beköltöző családokban inkább néha gyereknevelési problémák jelennek meg, akkor a szülők közötti kapcsolati feszültségek, ami szintén részben azért lecsapódik a gyerekeken. Tehát, ezek ilyen nehéz dolgok. De az igazán szociális, anyagi, életviteli, esetleg alkoholfogyasztási problémák, azok inkább a településen régóta élők között fordulnak elő.” (szociális terület)

„Nyilván, az alkoholizmus, a különböző addikciók, gyógyszerfüggőség, és akkor az ebből fakadó higiéniai problémák, aztán az ebből fakadó egyéb ilyen, hát mondjuk, ilyen bőrgyógyászati problémák, amik a rühesség, tetvesség és lábszárfekély, meg egyéb fertőzött sebek, stb. Ez probléma, igen. Meg hát, az alkoholizmusnak az összes velejárója. Tehát, hogy ez is van. Szerencsére ez azért tényleg nem a többség, meg nem a nagy átlag.” (egészségügyi ellátás)

„Sajnos, ki kell, hogy mondjam, hogy az elmúlt két évnek köszönhetően a válások és a családok helyzete sajnos zuhanórepülésben is van.” (oktatás)

„Nyílt ugye, ez a pékség... Én nagyon becsülöm ezt az egészséges életmódot, meg amik működnek, meg hogy saját készítésű, meg olyan alapanyagokból... Ennek viszont megvan az ár vonzata is. Ezt viszont nagyon sok helyről hallom vissza, hogy bármennyire is jó, meg nagyon szép, de ez nem az átlagember pénztárcájának való. És az volna a fontos, hogy ezekben megtartani valami egyensúlyt, vagy segíteni őket. [...] A szegények, szegényebbek, vagy kevésbé jómódúak számára szűkösebbek a lehetőségek. Itt egy jelentős anyagi helyzetbeli különbség.” (egyház)

„Akik kint laknak a Külső Bécsi úton, nekik nagyobb probléma bejárni például ide, orvoshoz, vagy akár csak az önkormányzatot elintézni.” (oktatás)

„A külső pilisborosjenőit látom igazán. Sok az idős házaspár, mondjuk, annyira nem tudom, hogy velük van-e a gyermekük vagy sem, de az idősek segítséget igényelnek, én azt gondolom. Akár vásárlás terén, akár gyógyszervásárlás terén, mert ők nem feltétlenül rendelkeznek autóval.”
(oktatás)

„Szerintem az idős embereket - nem tudom, hogy az önkormányzatban szoktak-e gondolni ilyenre-, mindenféle utalványokkal vagy tűzifával, meg ilyenekkel lehetne segíteni.” (civil szervezet)

„A faluban, ott is, az útháló vagy az utak minősége, az katasztrófális. Inkább ez az, amit a fő problémának gondolok...” (lakos)

Többek meglátása szerint a szociális problémák kezelésének origója – legalábbis az ezt kezelő intézmények lehetőségeire gondolva – a megfelelő mennyiségű rendelkezésre álló anyagi forrás. A támogatások és a pénzbeli juttatások lehetővé teszik egyrészt a prevenciót, másrészt hozzájárulnak a szolgáltatások fejlődéséhez is, így a szakembereknek több lehetőségük nyílt a felmerülő problémák kezelésére. Ugyanakkor szükséges tisztázni, hogy a szociális kihívások jellemzően nem helyi, hanem kiterjedt és mélyen gyökerező problémák, melyek kezelése komoly fejtörést okoz az országos szociális ellátórendszer számára is.

„Általában -nekem ez a tapasztalatom, hogy- a minimum szolgáltatást tudja csak biztosítani, hiszen nem áll rá elegendő anyagi forrás, hogy más is megvalósuljon. Én egyébként azt gondolom, hogy ez az önkormányzat abszolút nyitott az ilyen jellegű kezdeményezésekre.”
(szociális terület)

„Legyen itt egy Egészség Centrum, ahol sebészettől kezdve minden van. Ilyen nyilván, nem fog megvalósulni. De az kell, hogy jó felszereltség és állandó orvosi ügyelet legyen és ellátás.” (egészségügyi ellátás)

„Tehát, itt a mentális megreccsenés a probléma, ugye, főleg ott, ahol egy-egy családban krízishelyzet lesz, hogy elválnak a szülők... Akkor az, hogy ugye, mondjuk, ez ilyen életvezetési probléma, hogy nagyon tolják a gyerekeket, hogy ilyen szakkör, olyan szakkör, ilyen nyelv, olyan nyelv, amolyan nyelv. Tehát, nagyon megterhelik szerintem a mai gyerekeket. És ezt a pszichés terhet valaki bírja, ezt az erős, kemény nyomást, valaki pedig nem bírja és beleroppan vagy belereccsen, és hát, ilyenkor jönnek a tragédiák, ami azért megtörténik. [...] Tehát azt gondolom, hogy ez egy nagyon intő jel arra nézvést, hogy régen inkább talán a szociális, anyagi vonzatú problémák miatt vagy alkoholfüggőség satöbbi, okozták ezeket a tragédiákat és a meg nem oldott családi helyzetek, itt most azt gondolom, hogy talán a jólét, amikor már nem tudják az emberek, hogy jó dolgukban mit tegyenek. [...] Mentálhigiénias odafigyelésre lenne szükség, azt gondolom, a településen.” (egyház)

Miután felmértük a pilisborosjenői intézményvezetők által tapasztalt problémákat és megoldási javaslataikat, rátértünk arra, véleményük szerint mitől válhatna élhetőbbé a helyiek számára a település. Minekután az elmúlt évek során beköltözési hullám figyelhető meg Pilisborosjenőn, az „öslakosok” pedig egyre idősebbek, releváns kérdés, hogyan maradhatna vonzó az itt élőknek otthonuk. A legtöbb kérdezett úgy nyilatkozott, hogy Pilisborosjenő jelenleg is élhető település – néhány tényezőt leszámítva; közlekedés, utak minősége, parkolási lehetőségek –, ami az elmúlt időszakban betelepülők számában is megmutatkozik. Ez azonban magával hozza az új lakóparkok, lakóövezetek bővülését, ami már a helyiek elégedetlenségére ad okot. Az egészségügyi szolgáltatások kiterjesztését, valamint a tömegközlekedés megreformálását, esetleg éjszakai járatok meghonosítását már kifejezetten támogatandónak vélik. Ezzel együtt szükséges a parkolás megoldása, továbbá a kulturális élet fellendítése is a faluban.

Az egyes, általunk meghatározott társadalmi csoportok számára az interjúalanyok által vonzónak vélt innovációkat felsorolás-szerűen közöljük.

Fiatalok:

- Helyi programok, közösségi rendezvények (főleg nyári időszakban)
- Zenés programok, fesztiválok
- Szabadidő központ
- Klubhelyiség, találkozóhely, ifjúsági klub
- Konditerem, sportolási lehetőségek
- Kávézó
- Mozi
- „Bulibusz” (éjszakai járat)
- Padok a közterületeken

Idősek:

- Szociális háló kiépítése, idősgondozás megszervezése
- Csendrendelet
- Több élelmiszerbolt
- Diverz egészségügyi szolgáltatás
- Programok, közösségi rendezvények (ingyenesen)
- Nyugdíjas klub

- Kiránduló csoport
- „Pótnagyi program” (idősek bevonása az óvodai, iskolai életbe, generációk összekapcsolása)
- Szakkörök, olvasókör

Családosok:

- nagyobb és több játszótér kialakítása
- családi napok
- utcabál
- oktatási intézmények férőhelyeinek bővítése
- több bolt

3.3.4.2 Pilisborosjenőt érintő döntések, intézkedések felidézése

A települést érintő döntésekkel és intézkedésekkel kapcsolatosan diverz vélemények születtek. Azzal a legtöbb interjúalany egyetért, hogy a faluvezetés részéről egyértelmű változtatási szándék tapasztalható, melybe a döntéshozók igyekeznek bekapcsolni a helyieket és a tervekről, fejlesztési irányokról jellemzően kikérik az érintettek véleményét is. Az többek által megfogalmazódott, hogy nem támogatják további lakóparkok építését a településen és az infrastrukturális fejlesztésekről sincs konszenzus a helyiek között. Az Egészségház létrehozása, az utakkal kapcsolatos munkálatok, a környezet védelme és a kulturális-, közösségi- és sportélet fellendítése egyaránt üdvözített kezdeményezések, azonban a „turistacsalogatás”, az idegeneknek szánt kedvezmények már megosztók a válaszadók körében. Negatív tényezőként merült fel továbbá a magas ingatlanadó, a külső- belső településrész nem megoldott összeköttetése, valamint a túlzott beépítés. Utóbbi tényező mentén félő, hogy Pilisborosjenő elveszíti falusi báját és zsúfolt, élhetetlen településsé válik.

„Azért az önkormányzatnak van egy olyan törekvése, ami mondható jónak szerintem, hogy valóban közösséget szeretnének teremteni. És az, hogy ezt miként teremtik meg, hogy van, aki szereti az ilyen bulikat, ilyen koncerteket, meg ilyesmi, van, akit meg ez zavar. Tehát, mondjuk, ilyen tekintetekben szoktak előjönni, vagy azért hol egyetértettek, hol nem... Az utak felújítása kapcsán jöttek elő ilyen történetek emlékeim szerint, hogy most kivágunk, nem vágunk, megcsináltuk az utat, nem csináltuk meg, milyen minőségben. Ez nagyon nehéz, mert senkinek nem fog minden tetszeni.” (egyház)

Az interjúalanyok összességében elégedettek a Pilisborosjenőn elérhető szolgáltatásokkal és azok minőségével. Kifejezetten igényesnek tartják a településen

megrendezett kulturális programokat és jó néven vesznek bármilyen kezdeményezést, ami a lakosok igényeinek kielégítését célozza meg, ezen felül közösségépítő funkcióval bír. Mindezek ellenére az intézményvezetők többféle kiegészítő javaslattal éltek, melyeket alább ismertetünk.

Szolgáltatások kialakítása általánosságban:

- Külső és belső településrészt összekötő buszjárat
- Gyakoribb buszjáratok
- Kulturális színterek - Mozi, színház, „Jenő Szalon”, felolvasóestek, bábelőadások
- Sportolási lehetőségek – Uszoda, konditerem, iskolai tornaterem bérlési lehetőség, futópálya, kerékpárút
- Több üzlet és szolgáltatás: optika, fodrász, termelői piac, hentes
- Egészségügyi szolgáltatások: fogorvos, szakrendelések, gyermekorvosi szolgálat
- Külső településrészen orvosi ügyelet és posta
- Étkezési lehetőség, kávézók
- Bölcsőde

A mindennapokhoz szükséges szolgáltatások kialakítása mellett konkrétan is rákérdeztünk az intézményvezetőknél, hogy meglátásuk szerint milyen fejlesztésekre lenne szükség a faluban e három területen; egészségügy, sport, kultúra. A válaszaikat pontokba szedve ismertetjük:

Egészségügy:

- orvosi rendelő fejlesztése
- szakrendelők bővítése
- több gyermekorvos
- több háziorvos
- több fogorvos

Sport:

- uszoda kialakítása
- felszerelt tornaterem
- nagymama torna
- ovis torna

- néptáncoktatás
- táncoktatás
- sportszakkörök
- rekortán futópálya
- konditerem

Kultúra:

- zenés programok
- mozi
- színház
- bábelőadások
- kulturális találkozók, felolvasóestek
- több sváb program
- kézműves szakkörök

A felsorolt fejlesztési javaslatok közül a kulturális program-ötletek elsősorban a közösségépítést célozzák meg, míg hasonló hozadéka lehet a különböző sportolási lehetőségek kialakításának is, az egészségesebb életmód és a jóllét növelése mellett. A mentális és fizikális állapotra kétségtelenül hatással lehetnek ezek a tényezők. Az egészségügyi ellátás minőségét az interjúalanyok többsége egyébként kifejezetten jónak ítélte meg, jellemzően az ingyenes, vagyis a társadalombiztosítási támogatással igénybe vehető szakrendelések kiterjedtségét hiányolták. Azzal kapcsolatban, hogy mivel lehetne a lakosokat arra ösztönözni, hogy a Pilisborosjenőn elérhető szolgáltatásokat helyben vegyék igénybe, legtöbbször azt a választ kaptuk, hogy színvonalas és széles körben elérhető kínálattal. Tulajdonképpen bárhol és bármilyen szolgáltatást is vizsgálunk, a keresleti oldal jellemzően rendkívül ár-érzékeny, ez Pilisborosjenőn sincsen másképp. Így a minőség mellett felvetődött a szolgáltatások mérsékelt ára is, ami az interjúalanyok többsége szerint növelné az igénybevételi hajlandóságot, legfőképp a szabadidős programokat illetően. Továbbá fontos, hogy a programokkal és szolgáltatásokkal valamennyi korosztályt megcélozzák, és ne legyen egy kiemelt korcsoport, hiszen sokan vágnak szórakozásra, színvonalas szolgáltatásokra. Ennélfogva szükségszerű a programokat hirdetni is, hogy le ne maradjanak a lehetőségről az érdeklődők.

A pilisborosjenői szociális ellátásról összességben kedvező véleménye van a megkérdezetteknek. Többen úgy látják, hogy a területen tevékenykedők elhivatottak és érdemi

segítséget nyújtanak a rászorulóknak. Mindezt csak fokozza az önkormányzat proaktivitása és segítő szándéka.

„A segítségnyújtás jól működik szerintem, a gyermekjóléti szolgálat, meg az önkormányzat részéről, tehát, odafigyelnek az ilyen nehezebb sorsú, szociálisan nehezebb sorsú családokra.” (egészségügyi ellátás)

„Nálunk például a gyógyszer-támogatás sokkal komolyabb. Ez az időseknek, ez a karácsonyi előtti támogatása. Ez is tulajdonképpen nagyon klassz dolog.” (szociális terület)

3.3.5 Helyi viszonyok, helyi identitás

A narratívák alapján a pilisborosjenői lakosság több szempontból diverzifikált. Egyrésztől érzékelhető egyfajta törésvonal az újonnan betelepülők és az „őslakosok” között. Másrészt a földrajzi tényezőkből adódóan külön csoportot alkotnak a külső településrészen, valamint az ófaluban élők. Ezenfelül van egy „aktív” mag, akik részt vesznek a közösségépítésben és a közösségi programokat is sűrűn látogatják, szemben azokkal, akik „csak aludni járnak haza, a faluba”. Ellenben etnikai, felekezeti és politikai (lakosok között nem, de a szervezetek között felmerült ilyenemű törésvonal) ellentéteket nem azonosítottak az interjúalanyok. Ugyanakkor azt is szükséges hozzátenni, hogy a felvázolt törésvonalak sem eredményeznek kibékíthetetlen ellentéteket a különböző csoportok között, hanem leginkább az integrációban, valamint a közösség kialakításában játszhat hátráltató szerepet. A konszolidáló önkormányzati törekvés e téren ugyancsak érzékelhető, több megkérdezett felelevenítette a közösségépítést célzó programokat és direktívákat. A megkérdezettek szerint ezeket az árkokat többnyire közösségi eseményekkel, széleskörű programokkal lehet betemetni, ahol lehetőség nyílik a felek közti párbeszédre és egymás megismerésére.

„Tehát, hogy nincsenek közösségi terek, nincsenek nagyon közösségi rendezvények, alkalmak. Igenis, kellene csinálni sok közös közösségi rendezvényt, tehát falunapot, akkor családnapot... Nálunk ugye, van hittanos családi nap. Kellene csinálni tehát minél több községi szerveződést, amit valamilyen szinten egyébként szerintem az önkormányzat lát is és látja ezt a feladatot, hogy valahogy a fiatalokkal valamit kellene kezdeni. [...] Az idősekre, odafigyelésre is kellene áldozni, azt gondolom. És azt gondolom, hogy egy olyan fajta vagy egy szociális hálót kell kiépíteni, akik odafigyelnek az idősekre, és egy komoly idősgondozást beindítani vagy pedig, ha ez a része anyagilag nem megoldható, akkor pedig tényleg arra kellene forrást találni, hogy idősothont lehessen létesíteni.” (egyház)

„Én azt gondolom, hogy van egy nagyon összetartó mag. Tehát, az a mag, ami tényleg magáénak érzi a települést, és hajlandó az idejéből, energiájából, akár pénzéből is erre áldozni, hogy ez tényleg egy élő közösség legyen, működő közösség. Tényleg aktív és agilis, és van egy jövőképe arról, hogy ez a település attól függetlenül, hogy Budapest közelsége mit befolyásol ezen, de mégis egy ilyen kis egységes egész legyen. Van egy ilyen mag, vannak nagyon sokan, tényleg, akik csak alvó faluként használják, mert hogy reggel mennek dolgozni, késő este hazajönnek, és igazán a falu életében nem vesznek részt.” (szociális terület)

„Sokkal nyitottabb, mint amilyen volt. Az egész kampánya arról szólt a mostani képviselő-testületnek, hogy ők egy csapatot, egy faluközösséget egybefogó, nem tudom mit... közösségi szellemet akartak létrehozni. Ugye, ez a 2097 Falu Fórum egyesület ezt tűzte ki céljául, az egyik célja ez volt. És azt gondolom, hogy sikerült.” (oktatás)

„Így néz ki a falu. Vannak elszigetelt csoportok szerintem, és van ez az aktív családoknak a közössége, akik így próbálnak bevonódni nyitottan és van olyan csoport, akik szívesen működnek együtt bizonyos dolgokban. Tehát, így, szerintem így néz ki jelenleg a falu közössége. De alapvetően azt gondolom, hogy aki eleve is nyitott ember, abban egy ilyen nagy nyitottság van a faluközösség felé, aki pedig eleve is ilyen elzárt, városi életet akar élni, abból számos példa van, illetve arra is számos példa van, aki csak egy kis csoporttal érintkezik és nem is akar ebből a kis csoportból kilépni, ilyesmi.” (civil szervezet)

„Ez a lazareth-i terület, ez egyébként nagyon a településtől elszeparálva van, meg ez egy új fejlesztésű rész. Illetve, igen, a Bécsi út melletti terület, az is egy kicsit a településtől elszakadva van szerintem. Lehet, hogy van egy ilyen területi elosztás is.” (lakos)

„Azt gondolom, hogy jó szemléletű a képviselőtestület, jó szemléletű az önkormányzat. Tehát, nem az erőből működünk, hanem a kompromisszum, a kommunikáció... Felmérjük az igényeket, és úgy hozunk döntést. Tehát, ez szerintem tök jó, tök jó. És, hogy egy csapat működik egyben.” (oktatás)

Az interjúalanyoknak Pilisborosjenő és a szomszédos települések közti viszonyról kevesebb információja van, kevesebb rálátásuk nyílik a falvak közti interakciókra. Néhányan felidéztek (ugyanakkor nem nevesítettek) Pilisborosjenő és Üröm közötti régi ellentétet, de elmondásuk alapján ez a konfliktus sem aktuális már. Aki valamelyest tudott nyilatkozni a kérdést illetően, úgy szummázta, hogyha néha sor kerül a környező települések együttműködésére, akkor az rendszerint barátságos és zökkenőmentes kooperációt jelent. Ilyen téren Ürömmel a legaktívabb a kapcsolat, minekután az Idősek Klubjában ellátnak Pilisborosjenőn élőket is, evégett a két település vezetése között élénkebb az interakció.

Többen elismerték, hogy a jó kapcsolatokat a pilisborosjenői önkormányzati testület nyitottsága eredményezi. A válaszadók közül sokan úgy gondolják, hogy nem csak a helyiek, de a települések közötti jó viszony ápolása és erősítése is fontos. Az együttműködés a közös programokon túl közös fejlesztési és pályázati lehetőségeket rejthet magában, amiből mindkét fél profitálhat.

„Ha valami olyan van, akkor én úgy érzem, hogy fölveszik a kapcsolatot, és a Polgármester úr nagyon nyitott ezekre a tárgyalásokra. Tehát ő rajta nem múlik semmi, emberileg is, hogy a falujáért, akárhova elmegy, akárkivel tárgyal.” (szociális terület)

„Én azt gondolom, hogy igen [kell erősíteni a települések közötti kapcsolatot]. Tehát, ezt mind, akár közlekedési szempontból, akár igazgatási szempontból, tehát, ez minden szempontból jobb. Meg, hogyha összefognak, sokkal egyszerűbben és jobban lehet bizonyos pályázatokat is indítani, megnyerni akár.” (lakos)

„Minden téren. Annyira össze van épülve a két település, már ha csak Ürömöt vesszük, ugye, mint szomszédos település, abszolút össze vannak épülve. Majdnem egy nagy település. Úgyhogy ez szerintem jó. Biztos, hogy jó lenne ilyen közös dolgokat is szervezni, közös programokat. Esetleg úgy is, hogy nem versenyezve, hogy mit tudom én, nem egy időbe rakni egy ürömi fesztivált, meg egy borosjenői fesztivált, hanem inkább keresni olyan közös dolgokat, ahol a két falu lakossága közösen is tud valami jót csinálni.” (egészségügyi ellátás)

„Üröm az, ami nagyon közeli település és nagyon szoros a viszony. Az átutazás miatt is és azért, mert nagyon sokan dolgoznak Ürömön borosjenőiek. A két falu tényleg, rengeteg dolgot kell, hogy közösen megoldjon, és rengeteg dolgot tudna is megoldani. A külső településrészek miatt pedig Solymárral érdemes jó kapcsolatot ápolni. Üröm és Pilisborosjenő között van egy kis pizskálódás azért. (...) Annyira nem vagyunk nagy település, hogy minden magán erőből megoldjunk. Az idősgondozás is jobb lenne, ha helyben lenne Pilisborosjenőn. Mind a két helyen lennie kéne egy önálló mának, ami ezeket a területeket ellátja és néha közös dolgokat összehozni.” (szociális terület)

A helyi identitás témaköre legfőképp az egyházi és a civil szervezeteknél tevékenykedő interjúalanyainknál merült fel, azonban a legtöbb beszélgetés során ugyancsak érezhető a pilisborosjenői lakosok közösségi igénye (pl. közösségi terek kialakítása, programok, rendezvények), mindemellett a település és annak környezete iránt tanúsított szeretete. Vagyis az interjúalanyok meglátásai alapján a helyiek kifejezetten kötődnek a falu értékeihez, valamint a sváb hagyományok is jelentős identitásképző erővel bírnak számukra. A településen számos

lehetőség nyílik a sváb kultúra ápolására, emellett a rendezvényeken, szakkörökön, programokon érezhetően szívesen vesznek részt a falu lakói. Ugyanakkor a település fejlődéséhez (és az elvándorlás megakadályozásához) elengedhetetlen az egyének, szervezetek és közösségek együttműködése és a helyi integráció elősegítése. Mindezt, valamint a helyi integrációt és a közösségteremtést is elősegíti az olyan kollektív értékrendszer támogatása, melynek részét képezik a kulturális értékek, hagyományok és tárgyi elemek. Ezeknek köszönhetően idővel növekszik és elmélyül a településen élők kapcsolata és erősödik a lakosok helyi identitása is.

„Hát, egy jó kirándulóhely, egy sváb község, egy katolikus község. Szerintem, ahogy elmondtam, ez a hiányosság, amire szerintem nem építünk. Illetve az, hogy ezt őrizni kell. Tehát, hogy igenis segíteni a gyerekeket, fiatalokat abban, hogy ne szégyelljék, hanem legyünk büszkék arra, hogy ez egy sváb község, akinek vannak hagyományai. És hogy a hagyományoknak a megőrzése, illetve ezeknek a gyökereknek a megőrzése fontos.” (egyház)

„Mik a gyökereink, és hogy őrizni a magyarságunkat, őrizni ezt a hitet, földélni a német nemzetiségi hagyományainkat, és ezt erősíteni a jövő nemzedékében is. És ebben segíteni őket, hogy így találják meg a helyüket, a legkisebbektől a legnagyobbakig a községünkben.” (egyház)

„Ez van mindig a zászlónkra kitűzve, hogy az épített kulturális örökséget próbáljuk megőrizni, illetve természetesen olyan kulturális és más események megszervezése, ami a falu nem csak a sváb lakosainak szól, hanem mindenkinek. Megismerjék a régi örökségünket, kultúránkat, és hát, így is álljanak a svábokhoz. Mert ugye, az egész világ változik. És változik Borosjenő is. Folyamatosan jönnek új lakosok, meghalnak a régiek, és rengeteg igény van és érdeklődés, de pont ebben a kis szűk mezsgyén próbálunk meg utat törni magunknak, hogy megismertessük a mieinket, és próbáljunk olyan rendezvényeket összehozni, ami itt, ezen a helyszínen mindenki számára hasznos lehet.” (civil szervezet)

„[A helyi közösség kapcsolatát szorosabbá tenni] mindenképpen a tájékoztatással és programok szervezésével lehet. De nekünk is, lakosoknak le kellene vetkőzni azt a berögződést, hogy ezt a vezetés nem is akarja, úgymint így marad minden örökre. Azt kell mondanunk, hogy bízunk benne és kívárujuk.” (szociális terület)

3.3.6 Értékek

A beszélgetés végén azt kértük az interjúalanyoktól, hogy mondják el, mire a legbüszkébbek Pilisborosjenőn. Sorra vettük a természeti, kulturális és gazdasági értékeket,

amelyek azon felül, hogy a lakosokra identitásképző erővel hatnak, a településen kívülről érkezők számára ugyancsak lebilincselő élményt nyújtanak.

Természeti-környezeti értékek:

- Teve-szikla
- Nagy-Kevély
- Kis-Kevély
- Köves-bérc
- Az egri vár másolata
- Erdő
- Pilis hegység
- Zsákfalu
- Túraútvonalak

„Hát, nyilván ez, hogy egy zsákfalu, tehát, hogy nincs átmenő forgalom. Itt nem vezet tovább az út, itt van a Kevély lábánál, úgyhogy nagyszerű kirándulási lehetőségek vannak. Sportolás is adott, lehet nagyokat biciklizni, futni. Vannak ilyen sportpályák, természeti adottságok.” (egészségügyi ellátás)

„Nagyon szép hely. Nincs olyan, amit egyesével lehet kiemelni, mert akkor úgy tűnne, hogy az a fontos. Nem, ez az egész egység a fontos. Egyben minden. A természeti adottságok és az emberek. És az emberek viszonya a természethez. Amiben természetesen vannak hibák, de Istenem, miben nincs!” (civil szervezet)

Gazdasági értékek:

- borkultúra
- Mandelbrot pékség
- Meditop gyógyszergyártó vállalat
- Omninvest Oltóanyagtermelő és Kutatásfejlesztő Kereskedelmi Kft.

„Hát, ugye, a Pilisborosjenő, tehát benne van a nevében is a boros. Tehát, ez a szőlőtermelés, illetve nagyon sok olyan legelő van, terület, ahol egyéb mezőgazdasági célokat lehet elérni.” (lakos)

„Büszkék is vagyunk, amikor mondjuk, látjuk az orrcseppen, hogy azt itt gyártották. Az olyan fura is, hogy azt itt gyártják az utca aljában, illetve a pékség is olyan, hogyha már az ember itt vett kenyeret, akkor már nem nagyon akar máshol kenyeret venni.” (civil szervezet)

Kulturális értékek:

- Sváb örökség
- Fesztiválok
- Bolhapiac
- Felolvasóest
- Adventi bazár
- Kerekes majális
- Jenő Szalon
- Gyerekprogramok

„Tehát egy bolhapiac, egy felolvasóest, régen, ami volt, az adventi bazár, a Jazz feszt. Ez a hajnali sörfőzős, amikor néha voltak a Selmecziéknek a koncertjei. Gyerekprogramból szerintem nincs túl sok vagy nagy választék. Talán, amikor volt a Kerekes Majális, az nagyon jó volt a gyerekeknek is. Ezek a kirándulások például, ez szerintem nagyon jó, hogyha ezt így propagálják, hogy gyerekcsoportok menjenek minél többet az erdőbe és legyenek kinn a szabadban. Szerintem nem kell ettől nagyobb valami. A kis dolgok szerintem sokkal jobbak, mintha valamit nagyon kicifrázunk...” (oktatás)

„Itt nagyon nyitottak az emberek, szerintem mindenre. Ahol színvonalas, klassz rendezvények vannak, ahol emberek össze tudnak jönni, ott megjelenik a falu is szerintem. És hogy miért? Mert jó együtt, mert jó találkozni, mert jó színvonalas programon együtt tölteni időt, szerintem pusztán ezért.” (civil szervezet)

„Gyönyörű ez a terület. Ezeket jobban ki kellene használni és a turistaforgalomból bevételt szerezni. Ki lehetne építeni akár egy egészen komoly parkolórendszert, kiszolgálórendszert úgy, hogy aki ide jön, tudja, hogy itt mi minden várja őt.” (szociális terület)

4 Összefoglalás, javaslatok

Mind a lakossági kérdőívezés, mind az intézményvezetőkkel készített interjúk során arra kerestük elsősorban a választ, hogy a helyiek hogyan érzik magukat Pilisborosjenőn, illetve, hogy milyen tényezők mentén válhatnának még inkább gördülékenyebbé, kényelmesebbé számukra a hétköznapi élet a településen. Ezen felül felmértük a település szociális és egészségügyi helyzetét, továbbá megvizsgáltuk a lakosok igényeit is ezen (és sok más) területen. A narratívákból, valamint a kérdőívekben rögzített válaszok összességéből javaslatokat fogalmaztunk meg annak érdekében, hogy segítséget nyújtsunk a döntéshozók számára a jövőbeli szakpolitikai és településfejlesztési irányok meghatározásában. Ezeket a javaslatokat, főbb pontokat alább ismertetjük:

Érdemes elősegíteni (esetleg valamilyen platformot létrehozni e célból) a pilisborosjenői szervezetek, intézmények informális tájékozási felületét. Az interjúk alapján szoros az együttműködés a különböző intézmények között, sokszor úgy jutnak el az érintettekhez az illetékesek, hogy nem hivatalos formában értesülnek a beavatkozási és segítségnyújtási lehetőségről. Mindezek alapján ajánlott a szomszédsági kapcsolatokra való építés a szociális jelzőrendszer keretei között.

Azonban nem csupán a szervezetek kapcsolatát szükséges erősíteni, hanem – az eddigi gyakorlathoz hasonlóan – az önkormányzat és a helyi intézmények közötti párbeszédet ugyancsak támogatni kell.

A narratívák alapján az intézmények jellemzően helyhiánnyal küzdenek, ennél fogva – a lehetőségekhez mérten – célszerű a bővítést és a beruházásokat, vagy a nagyobb épületbe költözést elősegíteni a szervezetek hatékony működése érdekében. (pl. csoportfoglalkozások, tanórák, konzultációk megtartására alkalmas helyek rendelkezésre állása) Ennek okán szükséges a kulcsfontosságú intézmények számára saját ingatlanulajdon biztosítása.

A helyi intézmények és szervezetek céljait, feladatkörét minél szélesebb körben ismertetni szükséges a lakosokkal, hogy tudják, szükség esetén kihez fordulhatnak. Mindemellett bizonyos esetekben segítséget nyújthat az egészségügyi és szociális szolgáltatások „házhozszállítása”. Továbbá az egyházak közösségi és szociális funkcióinak ösztönzésével, támogatásával még szélesebb réteget lehetne megszólítani és elérni.

Az intézményeket fizikailag is elérhetővé kell tenni a lakosok számára. Ennek egyik megoldása lehet a tömegközlekedés hozzáigazítása a bővülő intézményrendszerhez. (pl. parkolóhelyek kialakítása a rendelők előtt, buszmegállók áthelyezése, a mozgásukban korlátozottak számára adott esetben „sofőrszolgálat” megszervezése, biztonságos gyalogos közlekedésre alkalmas útvonalak kialakítása)

Azonban nem csak a településen belüli közlekedést célszerű megreformálni, hanem magát Pilisborosjenőt is elérhetőbbé szükséges tenni. Egy településen nem csak az élhetőség, hanem annak elérhetősége is fontos, mind a helyiek, mind az odatelepülők és a turisták számára. A kiépített és sűrűn közlekedő buszjárat, valamint a jó minőségű úthálózat nem csak az ingázást könnyíti meg, hanem egyúttal fellendítheti a turizmust is. Pilisborosjenő esetében mindez ugyancsak jelentőséggel bírhat a külső és belső településrészek összekapcsolásában.

Az interjúalanyaink valamennyien Pilisborosjenő szociális és egészségügyi szférájában tevékenykedő személyek, így szoros kapcsolatot ápolnak a helyiekkel, továbbá érdeemben rálátnak ezekre a területekre. Ennélfogva képesek voltak azonosítani egy olyan helyi csoportot, melynek tagjai jellemzően az idősebb, rosszabb anyagi körülmények között élők közül kerülnek ki. Körükben gyakran felüti a fejét az alkoholizmus, melynek azonosítása és kezelése szükséges beavatkozási ponttá válhat. Ezenfelül a prevencióra is nagy hangsúlyt kell fektetni.

A kutatás során kirajzolódott továbbá, hogy az egyes településrészek közötti összeköttetés nem kielégítő, sem a közlekedést, sem az információáramlást, sem a szolgáltatások elérésének lehetőségét illetően, így szükséges a külső településrészen élőket jobban a pilisborosjenői közösségbe integrálni. Azonban nem csupán a kieső területen élőket, hanem a jó módú beköltözőket ugyancsak célszerű bevonni a civil és szociális életbe. Ennek hatékony eszközei lehetnek a közösségi integrációt segítő programok vagy olyan kollektív célok meghatározása, melyek „összehozzák” a falu lakosait.

Pilisborosjenő kifejezetten vonzó agglomerációs település és lakhatási alternatíva, ez a (többségében fővárosi, jobb anyagi körülményekkel rendelkező) betelepülők egyre növekvő számában is megmutatkozik. A helyiek kedvelik a község zsákfalú jellegét és kifejezetten büszkék a természeti környezetre. Ennek megőrzéseként sokan az építkezések és népességnövekedés megállítását javasolják.

Pilisborosjenő bővelkedik természeti és kulturális értékekben, a helyi büszkeségeket, adottságokat láthatóvá kell tenni. A marketingtevékenység fejlesztésével; az értékek különböző platformokon történő megjelenítésével és reklámozásával tovább növelhető a település imázsa és még inkább vonzó turisztikai célponttá válhat.

Hasznossági megfontolásból célszerű építeni a turizmusra a településen, a látogatók számára egyúttal vonzó infrastruktúrát megteremteni. A település természeti és épített értékei mentén növekvő turizmus szükségszerűen magával hoz különböző fejlesztési igényeket. Ezekből a kapcsolódó turisztikai fejlesztésekből azonban nem csak közvetve (település bevételei), hanem közvetlenül is profitálna a helyi közösség (új szolgáltatások megjelenése, közlekedési beruházások), minekután ezek a fejlesztések szorosan kapcsolódhatnak a mindennapi élethez. Ennélfogva a vendéglátóipari egységek, közlekedési lehetőségek és szálláshelyek kialakításának támogatása fontos feladata lehet az önkormányzatnak.

Továbbá célszerű lehet különböző turisztikai programcsomagok kialakítása a településen, építve a kirándulási lehetőségekre, a sváb hagyományokra és a helyi borkultúrára (aktív turizmus, faluturizmus, borturizmus).

Az a kutatás során egyértelműen kirajzolódott, hogy a Pilisborosjenőn élők összességében elégedettek a falu által nyújtott szolgáltatásokkal, azonban szükség van infrastrukturális, egészségügyi és az élet mindennapjaihoz tartozó szolgáltatások fejlesztésére. Néhány tényezőt leszámítva (pl. közlekedés, utak minősége, parkolási lehetőségek) szeretnek itt élni a helyiek, azonban pár javaslattal éltek, melyekkel szerintük még élhetőbbé válhatna Pilisborosjenő.

- Az egészségügyi szolgáltatás kiterjesztése (pl. fogászat, bőrgyógyászat, nőgyógyászat, pszichológiai tanácsadás), széles körben elérhetővé tétele és „dolgozóbarát” nyitvatartása
- Idősgondozás és gyermekorvosi szolgáltatások bővítése
- Szűrő- és laborvizsgálatok helyben elérhetővé tétele, akár mobil megoldással
- Tömegközlekedés megreformálása; új megálló a településen, valamint éjszakai járatok kialakítása, valamint a közlekedés javítása Budapest és Pilisvörösvár felé.
- Kulturális élet fellendítése; klubok, közösségi rendezvények
- Sportolási lehetőségek bővítése; konditerem, uszoda, különböző célcsoportokat megszólító torna, többfunkciós szabadtéri sportpályák és fedett rendezvényhelyszínek létesítése, továbbá kerékpárutak, kirándulóútvonalak és futópályák fejlesztése, kiegészítő szolgáltatásokkal

- Mindennapi szolgáltatások kiszélesítése; kávézó, étkezde, élelmiszerbolt, hentes, termelői piac, fodrászat, optika, emellett közepes árszínvonalú vállalkozások, szolgáltatások támogatása (a szociális feszültségek csökkentése érdekében)

Pilisborosjenő lakossága több szempontból diverzifikált (óslakosok/betelepülők, külső/belső településrészekben élők, fiatalok/idősek), a csoportok közötti szakadékot főként közösségépítést célzó programokkal, valamint a felek közötti párbeszéd lehetővé tételével lehet áthidalni. Vagyis a közösség számára meghatározó az informális kapcsolatokra való építés programok, illetve rendezvények kapcsán.

Ezen felül nem csak a helyiek, hanem a környező települések közötti jó viszony ápolása és elősegítése is fontos, legfőképp az Örömmel való intézményi kapcsolatok erősítése és összehangolása bír különös jelentőséggel. A közös programok mellett a közös fejlesztési irányvonalak meghatározásában és a közös pályázatok beadásában lehet kiemelkedő szerepe az együttműködésnek.

A kérdőíves felmérésből egyértelműen kiderült, hogy a válaszadók kétharmada szerint fontos Pilisborosjenőn a munkahelyteremtés. Ennélfogva a település vezetőségének kiemelt feladatává válhat a munkalehetőségek biztosítása. Ennek kínálkozó módja lehet a turizmus fellendítésével járó vendéglátás, szállásadás és túravezetés, akár a helyi lakosság képzésével, átképzésével megvalósítva. A válaszadók bő egyharmada (37 százaléka) úgy gondolja, hogy a felnőttképzés, továbbképzés és átképzés segítése és támogatása eredendően az önkormányzat feladata, ennélfogva minden bizonnyal a helyiek pozitív fogadtatásában részesülnének Pilisborosjenőn az ez irányú törekvések, pályázatok.

5 Felhasznált irodalom

Bartke István (2007): A társadalom és gazdaság települési (térbeli) koncentrációja, ennek hatásai és megítélése. In: *Akadémiai Értesítő – Magyar Tudomány*, 168. évf. 6. szám, p. 730–739.

Bojár Iván András (2018): *Pilisborosjenő településképi arculati kézikönyv 2018*. Pilisborosjenő. <https://pilisborosjeno.hu/wp-content/uploads/2020/04/TAK.pdf>

Egyedné Gergely Júlia (2014a): Esettanulmányok. Pilisborosjenő. In: Az önkormányzatok lehetőségei a szuburbanizációs folyamatok alakításában. A szuburbanizációs hatások térbeli megjelenése és a különbségek mögötti lehetséges okok vizsgálata a Budapesti Agglomeráció példáján. Budapest, Budapest Corvinus Egyetem p. 143–168. <https://core.ac.uk/download/pdf/153149842.pdf>

Egyedné Gergely Júlia (2014b): Településvezetés és szuburbanizáció = Local governments and suburbanization. In.: *Tér és társadalom*, 28.évf. 4. sz., 138–155.o.

Fekete Gábor (1974): Örömtől Pilisborosjenőig. In: *Budapest*, 12. évf. 10. szám, p. 10–13.

Károlyi János – Schuchmann Péter (2010): *Pilisborosjenő településfejlesztési célkitűzéseinek felülvizsgálata és módosítása*. Budapest, PESTTERV. https://pilisborosjeno.hu/images/documents/Telepulesr/2018/telepulesfejl_konc_kieg_2010.pdf

Köszegfalvi György (1994): A településfejlődés új feltételei. In: *Tér és Társadalom*, 8. évf. 3–4. sz., p. 49–62 [http://real.mtak.hu/118052/1/312-Tanulm%C3%A1nysz%C3%B6veg-624-1-10-20110806.pdf](http://real.mtak.hu/118052/1/312-Tanulm%C3%A1ny%3%A1nysz%C3%B6veg-624-1-10-20110806.pdf)

https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0006.html (letöltés ideje: 2021.11.24.)

https://www.ksh.hu/stadat_files/jov/hu/jov0042.html (letöltés ideje: 2021.11.22.)

<https://statinfo.ksh.hu/Statinfo/index.jsp> (letöltés ideje: 2022.05.05)

<https://pilisborosjeno.hu/hirek/pilisborosjeno-lakossaganak-korosszetetele/> (letöltés ideje: 2021.11.08.)

<https://pilisborosjeno.hu/falunkrol/pilisborosjeno-tortenete/> (letöltés ideje: 2021.11.08.)

6 Melléklet: Lakossági kérdőív (személyes)

Kitöltés kezdete: 2021.07. (nap) (óra) (perc)

Kitöltés befejezése: 2021.07. . (nap) (óra) (perc)

Kérdezőbiztos neve:

Kérdezőbiztos kódja:

--	--	--	--	--	--

Kérdőív sorszáma:

--	--	--

Cím sorszáma:

--	--	--

Településrész sorszáma:

--	--

Pilisborosjenő

Kutatási kérdőív

Tisztelt Hölgem/Uram!

XY, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem szociológia szakos hallgatója vagyok. A képzés részeként terepmunkát végzünk – idén Pilisborosjenő önkormányzata megbízásából készítünk felmérést a településen élők körében. A kérdőív keretei között a válaszadóknak lehetősége nyílik elmondani tapasztalataikat és véleményüket néhány fontos helyi témához kapcsolódóan. A válaszadás nagyjából 30 percet vesz igénybe és önkéntes alapon, anonim módon történik – az elemzés során az adatokat összegzetten dolgozzuk föl, a kérdezett személye nem lesz azonosítható. Amennyiben Ön ebben az ingatlanban él (és betöltötte a 18. életévét), kérem, segítse munkámat válaszaival!

A felkeresett háztartás lakói közül születésnapj kulccsal választjuk ki azt a személyt, akivel az interjút készítjük. Azzal kell az interjút készítenem, akinek a születésnapja a megkérdezés napjától számítva előre a legközelebb esik. Meg tudja mondani, hogy ki ez a személy a háztartásban?

Kezdhethetjük?

Bármilyen további kérdés vagy észrevétel esetén keresse a kutatás vezetőjét, Dr. Pillók Pétert! Elérhetősége: pillok.peter@btk.ppke.hu

Szociodemográfia

K1. A válaszadó neme:

NE KÉRDEZD, CSAK JELÖLD!

- 1) Férfi
- 2) Nő

K2. Melyik évben született Ön?

RÖGZÍTSD AZ ÉVSZÁMOT!

..... (évszám)

--	--	--	--

K3. Mi az Ön legmagasabb, befejezett iskolai végzettsége?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Nyolc osztályos általános iskola vagy alacsonyabb
 - 2) Szakiskola vagy szakmunkásképző, érettségi nélkül
 - 3) Középiskolai érettségi
 - 4) Érettségire épülő szakképzés, technikum
 - 5) Főiskolai vagy egyetemi diploma vagy magasabb
99. Nem tudja / Nem válaszol

K4. Mi az Ön családi állapota?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Hajadon/Nőtlen
 - 2) Élettársi kapcsolatban él
 - 3) Házas
 - 4) Elvált
 - 5) Özvegy
99. Nem tudja / Nem válaszol

Háztartás összetétele, ingatlanviszonyok

K5. Önt is beleértve, összesen hányan élnek ebben a háztartásban?

RÖGZÍTSD A VÁLASZT!

..... fő

99. Nem tudja / Nem válaszol

K6. Ebből hányan vannak...?

RÖGZÍTSD A VÁLASZOKAT!

1. ...a rendszeres jövedelemmel rendelkezők?

..... fő

99. Nem tudja / Nem válaszol

2. ...az eltartottak?

..... fő

99. Nem tudja / Nem válaszol

3. ...a 60 év felettek?

..... fő

99. Nem tudja / Nem válaszol

4. ...a rokkantnyugdíjasok?

..... fő

99. Nem tudja / Nem válaszol

Ürömi Idősek Klubja

CSAK AKKOR KÉRDEZD, HA K6.3 VAGY K6.4 > 0!

K7. Van-e az Ön háztartásában olyan személy, aki igénybe veszi az önkormányzat által megbízott ürömi Idősek Klubja szolgáltatásait?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Van
- 2) Nincs

99. Nem tudja / Nem válaszol

CSAK AKKOR KÉRDEZD, HA K7 > 1!

K8. Mi az oka, hogy nem veszi(k) igénybe az ürömi Idősek Klubja szolgáltatásait?

RÖGZÍTSD A VÁLASZT!

.....
.....
.....
.....
.....

99. Nem tudja / Nem válaszol

CSAK AKKOR KÉRDEZD, HA K6.3 VAGY K6.4 > 0!

K9. Igénybe venné(k)-e vagy sem az Idősek Klubja szolgáltatásait, ha azok Pilisborosjenőn is elérhetők volnának?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Biztosan igen
- 2) Valószínűleg igen
- 3) Valószínűleg nem
- 4) Biztosan nem

99. Nem tudja / Nem válaszol

CSAK AKKOR KÉRDEZD, HA K7 = 1)!

K10. Összességében mennyire elégedett(ek) vagy sem – tudomása szerint az azokat igénybe vevő személy(ek) a háztartáson belül – az ürömi Idősek Klubja szolgáltatásaival?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Egyáltalán nem
- 2) Inkább nem
- 3) Inkább igen
- 4) Teljes mértékben

99. Nem tudja / Nem válaszol

K11. Hány gyermeke van összesen?

RÖGZÍTSD A VÁLASZT! IDE SZÁMÍT AZ ÖRÖKBEOGADOTT, NEVELT GYERMEK IS.

..... fő

99. Nem tudja / Nem válaszol

Gyermekelhelyezés

CSAK AKKOR KÉRDEZD, HA K11 > 0!

K12. Abban az esetben, hogyha további, magánbölcsődei férőhelyek nyílnának Pilisborosjenőn, igénybe vennék-e Önök?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Biztosan igen
- 2) Valószínűleg igen
- 3) Valószínűleg nem
- 4) Biztosan nem

66. Nincs bölcsődés vagy közel bölcsődés életkorú gyermekük

99. Nem tudja / Nem válaszol

K13. Abban az esetben, hogyha további, magánóvodai férőhelyek nyílnának Pilisborosjenőn, igénybe vennék-e Önök?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Biztosan igen
- 2) Valószínűleg igen
- 3) Valószínűleg nem
- 4) Biztosan nem

66. Nincs óvoda vagy közel óvoda életkorú gyermekük

99. Nem tudja / Nem válaszol

K14. A gyermek(ek) nyári felügyelete okoz-e vagy sem gondot anyagiilag?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Igen
- 2) Nem

99. Nem tudja / Nem válaszol

K15. Háztartásában, ahol életvitelszerűen él, kik élnek még Önön kívül?

(Több válasz lehetséges.)

NE OLVASD FEL, CSAK JELÖLD – KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT!

- 1) Kizárólag egyedül él ebben az ingatlanban *KIZÁRJA A TÖBBI VÁLASZLEHETŐSÉGET*
- 2) Párkapcsolati partnere / házastársa
- 3) Gyermeke(i)
- 4) Az Ön és/vagy párja szülője/szülei
- 5) Unokája/unokái
- 6) Más családtag(ok) / rokon(ok)
- 7) Másvalaki(k), nem rokon(ok) (barát, ismerős, munkatárs, albérlőtárs stb.)

99. Nem tudja / Nem válaszol

K16. Ez az ingatlan...?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) ...részben vagy egészben saját tulajdon?

2) ...a háztartásban élő másik személy tulajdona?

3) ...magánszemélytől bérelt ingatlan?

4) ...önkormányzati tulajdonú ingatlan?

5) Egyéb, éspedig:

.....

.....

99. Nem tudja / Nem válaszol

K17. Milyen állatokat tartanak?

(Több válasz lehetséges.)

NE OLVASD FEL, CSAK JELÖLD – KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT! LŐNÁL STB. AZ ALAPJÁN JELÖLD, HOGY MILYEN CÉLBŐL TARTJÁK AZ ÁLLATOT!

1) Házi kedvence(ke)t

2) Haszonállato(ka)t

3) Egyiket sem *KIZÁRJA A TÖBBI VÁLASZLEHETŐSÉGET*

99. Nem tudja / Nem válaszol

Munkavállalás, közlekedés

K18. Mi az Ön jelenlegi (vagy ha most nem dolgozik, legutóbbi) foglalkozása, beosztása?

NE OLVASD FEL, CSAK JELÖLD – KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

1) Még sosem dolgozott

Önálló, vállalkozó (tulajdonos vagy résztulajdonos):

2) Gazdálkodó, őstermelő (mezőgazdaságban)

3) Fizikai munkát is végző kisvállalkozó (iparos, kereskedő)

4) Szellemi szabadfoglalkozású

5) Egyéb vállalkozó

Alkalmazott vezető:

6) Felső vezető (osztályvezető felett)

7) Középszintű vezető (osztályvezető)

8) Alsó vezető (osztályvezető alatt)

9) Közvetlen termelésirányító („kék galléros”, beosztottakkal, például művezető)

Alkalmazott szellemi:

10) Diplomához kötött szellemi foglalkozású

11) Egyéb szellemi (diploma nélküli) foglalkozású

Alkalmazott fizikai és egyéb:

12) Szakmunkás (nem mezőgazdasági)

13) Betanított munkás (nem mezőgazdasági)

14) Segédmunkás (nem mezőgazdasági)

15) Mezőgazdasági fizikai

16) Közmunkás

17) Diákmunkás

99. Nem tudja / Nem válaszol

K19. Mi az Ön munkaerőpiaci státusza a következők közül?

(Több válasz lehetséges.)

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT!

1) Alkalmazott → KÉRDEZD A K20-AT ÉS A K21-ET IS!

2) Vállalkozó → KÉRDEZD A K20-AT ÉS A K21-ET IS!

3) Nyugdíjas

4) Tanuló

5) GYES-en, GYED-en van

6) Háztartásbeli

7) Munkanélküli

8) Egyéb, éspedig:

.....

.....

99. Nem tudja / Nem válaszol

CSAK AKKOR KÉRDEZD, HA K19-NÉL VÁLASZTOTTA AZ 1)-EST VAGY A 2)-EST!

K20. Hol található a munkahelye (ahol rendszerint dolgozik, függetlenül a koronavírus-járványtól)?

NE OLVASD FEL, CSAK JELÖLD – KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

1) Budapest

2) Pilisborosjenő

3) Üröm

4) Solymár

5) Pilisvörösvár

6) Budakalász

7) Pomáz

8) Egyéb, éspedig:

.....

99. Nem tudja / Nem válaszol

CSAK AKKOR KÉRDEZD, HA K19-NÉL VÁLASZTOTTA AZ 1)-EST VAGY A 2)-EST!

K21. Körülbelül mennyi időt vesz igénybe az otthonából eljutni a munkahelyére?

RÖGZÍTSD AZ UTAZÁS IDŐTARTAMÁT (CSAK ODA), PERCBEN – HA IDŐINTERVALLUMOT MOND, AZ ÁTLAG ALAPJÁN RÖGZÍTSD AZ ÉRTÉKET!

..... perc

99. Nem tudja / Nem válaszol

--	--	--

K22. Megítélése szerint mennyire lehet az Ön végzettségének megfelelő munkát találni Pilisborosjenőn?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Egyáltalán nem
- 2) Inkább nem
- 3) Inkább igen
- 4) Teljes mértékben

99. Nem tudja / Nem válaszol

K23. Ön szerint mennyire szükséges vagy sem további munkahelyeket létesíteni Pilisborosjenőn?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Egyáltalán nem
- 2) Inkább nem
- 3) Inkább igen
- 4) Teljes mértékben

99. Nem tudja / Nem válaszol

K24. Jellemzően milyen módon közlekedik Ön a mindennapokban (a koronavírus-járványtól függetlenül)?

(Több válasz lehetséges.)

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT!

- 1) Gyalogosan
- 2) Kerékpárral (vagy más, emberi erővel hajtott eszközzel)
- 3) Motorkerékpárral
- 4) Személyautóval (vagy tehergépjárművel, traktorral stb.)
- 5) Vasúttal
- 6) Volánbusszal (helyközi vagy távolsági)
- 7) Budapesti (és -környéki) tömegközlekedéssel
- 8) Egyéb, éspedig:

.....
.....

99. Nem tudja / Nem válaszol

Földrajzi mobilitás, helyidentitás

K25. Mióta él Ön Pilisborosjenőn?

RÖGZÍTSD AZ ÉVSZÁMOT! HA NEM TUD PONTOS ÉVSZÁMOT MONDANI, KÉRD, HOGY HATÁROZZA MEG NAGYJÁBÓL – INTERVALLUM ESETÉN RÖGZÍTSD A VÁLASZT AZ ÁTLAG ALAPJÁN! HA VISSZAKÖLTÖZŐ, A LEGUTÓBBI, PILISBOROSJENŐRE VALÓ KÖLTÖZÉS ÉVSZÁMÁT ÍRD BE!

..... (évszám)

99. Nem tudja / Nem válaszol

--	--	--	--

K26. Miért költözött Pilisborosjenőre?

(Több válasz lehetséges.)

NE OLVASD FEL, CSAK JELÖLD – KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT!

- 1) Természeti környezet
- 2) Épített környezet (nevezetességek stb.)
- 3) Közbiztonság
- 4) Köztisztaság
- 5) Infrastruktúra (közművek, úthálózat, közlekedés stb.)
- 6) Hangulat (falusias/városias környezet, közösségi élet stb.)
- 7) Sváb identitás (a településé és/vagy a válaszadóé)
- 8) Elhelyezkedés (a főváros közelsége, agglomeráció stb.)
- 9) Ingatlan tulajdonságai (ár, telekméret, kialakítás stb.)
- 10) Munkalehetőség (munkavállalás helyben vagy a közelben)
- 11) Korábbi tapasztalat (visszaköltözés, megelőző helyismeret stb.)
- 12) Személyes ajánlás (családtag, barát vagy ismerős által)
- 13) Reklám, ajánlat (ingatlanos ajánlotta, hirdetésben látta stb.)
- 14) Egyéb, éspedig:

15) Mindig is itt élt **KIZÁRJA A TÖBBI VÁLASZLEHETŐSÉGET**

99. Nem tudja / Nem válaszol

K27. Mennyire érzi magát otthon vagy sem Pilisborosjenőn?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Egyáltalán nem
- 2) Inkább nem
- 3) Inkább igen
- 4) Teljes mértékben

99. Nem tudja / Nem válaszol

Helyismeret, integráció

K28. Hallott-e már a következő, Pilisborosjenőn működő szervezetekről, közösségekről, illetve részt vett-e Ön vagy – tudomása szerint – a háztartás valamely tagja valamilyen, általuk szervezett programon, eseményen?

Kérem, mindegyikről mondja meg, hogy hallott-e róla, és ha igen, részt vettek-e valamilyen eseményen!

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT!

	1) Nem hallott róla	2) Hallott róla, de nem vettek részt	3) Részt vettek	99) NT/NV
2097 Csoport Egyesület	1	2	3	99
Nebuló – a pilisborosjenői iskolásokért Alapítvány	1	2	3	99
Kevélyhegyi Dalkör	1	2	3	99
Pilisborosjenő Weindorf Önkéntes Tűzoltó Egyesület	1	2	3	99
Pilisborosjenői Szent Vid és a 14 segítő szent plébánia	1	2	3	99
Üröm–Pilisborosjenői Református Társegyházközség	1	2	3	99
Nyugdíjas klub	1	2	3	99
Ifjúsági klub	1	2	3	99
Pilisborosjenői Utánpótlás Sport Club Egyesület	1	2	3	99
Pilisborosjenői Polgárőr Egyesület	1	2	3	99
Kerekes Néptáncegyüttes	1	2	3	99
Deutschklub Pilisborosjenő – Weindorf Egyesület	1	2	3	99

K29. Hallott-e már a következő, Pilisborosjenőn elérhető egészségügyi és szociális intézményekről, illetve igénybe vette- Ön vagy – tudomása szerint – a háztartás valamely tagja valamely szolgáltatásukat?

Kérem, mindegyikről mondja meg, hogy hallott-e róla, és ha igen, igénybe vettek-e valamilyen szolgáltatást!

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT!

	1) Nem hallott róla	2) Hallott róla, de nem vették igénybe	3) Igénybe vették	99) NT/NV
Egészségház	1	2	3	99
Gyógyszertár	1	2	3	99
Felnőtt háziiorvosi rendelő	1	2	3	99
Gyermek háziiorvosi rendelő	1	2	3	99
Háziiorvosi ügyelet	1	2	3	99
Fogorvosi rendelő helyben (magán)	1	2	3	99
Fogorvosi rendelő (államilag támogatott, Ürömön)	1	2	3	99
Fül-orr-gégészeti szakrendelés (magán)	1	2	3	99
Fizioterápia (magán)	1	2	3	99
Védőnői szolgálat	1	2	3	99
Ortopéd rendelés (magán)	1	2	3	99
Otthoni szakápolás és hospice szolgálat (magán)	1	2	3	99
Család- és Gyermejkölési Szolgálat	1	2	3	99
Nagycsaládosok Országos Egyesülete (NOE) Pilisborosjenői Csoportja	1	2	3	99
A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Pilisborosjenői csoportja (adománybolt)	1	2	3	99

Baba–mama klub	1	2	3	99
----------------	---	---	---	----

Általános szolgáltatások, településválasztás, igények

K30. Milyen szolgáltatások kialakítására, fejlesztésére volna leginkább szükség Ön szerint Pilisborosjenőn?

RÖGZÍTSD A VÁLASZT!

.....

.....

.....

.....

66. Nincs ilyen

99. Nem tudja / Nem válaszol

Jóllét, sport

K31. Mennyire elégedett Ön összességében a jelenlegi életével?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

1) Egyáltalán nem

2) Inkább nem

3) Inkább igen

4) Teljes mértékben

99. Nem tudja / Nem válaszol

K32. Milyen rendszerességgel sportol?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Naponta
- 2) Hetente többször
- 3) Hetente
- 4) Havonta többször
- 5) Havonta
- 6) Ritkábban
- 7) Soha → UGORJ A K35-RE!

99. Nem tudja / Nem válaszol → UGORJ A K35-RE!

K33. Mennyire elégedett vagy sem a Pilisborosjenőn elérhető sportolási lehetőségekkel?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Egyáltalán nem
- 2) Inkább nem
- 3) Inkább igen
- 4) Teljes mértékben

99. Nem tudja / Nem válaszol

K34. Milyen sportolási lehetőségek kialakítására, fejlesztésére volna leginkább szükség Ön szerint Pilisborosjenőn?

RÖGZÍTSD A VÁLASZT!

.....

.....

.....

.....

.....

66. Nincs ilyen

99. Nem tudja / Nem válaszol

Oktatás**K35. Ön szerint az önkormányzatnak feladata-e vagy sem a következők biztosítása – és ha feladata, szükséges-e a meglévő lehetőségek bővítése?**

Kérem, mindegyikről mondja meg, hogy az önkormányzat feladata-e azok biztosítása, és ha igen, szükséges-e Ön szerint a lehetőségek bővítése!

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT!

	1) Nem az önkormányzat feladata	2) Önkormányzati feladat – és elegendők a meglévő lehetőségek	3) Önkormányzati feladat – és bővítenők a lehetőségek	99) NT/NV
Tanulmányi ösztöndíjak, tanulmányi támogatások biztosítása helyi diákoknak	1	2	3	99
Tanórán kívüli oktatási lehetőségek biztosítása helyi diákoknak (például felkészítők, nyelvtanfolyamok, szaktanfolyamok)	1	2	3	99
Felnőttképzés, továbbképzés, átképzés segítése, támogatása	1	2	3	99

Egészségi állapot, egészségügyi szolgáltatások

K36. Hogyan értékeli Ön az egészségi állapotát?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Nagyon rossz
- 2) Inkább rossz
- 3) Inkább jó
- 4) Nagyon jó
- 99. Nem tudja / Nem válaszol

K37. Van-e...?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

1. ...Önnek valamilyen tartós betegsége, sérülése?

- 1) Van
- 2) Nincs
- 99. Nem tudja / Nem válaszol

2. ...Önnek olyan problémája, amire rendszeresen kell gyógyszert szednie?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Van
- 2) Nincs
- 99. Nem tudja / Nem válaszol

3. ...a háztartásban olyan személy, aki egészségi állapota miatt kezelésre vagy támogatásra szorul?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Van
- 2) Nincs
- 99. Nem tudja / Nem válaszol

K38. Szokott-e Ön járni...?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

1. ...szűrővizsgálatokra?

- 1) Igen, rendszeresen
- 2) Igen, alkalmanként
- 3) Nem, még soha nem volt
- 99. Nem tudja / Nem válaszol

2. ...egészségügyi kezelésekre?

- 1) Igen, rendszeresen
- 2) Igen, alkalmanként
- 3) Nem, még soha nem volt
- 99. Nem tudja / Nem válaszol

K39. A koronavírus-járvány kezdete óta növekedtek vagy csökkentek-e az Önt érő pszichés, lelki-mentális terhek (stressz, szorongás stb.)?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Nagymértékben nőttek
- 2) Kismértékben nőttek
- 3) Nem változott a mértékük
- 4) Kismértékben csökkentek
- 5) Nagymértékben csökkentek
- 99. Nem tudja / Nem válaszol

K40. Igénybe venne-e vagy sem valamilyen pszichológiai tanácsadást, segítségnyújtást?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Biztosan igen
- 2) Valószínűleg igen
- 3) Valószínűleg nem
- 4) Biztosan nem
- 99. Nem tudja / Nem válaszol

K41. Mennyire elégedett vagy sem a Pilisborosjenőn elérhető egészségügyi szolgáltatásokkal?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Egyáltalán nem
- 2) Inkább nem
- 3) Inkább igen
- 4) Teljes mértékben
- 99. Nem tudja / Nem válaszol

K42. Milyen egészségügyi szolgáltatás vagy ellátás kialakítására, fejlesztésére volna leginkább szükség Ön szerint Pilisborosjenőn?

RÖGZÍTSD A VÁLASZT!

.....

.....

.....

.....

.....

- 66. Nincs ilyen
- 99. Nem tudja / Nem válaszol

Peremhelyzetben lévők, szociális szolgáltatások

K43. Kapott már szociális jellegű segítséget az önkormányzattól, akár pénzben, akár más formában?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT! RÖGZÍTSD A SZÖVEGES VÁLASZT, HA KAPOTT VALAMILYEN SEGÍTSÉGET!

- 1) Igen, éspedig:
.....
.....
.....
.....
- 2) Nem
- 99. Nem tudja / Nem válaszol

K44. Van-e az Ön háztartásában olyan személy, aki tartósan ápolásra szorul?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Van, és kap segítséget az önkormányzattól
- 2) Van, de nem kap segítséget az önkormányzattól
- 3) Nincs
- 99. Nem tudja / Nem válaszol

CSAK AKKOR KÉRDEZD, HA K44 < 3)!

K45. Volna-e vagy sem szüksége – a meglévőkön kívül – valamilyen segítségre az önkormányzattól?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT! RÖGZÍTSD A SZÖVEGES VÁLASZT, HA AZ ÁPOLÁSRA SZORULÓ SZEMÉLYNEK VAGY ENNEK KAPCSÁN A VÁLASZADÓNAK SZÜKSÉGE VOLNA VALAMILYEN SEGÍTSÉGRE!

- 1) Igen, éspedig:
-
-
-
-
- 2) Nem
99. Nem tudja / Nem válaszol

K46. Részesült-e az elmúlt 12 hónapban valaki a családtagok közül a következő, természetbeni ellátásokból vagy személyes szolgáltatásokból?

(Több válasz lehetséges.)

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT!

- 1) Közgógyellátás
- 2) Szociális étkeztetés
- 3) Családsegítés, gondozás családsegítőtől vagy gyermekjóléti szolgálatától
- 4) Élelmiszer, tüzelőjuttatás
- 5) Fogyatékosokat támogató szolgálat, fogyatékosok nappali intézménye
- 6) Adósságkezelési szolgáltatás
- 7) Tankönyv, gyermekintézmény térítési díjának átvállalása (ingyenes étkezés)
- 8) Otthonápolási díj
- 9) Otthonápolási szolgáltatás
99. Nem tudja / Nem válaszol

K47. Igényelné-e Ön, amennyiben volna rá lehetőség, hogy...?

(Több válasz lehetséges.)

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT; AMELYEKRE IGÉNYE LENNE!

- 1) ...segítsenek a napi bevásárlásban?
- 2) ...segítsenek a hétköznapi ügyintézésben?
- 3) ...házhoz szállítsanak ebédet?
- 4) ...társaságba járhasson, programokon vehessen részt?
- 5) ...beköltözhesse egy idősek otthonába?
- 6) ...segítsenek a tűzifa beszerzésben, behordásában?
99. Nem tudja / Nem válaszol

K48. Honnan szokott tájékozódni a településen elérhető szociális ellátásokról, támogatásokról, juttatásokról?

(Több válasz lehetséges.)

NE OLVASD FEL, CSAK JELÖLD – KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT!

- 1) Pilisborosjenői Hírmondó
- 2) Zsákfalvi Riporter
- 3) Az Önkormányzat honlapja
- 4) Az Önkormányzat Facebook-oldala
- 5) Civil szervezetek honlapja, közösségi oldala
- 6) 2097 Falufórum (Facebook-oldal)
- 7) Családtag, barát, ismerős (személyes beszélgetések)
- 8) Utcai plakát, hirdetőtábla, szórólap
- 9) Egyéb, éspedig:
-
-
- 10) Egyik sem *KIZÁRJA A TÖBBI VÁLASZLEHETŐSÉGET*
99. Nem tudja / Nem válaszol

K49. Tudomása szerint elérhetők-e helyben, Pilisborosjenőn szociális szolgáltatások, ellátások, támogatások...?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT! HÁTTÉRINFORMÁCIÓ: AZ ÜRÖMI IDŐSEK KLUBJA IS SZÁMÍT – AZ ÖNKORMÁNYZATNAK SZERZŐDÉSE VAN AZ ÜRÖMIVEL.

	1) Igen, elérhető	2) Nem elérhető	99) NT/NV
...a megélhetési nehézségekkel küzdők számára?	1	2	99
...a munkanélküliek, álláskeresők számára?	1	2	99
...a szenvedélybetegségekkel, egyéb függőségekkel küzdők számára?	1	2	99
...a kisgyermekes szülők, családok számára?	1	2	99
...az idős emberek, nyugdíjasok számára?	1	2	99

K50. Ön szerint mennyire megfelelők vagy sem Pilisborosjenőn a szociális szolgáltatások, ellátások, támogatások...?

Kérem, értékelje az egyes tényezőket egy négyfokú skála szerint: egyáltalán nem; inkább nem; inkább igen; teljes mértékben!

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT! HÁTTÉRINFORMÁCIÓ: AZ ÜRÖMI IDŐSEK KLUBJA IS SZÁMÍT – AZ ÖNKORMÁNYZATNAK SZERZŐDÉSE VAN AZ ÜRÖMIVEL.

	1) Egyáltalán nem	2) Inkább nem	3) Inkább igen	4) Teljes mértékben	99) NT/NV
...a megélhetési nehézségekkel küzdők számára?	1	2	3	4	99
...a munkanélküliek, álláskeresők számára?	1	2	3	4	99
...a szenvedélybetegségekkel, egyéb függőségekkel küzdők számára?	1	2	3	4	99
...a kisgyermekes szülők, családok számára?	1	2	3	4	99
...az idős emberek, nyugdíjasok számára?	1	2	3	4	99

K51. Milyen szociális szolgáltatás, ellátás vagy támogatás kialakítására, fejlesztésére volna leginkább szükség Ön szerint Pilisborosjenőn?

RÖGZÍTSD A VÁLASZT!

.....

.....

.....

.....

66. Nincs ilyen

99. Nem tudja / Nem válaszol

Tájékozódás, kultúra, közösségi élet

K52. Honnan szokott értesülni a település híreiről, eseményeiről?

(Több válasz lehetséges.)

NE OLVASD FEL, CSAK JELÖLD – KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT!

- 1) Pilisborosjenői Hírmondó
- 2) Zsákfalvi Riporter
- 3) Az Önkormányzat honlapja
- 4) Az Önkormányzat Facebook-oldala
- 5) Civil szervezetek honlapja, közösségi oldala
- 6) 2097 Falufórum (Facebook-oldal)
- 7) Családtag, barát, ismerős (személyes beszélgetések)
- 8) Utcai plakát, hirdetőtábla, szórólap
- 9) Egyéb, éspedig:
-
-
- 10) Egyik sem **KIZÁRJA A TÖBBI VÁLASZLEHETŐSÉGET**
99. Nem tudja / Nem válaszol

Helyi közösség, közeleti aktivitás

K53. Mennyire ért egyet vagy sem a következő állításokkal?

Kérem, értékelje az egyes állításokat egy négyfokú skála szerint: egyáltalán nem; inkább nem; inkább igen; teljes mértékben!

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT!

	1) Egyáltalán nem	2) Inkább nem	3) Inkább igen	4) Teljes mértékben	99) NT/NV
Az itt élők aktívan részt vesznek a közösségi ügyekben.	1	2	3	4	99
A helyi közösségre jellemző az összefogás bizonyos célokért.	1	2	3	4	99
A településen vannak olyan programok, amelyek összehozzák a helyi közösséget.	1	2	3	4	99
Van lehetőség arra, hogy a lakosok megosszák egymással a véleményüket.	1	2	3	4	99
Van lehetőség arra, hogy a lakosok megosszák véleményüket a döntéshozókkal.	1	2	3	4	99

K54. Ön milyen gyakorisággal vesz részt...?

Kérem, minden esetben a következők valamelyikével válaszoljon: naponta; hetente többször; hetente; havonta többször; havonta; ritkábban; soha! KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT!

	1) Naponta	2) Hetente többször	3) Hetente	4) Havonta többször	5) Havonta	6) Ritkábban	7) Soha	99) NT/NV
...informális (pl. szomszédok által szervezett) kezdeményezéseken?	1	2	3	4	5	6	7	99
...civil közösségek általi kezdeményezéseken?	1	2	3	4	5	6	7	99
...önkormányzat / művelődési ház általi kezdeményezéseken?	1	2	3	4	5	6	7	99
...egyházközösségek általi kezdeményezéseken?	1	2	3	4	5	6	7	99

K55. Ön tagja valamelyik helyi civil szervezetnek?

(Több válasz lehetséges.)

NE OLVASD FEL, CSAK JELÖLD – KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT!

- 1) 2097 Csoport Egyesület
 - 2) Nebuló – a pilisborosjenői iskolásokért Alapítvány
 - 3) Nagycsaládosok Országos Egyesülete (NOE) Pilisborosjenői Csoportja
 - 4) Pilisborosjenő Weindorf Önkéntes Tűzoltó Egyesület
 - 5) Deutschklub Pilisborosjenő – Weindorf Egyesület
 - 6) Pilisborosjenői Óvodáért Alapítvány
 - 7) Pilisborosjenői Polgárőr Egyesület
 - 8) Pilisborosjenői Utánpótlás Sport Club (USC)
 - 9) Pilisborosjenői Waldorf Egyesület
 - 10) Kerekes Néptáncegyüttes
 - 11) Nyugdíjas Klub
 - 12) Kevélyhegyi Dalkör
 - 13) Egyéb, éspedig:
 -
 -
 -
 - 14) Nem vagyok tagja helyi civil szervezetnek **KIZÁRJA A TÖBBI VÁLASZLEHETŐSÉGET**
99. Nem tudja / Nem válaszol

Társadalmi csoportok helyzete, csoportközi viszonyok

K56. Ön szerint kik okozzák a legtöbb problémát Pilisborosjenőnek, illetve a településen élőknek?

RÖGZÍTSD A VÁLASZT!

.....
.....
.....
.....
.....

66. Nincs ilyen

99. Nem tudja / Nem válaszol

Településvezetés, ügyintézés, döntéshozatal

K57. Mennyire tartja magát tájékozottnak vagy sem a pilisborosjenői önkormányzat tevékenységét illetően?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

1) Egyáltalán nem

2) Inkább nem

3) Inkább igen

4) Teljes mértékben

99. Nem tudja / Nem válaszol

K58. Ön mennyire van megelégedve vagy sem az önkormányzat ifjúsági területen kifejtett jelenlegi munkájával?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

1) Egyáltalán nem

2) Inkább nem

3) Inkább igen

4) Teljes mértékben

99. Nem tudja / Nem válaszol

K59. Ön mennyire van megelégedve vagy sem az önkormányzat szociális területen kifejtett jelenlegi munkájával?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

1) Egyáltalán nem

2) Inkább nem

3) Inkább igen

4) Teljes mértékben

99. Nem tudja / Nem válaszol

K60. Ön mennyire van megelégedve vagy sem az önkormányzat egészségügyi területen kifejtett jelenlegi munkájával?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

1) Egyáltalán nem

2) Inkább nem

3) Inkább igen

4) Teljes mértékben

99. Nem tudja / Nem válaszol

Összkep, értékelés, ajánlás

K61. Összességében mennyire elégedett vagy sem Pilisborosjenővel a következő szempontok mentén?

Kérem, értékelje az egyes szempontok mentén a települést egy négyfokú skála szerint: egyáltalán nem; inkább nem; inkább igen; teljes mértékben!

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT!

	1) Egyáltalán nem	2) Inkább nem	3) Inkább igen	4) Teljes mértékben	99) NT/NV	
Természeti és épített környezet	1	2	3	4	99	☐
Infrastruktúra és közlekedés	1	2	3	4	99	☐
Oktatási lehetőségek	1	2	3	4	99	☐
Munkalehetőségek	1	2	3	4	99	☐
Elérhető szolgáltatások	1	2	3	4	99	☐
Programlehetőségek	1	2	3	4	99	☐
Faluközösség	1	2	3	4	99	☐

K62. Ön mennyire szeret vagy sem Pilisborosjenőn élni?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Egyáltalán nem
- 2) Inkább nem
- 3) Inkább igen
- 4) Teljes mértékben

99. Nem tudja / Nem válaszol

K63. Hogyha egyetlen dolgot kellene mondania, Ön szerint mi a legjobb dolog Pilisborosjenőben?

RÖGZÍTSD A VÁLASZT!

.....

.....

.....

.....

99. Nem tudja / Nem válaszol

K64. Hogyha egyetlen dolgot kellene mondania, Ön szerint mi a legrosszabb dolog Pilisborosjenőben?

RÖGZÍTSD A VÁLASZT!

.....

.....

.....

.....

99. Nem tudja / Nem válaszol

Anyagi helyzet, vallásosság, nemzetiség és etnikum

K65. Kérem, sorolja be a háztartás átlagos havi nettó összbevételét a megfelelő kategóriába!

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) 30 000 forint vagy kevesebb
- 2) 30 001–60 000 forint
- 3) 60 001–90 000 forint
- 4) 90 001–120 000 forint
- 5) 120 001–150 000 forint
- 6) 150 001–200 000 forint
- 7) 200 001–250 000 forint
- 8) 250 001–300 000 forint
- 9) 300 001–400 000 forint
- 10) 400 001–500 000 forint
- 11) 500 001–600 000 forint
- 12) 600 001–700 000 forint
- 13) 700 001–800 000 forint
- 14) 800 001–900 000 forint
- 15) 900 001–1 000 000 forint
- 16) 1 000 000 forintnál több

99. Nem tudja / Nem válaszol

K66. Körülbelül a háztartás havi nettó összbevételének hány százalékát fordítják a háztartás rezsijének (közüzemi számláinak) befizetésére?

RÖGZÍTSD A VÁLASZT! – HA INTERVALLUMOT MOND, AZ ÁTLAGOT ÍRD BE! A HITEL NEM SZÁMÍT BELE.

..... százalék

99. Nem tudja / Nem válaszol

K67. Körülbelül a háztartás havi nettó összbevételének hány százalékát fordítják hiteltörlesztésre?

RÖGZÍTSD A VÁLASZT! – HA INTERVALLUMOT MOND, AZ ÁTLAGOT ÍRD BE!

..... százalék

99. Nem tudja / Nem válaszol

K68. Milyenek ítéli a háztartás anyagi helyzetét?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Gond nélkül megélnék
- 2) Ügyes beosztással, megszorítással kijönnek a jövedelmükből
- 3) Néha kisebb anyagi gondjaik vannak
- 4) Gyakran vannak anyagi gondjaik

99. Nem tudja / Nem válaszol

K69. Miből származik a háztartás jövedelme?

(Több válasz lehetséges.)

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT!

- 1) Rendszeres munka
- 2) Alkalmi munka
- 3) Bankhitel
- 4) Családi támogatás
- 5) Segély, szociális támogatás
- 6) Rokkantsági ellátás
- 7) Nyugdíj
- 8) Gyermektartási díj
- 9) Bérleti díj (ingatlan kiadása után)
- 10) Egyéb, éspedig:
-
- 11) Nincsenek bevételi forrásaik *KIZÁRJA A TÖBBI VÁLASZLEHETŐSÉGET*

99. Nem tudja / Nem válaszol

K70. Van-e valamilyen tartozása Önnek vagy a háztartás valamely tagjának?

(Több válasz lehetséges.)

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT!

- 1) Hiteltartozás
- 2) Közüzemi tartozás
- 3) Adó tartozás
- 4) Tartozás magánszemélynek
- 5) Egyéb, éspedig:
-
-

6) Nincs semmilyen tartozás **KIZÁRJA A TÖBBI VÁLASZLEHETŐSÉGET**

99. Nem tudja / Nem válaszol

K71. Tudnak-e vagy sem megtakarítani, félretenni a havi bevételeikből?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Igen, rendszeresen
- 2) Igen, alkalmanként
- 3) Nem

99. Nem tudja / Nem válaszol

K72. Előfordult-e az elmúlt 12 hónapban, hogy nem jutott elég pénzük...?

Kérem, minden tényezőnél válaszoljon az alábbiak valamelyikével: jutott; nem jutott; nem költenek ilyesmire!

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT!

	1) Jutott	2) Nem jutott	3) Nem költenek ilyesmire	99) NT/NV
...ennivalóra?	1	2	3	99
...rezsire?	1	2	3	99
...hitel törlesztésére?	1	2	3	99
...ruházkodásra?	1	2	3	99
...gyógyszerek kiváltására?	1	2	3	99
...orvosi ellátásra?	1	2	3	99
...gyermek iskolai, óvodai költségeire?	1	2	3	99
...szükséges közlekedésre?	1	2	3	99
...társasággal, családdal való együttlétre, szórakozásra?	1	2	3	99

K73. Megengedhetik-e maguknak, hogy évente egy hétre elmenjenek nyaralni, amiért fizetniük kell?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Megengedhetik maguknak
- 2) Megengedhetik maguknak, de nem teszik
- 3) Nem engedhetik meg maguknak

99. Nem tudja / Nem válaszol

K74. Tegyük fel, hogy egy váratlan, nagyobb összegű (kb. 60 ezer forintos) kiadás jelentkezik! Képes-e a háztartás arra, hogy egy ilyen kiadást a saját forrásaiból fedezzen?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Igen
- 2) Nem
- 99. Nem tudja / Nem válaszol

K75. Melyik nemzetiséghez tartozónak érzi magát?

(Több válasz lehetséges.)

NE OLVASD FEL, CSAK JELÖLD – KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZOK SORSZÁMÁT!

- 1) Magyar
- 2) Német
- 3) Sváb
- 4) Szlovák
- 5) Szerb
- 6) Bolgár
- 7) Cigány
- 8) Görög
- 9) Horvát
- 10) Lengyel
- 11) Örmény
- 12) Román
- 13) Ruszin
- 14) Szlovén
- 15) Ukrán
- 16) Egyéb, éspedig:
-
-

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

99. Nem tudja / Nem válaszol

K76. Mely vallási közösséghez, felekezethez tartozónak érzi magát?

NE OLVASD FEL, CSAK JELÖLD – KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Katolikus (római, görög, örmény)
- 2) Református
- 3) Evangélikus
- 4) Baptista
- 5) Görögkeleti (ortodox)
- 6) Unitárius
- 7) Hit gyülekezete
- 8) Jehova tanúi
- 9) Püskösdisták
- 10) Felekezethez nem tartozó keresztény („szabad keresztény”)
- 11) Izraelita
- 12) Mohamedán
- 13) Krisna-tudatú
- 14) Buddhista
- 15) Szciantológia
- 16) Egyéb vallás, egyház, felekezet, éspedig:
-
-
-
- 17) Egyikhez sem tartozik
- 99. Nem tudja / Nem válaszol

K77. Mennyire gyakorolja a vallását?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Egyáltalán nem
- 2) Inkább nem
- 3) Inkább igen
- 4) Teljes mértékben
- 99. Nem tudja / Nem válaszol

K78. Mennyire jellemző, hogy imádkozik?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Egyáltalán nem
 - 2) Inkább nem
 - 3) Inkább igen
 - 4) Teljes mértékben
99. Nem tudja / Nem válaszol

K79. Mennyire jellemző, hogy templomba jár?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Egyáltalán nem
 - 2) Inkább nem
 - 3) Inkább igen
 - 4) Teljes mértékben
99. Nem tudja / Nem válaszol

A kérdőív végére értünk. Köszönöm, hogy válaszaival segítette a munkánkat!

Kérdőbiztosi kérdőív

A KÖVETKEZŐ KÉRDÉSEKET NE TEDD FÖL A VÁLASZADÓNAK – AZOKAT CSAK A LAKÁS ELHAGYÁSA UTÁN TÖLTSD KI!

K80. Milyen típusú ingatlanban él a válaszadó?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Családi ház
- 2) Ikerház
- 3) Sorház
- 4) Háztárs
- 5) Könnyűszerkezetes
- 6) Vályogház
- 7) Téglalakás
- 8) Panellakás
- 9) Csúsztatott zsalus
99. Nem tudom megállapítani

K81. Mennyire könnyen értette meg a kérdéseket a válaszadó?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Egyáltalán nem
- 2) Inkább nem
- 3) Inkább igen
- 4) Teljes mértékben
99. Nem tudom

K82. Mennyire tűntek hitelesnek az általa adott válaszok?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Egyáltalán nem
- 2) Inkább nem
- 3) Inkább igen
- 4) Teljes mértékben
- 99. Nem tudom

K83. Mi volt a benyomásod, mennyire él jó körülmények között a válaszadó?

KARIKÁZD BE A MEGFELELŐ VÁLASZ SORSZÁMÁT!

- 1) Egyáltalán nem
- 2) Inkább nem
- 3) Inkább igen
- 4) Teljes mértékben
- 99. Nem tudom

K84. Van-e valamilyen további észrevételed a válaszadó és a vele folytatott beszélgetés kapcsán?

HA IGEN, ÍRD IDE!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

99. Nincs további észrevételem